

HUJON

Nr. 3 – 2008

Årgang 34

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Oppland – Fylkets fuglevernforening

Fete tid

Stæren samler seg til matauk og oppfeting på de rødmende rognebæra før de skal forlate oss.

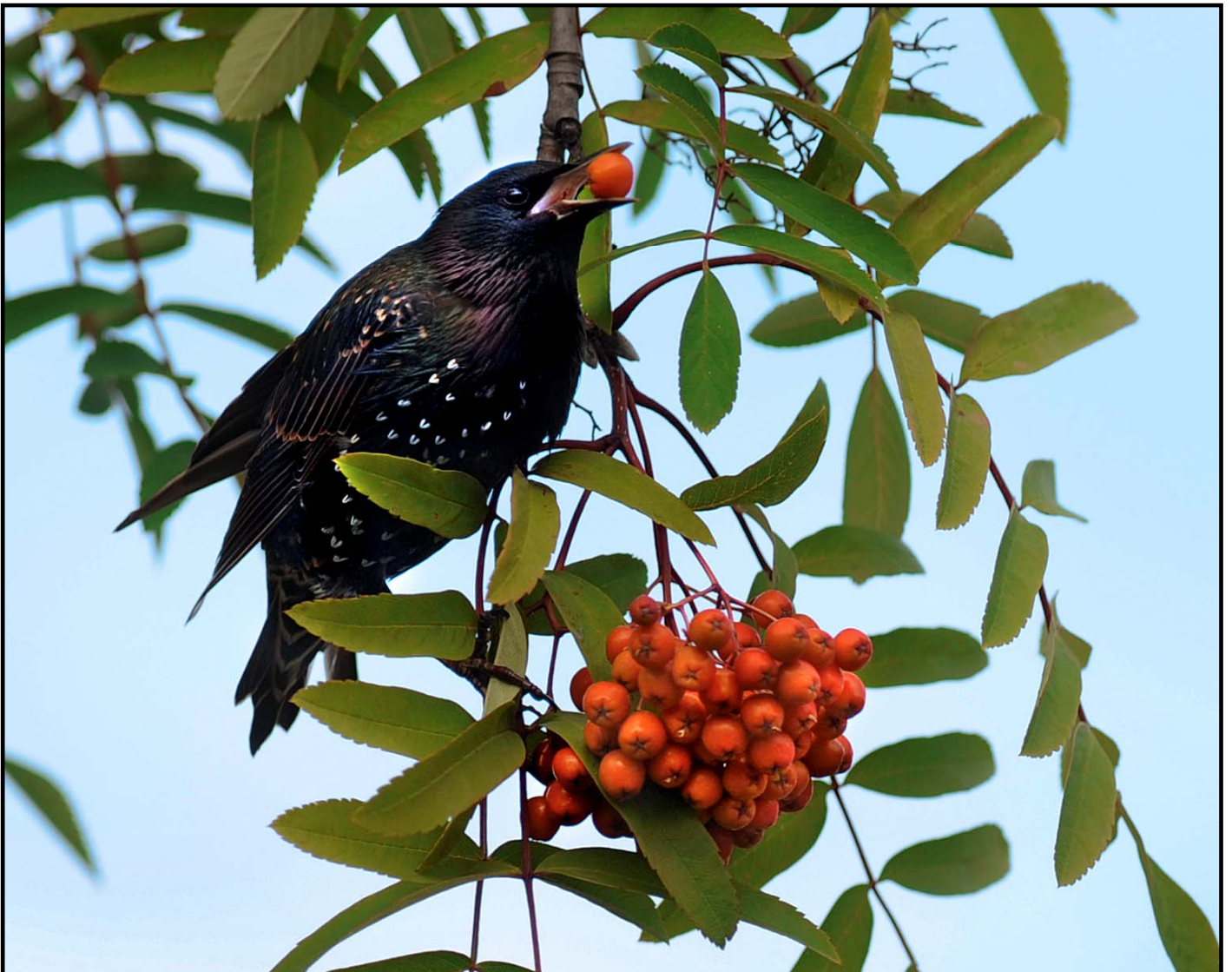
Gamle værtegn sier at " Rogna bærer ikke to bører".

Det skulle bety at i gode rognebær år får vi lite snø.

Derimot er det sikkert at i år med mye rognebær får vi bra epleavling for da går rognebærmøllen på bæra istedenfor eplene. Trolig har vi et middels bra rognebærår i år.

Rognebæra er ikke bare god næring for fugler og dyr. Den kan fint brukes til å lage syltetøy, saft eller gele. I norsk eventyr heter det, høyt henger de og sure er de, men etter noen frostnetter starter en prosess i bæra som gjør at de blir søtere.

Det er da det lønner seg å høste bæra, eller putte dem en runde i fryseren før bruk. (Tekst og foto ved Brynjar Eidsstuen)

Redaktøren har ordet

Hei folkens! Her kommer det 7. nummer av det ”NYE” Hujon. Håper dere er fornøyd med bladet. Jeg prøver hele tiden å se om det er noe som kan forbreides. Jeg prøver å gjøre mitt beste for at jeg og foreningen skal kunne presentere en best mulig utgave til dere til en hver tid. Jeg ser at med et sidetall på rundt 100, hender det at det glipper til med noen skjønnhetsfeil. – Det liker jeg selvsagt ikke. Men det er ikke like lett å sitte og bla side opp og side ned, på en liten dataskjerm. Det er så mye lettere å se ”glippene” etter bladet kommer hjem fra trykken. – Jeg skal jobbe med saken, og gjøre mitt ytterste. Håper også at jeg klarer å opprettholde den standarden vi har i dag, og gjerne enda litt bedre om mulig. Men for å få til dette, er det viktig at jeg holder fokus på mine oppgaver, men jeg er så absolutt avhengig av at dere bidrar med stoff. Småstykker og slike ting kunne det vært så mye mer av. Det er viktig at dere viser initiativ, og melder i fra til meg om dere ønsker å bidra med det noe. Kanskje ønsker dere å skrive om fuglekasser og hvordan man lager, vedlikeholder, og mål til de enkelte artene osv. Eller komme med tips om fugleføring, eller dere rett og slett har hatt en spesiell natur/fugleopplevelse.

Til dere i styret som jo er veldig mye ute i naturen vil jeg bare si: Dere har haugevis med flotte naturopplevelser. – Del dem med folket og bli med på å gjøre bladet enda mer spennende. Tror leserne er vel så interessert i dette som i diverse rapporter og fagstoff, selv om vi selvsagt trenger det og. Skal jeg trekke frem noen som er med og hjelper ekstraordinært og bidrar med stoff må det bli Jon Opheim. Det er bra Jon, men jeg savner selvopplevde naturopplevelser også fra deg.

Når det gjelder bilder, begynner jeg å få en tilfredsstillende database, men vil selvsagt ha inn nye bilder kontinuerlig. Mange har bidratt, men jeg ser også at personer med mye bra og fine bilder fortsatt glimrer med bidrag og initiativ. Skal jeg trekke frem noen som har bidratt bra på fotofronten, må det først og fremst bli Svein Bekkum og Hans Sagstuen. – Bra gutter, men fortsett og send meg bilder i fremtiden også. Jeg savner enda mer utvalg, og føler at jeg ikke får iverksatt ideer fordi bildene ikke alltid er der. – Tenker på spesielle temasider, eller bruken av bilder av mer vanlige arter, bilder som jeg ennå ikke har!

Med dette håper jeg dere ser nytten av å bidra, for at vi kontinuerlig skal kunne slå oss på brystet og si, ”at vi i Oppland har et av fylkenes beste medlemstidsskrift.” – Det er der vi hører hjemme, og har dere forslag til forbedringspotensiale, hører jeg gjerne om det. Takk for at dere leste denne spalten, og husk å bidra!

HUJON

Medlemsblad for Norsk Ornitologisk Forening avdeling Oppland

Foreningens adresse: NOF avd. Oppland, postboks 18, 2882 Dokka

Innbetalingsadresse: NOF avd. Oppland, Jan Kåre Roang, Solli, 2616 Lismarka

Postgirokonto: 7874.06.60631

MEDLEMSKAP:

Kr. 150,- for personer over 18 år

Kr. 50,- for de under 18 år

Kr. 10,- ekstra for hvert familiemedlem

STYRET:

Leder: Even Dehli

Moen, 2770 Jaren, Tlf: mob. 975 09 911

E-post: evendehli@yahoo.no

Redaktør: Per Åge Skålerud

Kvartsvæien 28, 2830 Raufoss

Tlf: 611 93968

E-post: fugleper@bluezone.no

Stoff til neste nummer sendes redaktøren **innen:**

10.nov. Send pr. E-post skrevet i Microsoft Word, eller send pr. brev.

Trykk: Tøyen Trykk

Opplag: 400 eks.

Strektegninger ved: Trond Haugskott

Fylkeslaget hører inn under:

Norsk Ornitologisk Forening,

Sandgata 30B, 7012 TRONDHEIM

Tlf: 73 52 60 40 Fax: 73 52 40 90

Hovedforeningen utgir følgende tidsskrift: Vår

Fuglefauna, Ornis Norvegica, Cinclus og

Ringmerkeren.

LRSK: Jon Opheim (**husk å sende inn
dine observasjoner**)

Nestleder: Geir Høitomt

Rute 527, 2870 Dokka, Tlf: mob. 99249948

E-post: mt@randsfjordmuseene.no

Sekretær: Jon Opheim

2636 Øyer, Tlf: 612 74305 og mob.90 50 37 06 E-post:

jon.opheim@statskog.no

Kasserer: Jan Kåre Roang

Solli, 2616 Lismarka tlf. 623 63186

E-post: jkr@mjosens.no

Styremedlem: Bjørn Harald Larsen

Ringveien 6A, 2830 Raufoss

Tlf: 611 90385 og mob. 977 49 350

E-post: bh-lar@frisurf.no

Styremedlem: Olav Werner Grimsby

2660 Dombås, Tlf: 612 45017

E-post: wgrimsby@online.no

Varamedlem: Ragnar Ødegård

Anders Sandvigsgt. 38 2609 Lillehammer

Tlf: 612 54154 E-post: ragg56@gmail.com

Varamedlem: Christin Valsjø

Per Gynts vei 12B, 2619 Lillehammer

Mobil: 90 53 95 83

E-post: christin.valsjo@pb.com

INTERNETTSIDE UNDER UTBREDDING

Hjemmesiden til NOF Oppland: www.oppland.fugler.org

Innhold:**Hujon nr. 3 – 2008**

Redaktøren har ordet	215
Lederens spalte	218
Kamera i fuglereir	220
Foreningstur: nattravn i Akershus	222
Dvergspettens bestandsvariasjon	224
Fuglerapport: Eikstadtjernet	226
Fokstumyra: ringmerking	244
Småstykke: dobbeltreir	267
Portrettet	270
Samarbeid NOF - RSPB	274
Orientering fra styret	277
Ringmerkingsrapport	280
Siste nytt	286
TUR – og MØTEPROGRAM	306

Foto fremside og bakside: **Jerpe** ved Svein Bekkum

Lederens spalte

Lerkefalk er en fugl de færreste ser mye til. I Norge er den en sørøstlig art med hovedbestand i Hedmark. Der hekker anslagsvis 30 par. Vestover inn i vårt fylke kommer svært få av dem.

Hekkebestanden i Oppland er anslått til 0-2 par. Utviklinga de siste åra tyder imidlertid på at bestanden kanskje er noe høyere enn dette. I år er det lagt inn observasjoner på hjemmesida vår fra alt 5 ulike steder i fylket.

På Hadeland registreres lerkefalken med ujevne mellomrom. De fleste fuglefolk er lite kjent med dens særtrekk; de lange, svært spisse og litt buete vingene som minner noe om en stor tårnseiler. Oppe i lufta er størrelse ofte vanskelig å anslå, så kanskje derfor blir den ikke oppdaget. Noen forskere hevder at den likner tårnseileren for at dens byttedyr også skal tro at den er det. Svaler, tårnseilere og lerker er favorittbyttet blant fuglene, men trolig utgjør øyenstikkere ofte en større del av dietten.

Oftest er det de flinke observatørene fra Toten og Lillehammer som har oppdaget den.

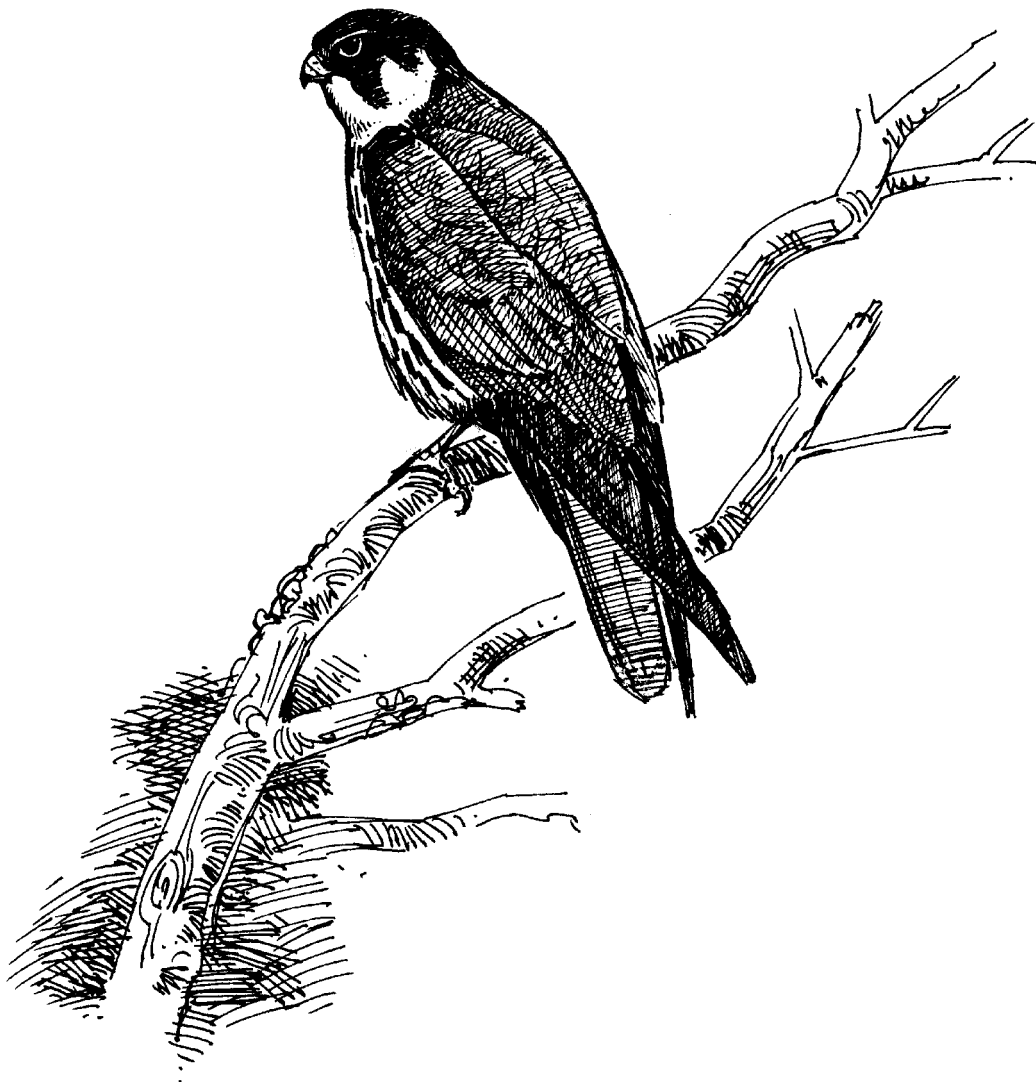
Et av mine største øyeblikk som fugleinteressert var da jeg fant reiret dens nær Røykenvika. Jeg stod under det gamle kråkereirot der jeg hadde fått vite at fiskeørna (?) hekket. Mens jeg står der kommer lerkefalken flagrende, nesten flaggermusaktig, lavt mellom furuene og lander på reiret. Et uforglemmelig øyeblikk! Seinere på sommeren vokste det opp 3 flotte unger som jeg betraktet noen ganger gjennom teleskopet fra lang avstand. Nå hekket den sjeldne falken her på Hadeland! Fantastisk!

Under ringmerking ved Skirstadtjernet i Gran har jeg gjennom åra også oppdaget mange sjeldne arter som IKKE går i nett. Vi ringmerkere er ikke nærsynt opptatt bare av det som henger i nettet slik enkelte kanskje tror... I pausene mellom nettrundene har jeg her bl.a. hørt eller sett: dverglo, sivhauk, sivsanger, rørsanger, busksanger, kattugle, toppdykker, storskarv, sivhøne, sothøne, trane og lerkefalk. Og akkurat nå mens jeg sitter i bilen med utsikt over vatnet og skriver dette, kommer en dvergdykker plaskende forbi. Dykker og flyr litt, dykker igjen. Faktisk den første dvergdykkeren jeg har sett her!

Klokka runder åtte på kvelden den 3.september og mørket siger på. De første låvesvalene begynner å sirkle rundt overnattingsplassen i takrørskogen. Noen høyt, andre lavt over vatnet. Kanskje 200, kanskje fler. Umulige å telle, i rotete

småflokker. Men opp mot 2000 vil det nok bli før alle er på plass. Men det er også lercefalken! Forrige kveld sendte jeg en SMS til fuglegjengen på Hadeland med invitasjon til låvesvalemerking og kanskje å få se lercefalken jakte her. Seks karer møtte opp og fikk en stor fugleopplevelse: To lercefalke i full jakt på svalene! Med svært kjappe vingetak klippet den ene seg framover og oppover, over svalene. Men de visste jo hva som var på ferde og fløy også oppover, himmelhøgt. Når falke hadde kommet seg høgt nok gikk den over i forrykende stup etter svalene. Det gikk unna i svimlende fart. Der var den nesten borti ei svale, men nei. Det ble bom. Og bom ble det så lenge vi så den, også da den andre kom. Ingen svaler så ut til å bli fanget. Heller ikke forrige gang jeg så den jakte her og heller ikke i kveld. Det er nok uhyre vanskelig å fange svaler. Men da kan den gå over til øyenstikkere som er et langt enklere bytte.

Heller ikke spurvehauken som jaktet her så ut til å fange noen. Men synet vi fikk var en minneverdig opplevelse. Ikke TV, ikke film, men VIRKELIGHET!

Retningslinjer for bruk av kamera i fuglereir

Bruken av web - kameraer i fuglereir har økt de siste årene. For eksempel har stadig flere skoler og barnehager montert slike kameraer for å kunne følge livet i fuglekasser i hekketiden. For å unngå at fuglene blir forstyrret, har Direktoratet for naturforvaltning utarbeidet retningslinjer for denne typen aktiviteter.

Av NOF – Norge

Barnehager og barneskoler har en viktig rolle som påvirker av barns naturinteresse og -forståelse. Mange har valgt å følge med fugler i nærområdet i hekkeperioden for å studere fuglene og se klekking av eggene og mating fram til fugleungene forlater reiret.

Bruken av web-kamera til dette formålet i fuglekasser og ved fuglereir har økt de siste årene. Dette er en godt egnet metode for å gi barn mulighet til å følge med fuglene.

Sårbare for forstyrrelser

Mange fuglearter er imidlertid svært sårbare for forstyrrelser i den tid de skal legge egg. Fuglenes egg, reir og bo er derfor fredet i denne perioden.

Hekkeperioden, den tiden fuglene skal produsere levedyktig avkom, varer fra tidlig vår til sen sommer.

Ved forstyrrelser fra mennesker vil noen fuglearter kunne sky redet. Bruk av kamera er derfor i utgangspunktet ikke helt uproblematisk, og det hele blir en balansegang mellom den verdifulle naturinteressen dette kan gi og det å ivareta fuglenes behov for fred og ro i hekketiden.

Viltlovens formål er å forvalte viltet og viltets leveområder slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares, jf viltloven § 1. At viltet får fred og ro til å produsere avkom er helt nødvendig for å leve opp til dette formålet, og for å sikre dette formålet er det et nødvendig rettslig utgangspunkt at alt vilt, herunder dets egg, reir og bo, er fredet, jf § 3.

Det står i § 3, tredje ledd at: ”Ved enhver virksomhet skal det tas hensyn til viltet og dets egg, reir og bo, slik at det ikke påføres unødig lidelse og skade.” Behovet for å beskytte fugler mot forstyrrelser er veldig sterkt i hekkeperioden.

Hekkingen kan ødelegges

Farene ved forstyrrelser i denne perioden er at fuglene kan sky reiret, etterlate egg eller unger til å fryse i hjel, eller få for liten tid til å skaffe seg og fugleungene nødvendig føde.

Vi vet at det varierer fra art til art hvor følsomme de er for forstyrrelser i de ulike faser av hekketiden. Direktoratet mener det er viktig med tiltak for å øke naturinteressen og – forståelsen hos barn og unge. Direktoratet finner det likevel riktig med noen presiseringer i forhold til bruk av kamera for å oppfylle kravene i viltloven og dermed unngå for stor belastning på fuglene.

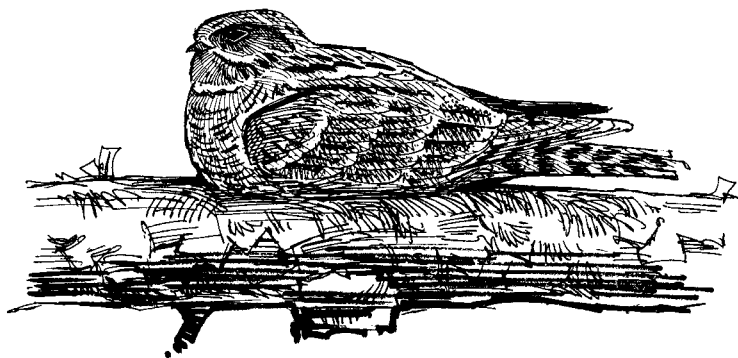
Retningslinjer for bruk av kamera:

1. Kamera skal settes opp og monteres i god tid før fuglene er på plass (varierer mellom artene).
2. Monteringen må gjøres på en måte slik at innsynet medfører minst mulig risiko for forstyrrelser under hekkingen.
3. For reir i friluft bør utstyret monteres tilstrekkelig langt unna slik at forstyrrelse unngås.
4. Det må på forhånd være planlagt slik at selve filmingen gjøres uten at det oppstår behov for å gå direkte inn på reiret/kassen for vedlikehold, f.eks skifting av batterier, rensing av glass og linser med mer. Strømkilde er anbefalt, da spesielt for webkamera med batterier som ikke holder lenge nok.
5. Det bør i alle tilfeller opprettes samarbeid med fuglekyndige for å finne ut av hvilke arter og i hvilken grad de tåler slike forstyrrelser.
6. Samarbeid med kameraknyndige anbefales også i forhold til bruk av ulike typer kamera av hensyn til kapasitet, batteri, utebruk osv. for å etterstrebe minst mulig vedlikehold/ettersyn.

Kontaktperson:

Ingrid Regina Reinkind, tlf. 73 58 07 34, mob. 90 95 79 80, ida@dirnat.no.
Arild Espelien, tlf. 73 58 09 12, e-post: arild.espelien@dirnat.no.

NATTRAVN – tur til Fetsund området

Av Per Åge Skålerud

Natt til den 7. juni 2008 var det duket for en foreningstur til området sør/øst for Fetsund. Turlleder var Øyvind Hagen fra Rælingen. Nattravn er å regne som en sørlig og varmeskjær art, og er derfor særdeles sjelden i Oppland. Det var derfor med spenning vi ankom bensinstasjonen ved Glomma på Fetsund. Derfra skulle Øyvind Hagen forhåpentlig bringe oss inn i nattravnenes rike. Vi kjørte sørøstover i et kvarter før vi stoppet for å lytte etter denne spennende fuglen. Klokken var allerede bikket 23.00, men ingen nattravn var å høre. – Spørsmålet meldte seg etter hvert som minuttene gikk. – Hadde vi kanskje tatt denne lange turen uten å få høre dens kurring. Øyvind prøvde flere ganger å spille av lyd for å eventuelt få den til å eksponere tilbake. Endelig da klokken var halv tolv, kunne vi høre den svare langt oppe i åsen. – Og plutselig fra klar himmel var den der. – Den tok et par flotte runder like over hodene våre før den forsvant litt bortenfor og satte seg i ei furu. Vi kunne fint se de hvite felten ute på vingen da den fløy over oss i skumringen. Det var noen magiske sekunder, og en drøm om å få møte nattravnen hadde endelig gått i oppfyllelse. Etter mange år som ornitolog var endelig nattravnbrikkene på plass. Det var et øyeblikk alle de sju tilstedeværende vil huske for all tid. Selv Øyvind lot seg imponere da den dukket opp og viste seg fra sin beste side over oss.

Vi hadde ytterliggående to tilsvarende lyttestopp med avspilling av lyd. På det andre stedet kom den også for å sjekke hva som skjedde innenfor dens territorium. Den tok seg et par runder, men noe høyere i lufta denne gangen. På det siste sjekkepunktet så vi den bare i et kort glimt. Det er nok ikke mange i Oppland som har sett denne spesielle fuglen. Derfor er det synd bare tre ornitologer (5 personer) fra Oppland møtte opp. Følgende syv personer deltok på turen: Turlleder **Øyvind Hagen, Trude Starholm, Erlend Lillebø, Jan Øyvind Albertsen, Torunn Ekeløf, Malgorzata Skorupa og Per Åge Skålerud.**

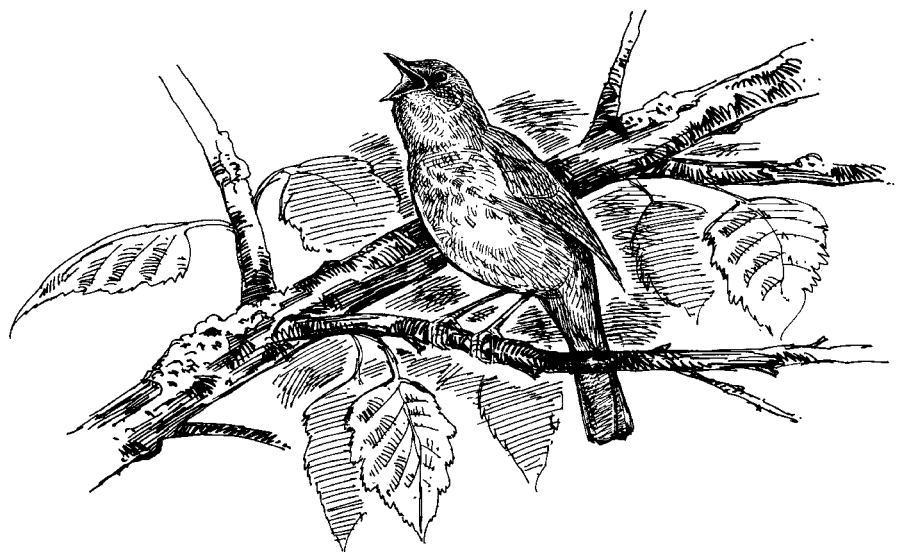
Etter at vi hadde fordøyd inntrykkene av nattravnen, tok vi et par stopp for å høre etter de mer tradisjonelle nattsangere. Vi kunne notere både nattergal og myrsanger. Det skulle visstnok vært hørt myrrikse i området også, men den klarte ikke vi å fange opp. Derimot fikk vi et annet spennende og humoristisk

innslag på det lyttestedet. Det lå nok en slags fabrikk, eller noe i den duren der. Historien er i alle fall den, at mens vi står der for å høre etter myrrikse, ble vi etter hvert oppmerksom på en man i bar overkropp og bein. Han sto bak en av bilene våre med ei stor blokk og prøvde å notere skiltnummeret. Vi spurte hva som skjedde, og da sa han at vi skulle pelle oss vekk. Etter hvert klarte vi å få fortalt han at vi var der for å høre etter fugler. Han fortalte at han er full, men det hadde vi jo skjønt for lenge siden, og tro det eller ei men plutselig var alt bare greit, og vi måtte bare gjøre jobben vår. – Et artig innslag som er med på å krydre det hele, og gjør at disse korte nattimene ikke vil bli glemt. Som kontaktperson og inniativtaker for turen, så håper og tror jeg alle de fremmøtte synes det var en flott tur, og selvsagt med nattravnen på topp. Selv de to som ikke hadde noe forhold til ornitologien, syntes det var en fin tur med fine øyeblikk. TAKK for fremmøte. Bare så synd at så få kjenner sin besøkelses tid, når en prøver å få til eksklusive og fine turer.

Når det gjelder statusen for nattravnen i Oppland er den egentlig veldig usikker. Det er blitt hørt nattravn sør i fylket vårt ved enkelte anledninger. Faktisk også i år. Det er derfor å anta at vi spesielt i disse traktene kan ha en liten og kanskje varierende bestand. For å få en endelig konklusjon må det til mer systematiske registreringer. Det er derfor å håpe at dette kan være et aktuelt prosjekt etter hvert. I de sørlige områdene av Oppland har vi i alle fall fine og mulige biotyper for arten. ”Nattravnen foretrekker områder med tørre åpne landskapstyper. – Gjerne områder dominert av småkupert skoglandskap med knauser og koller som er bevokst med skrinn, åpen kraggefuruskog. Den kan også utnytte tørre furumoer med spredtstilte frøtrær, hogstflater, større rydninger og gamle brannfelt, gjerne med røsslyngvegetasjon og innslag av bjørk og osp”
(referanse: NORSK FUGLEATLAS 1994)

Syngende nattergal er en nattsanger med stor S. Dens skiftende og rullende, intense strofer gir stemningsfulle assosiasjoner helt inn til sjelen, i en halvdus sommernatt. Da vil jeg bare avslutte med å si:

”DU SKAL IKKE SOVE BORT SUMMARNATTA”

Atlasdata belyser dvergspettens bestandsvariasjon

Dvergspetten er vår minste hakkespett og regnes for å være en truet art i Norge. Bestanden til denne fuglen varierer betydelig i tid og rom. Nå viser forskning basert på NOFs atlasmateriale at årsaken er en kombinasjon av klima og mattilgang.

Av Terje Lislevand (15.07.2008)

Dvergspetten trives best i gammel skog med mye råtnende trevirke, og er i Norge regnet som en sårbar art. Det er viktig å skaffe informasjon om faktorer som styrer populasjonssvingningene til denne arten for å kunne gi anbefalinger om hvordan skogen bør drives for at dvergspetten skal trives.

Vidar Selås er førsteamanuensis ved Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, og har i lang tid vært interessert i faktorer som påvirker svingninger i dyrebestander. Slike undersøkelser blir gjerne begrenset av tilgangen på gode datasett. I den norske hekkefugldatabasen (www.fugleatlas.no) fant imidlertid Selås et utmerket materiale til å forske på populasjonssvingninger hos dvergspetten.

Selås og hans kolleger brukte hekkefugldata til å studere hvordan variasjoner i klimatiske forhold virket inn på antall observasjoner av dvergspett her til lands. Det beste observasjonsgrunnlaget over flere år fantes i fylkene Vest-Agder og Møre og Romsdal, og rapportene av dvergspett fra disse regionene ble derfor brukt som grunnlag for undersøkelsen.

Klimatiske forhold styrer forekomsten av oreblomstmøll, noe som igjen forårsaker variasjon i dvergspettbestanden. (Foto: Dag Fjeldstad)

Larver av oreblomstmøllen er et viktig næringsemne for dvergspett, spesielt om våren.

Resultatene viste at temperaturen i juni og desember hadde en stor innvirkning på antall dvergspettobservasjoner året etter.

– Det er nærliggende å tenke seg at vintertemperaturen har stor betydning for dvergspettens overlevelse, for eksempel ved at færre fugler fryser i hjel i milde år. Når det gjelder temperaturen i juni antok vi at denne påvirket hakkespettens næringstilgang, og dermed hekkesuksess, sier Selås.

Etter at de første resultatene var publisert dukket det opp en alternativ forklaring på dette siste resultatet.

Svenske studier har tidligere vist at oreblomstmøllen *Argyresthia goedartella* er en viktig næring for dvergspetten, spesielt tidlig om våren da lite annen mat er tilgjengelig. Forekomsten av denne møllen er bestemt av blomstringen til bjørk og or, som igjen er positivt korrelert med temperaturer foregående sommer.

Ved å sammenholde data fra hekkefuglatlasen med fangstdata av oreblomstmøllen innsamlet av Sverre Kobro fant forskerne en enda sterkere sammenheng enn før.

I følge Selås og hans kolleger er dette viktig for forvaltningen av dvergspetten.

– Det blir gjerne fokusert på at dvergspetten er avhengig av tilgang på løvskog med død og råtnende ved for å finne næring. Våre resultater viser at det også er viktig med tilgang på oreblomstmøllens næringstre, bjørk og or.

Selås mener dvergspettundersøkelsen er et utmerket eksempel på hvordan frivillig ornitologisk arbeid kan komme forskningen til gode.

– Nasjonale langtidsserier med data som viser forekomsten av fugler og andre dyr er vanskelig å skaffe til veie uten hjelp fra ivrige amatører. Innsatsen som NOFs medlemmer frivillig legger ned i faunakartlegging og -rapportering er derfor svært viktig for fuglevernarbeidet, avslutter Selås.

Kilder

Steen R., Selås V. & Stenberg I. 2006. Impact of weather on annual fluctuations in breeding numbers of Lesser Spotted Woodpecker *Dendrocopos minor* in Norway. *Ardea* 94(2): 225-231.

Selås, V., Steen, R., Kobro, S., Lislevand, T. & Stenberg, I. 2008. Direct and indirect weather impacts on spring populations of lesser spotted woodpecker (*Dendrocopos minor*) in Norway. *Scandinavian Journal of Forest Research* 23(2): 148-153.

Fugleregistreringer ved :

EIKSTADTJERNET

Av Per Åge Skålerud

”GJØVIK KOMMUNE PR. 31.08.2008”

NORGESFØR
BONDENS TRYGGE VALG

HADELANDS BILLIGSTE SOLSIKKEFRØ !

2770 JAREN 61 33 68 20

Eikstadtjernet: (293 m.o.h.)

Beliggenhet/funksjon: Lite til middels stort skogstjern i Hunnselvvassdraget i Breiskallen med ganske store takrørområder på ei flytetorvøy

Vernestatus: Ingen

Naturtype: Naturlig myrtjern i nedre del av barskogsbeltet.

Størrelse: 115,0 daa

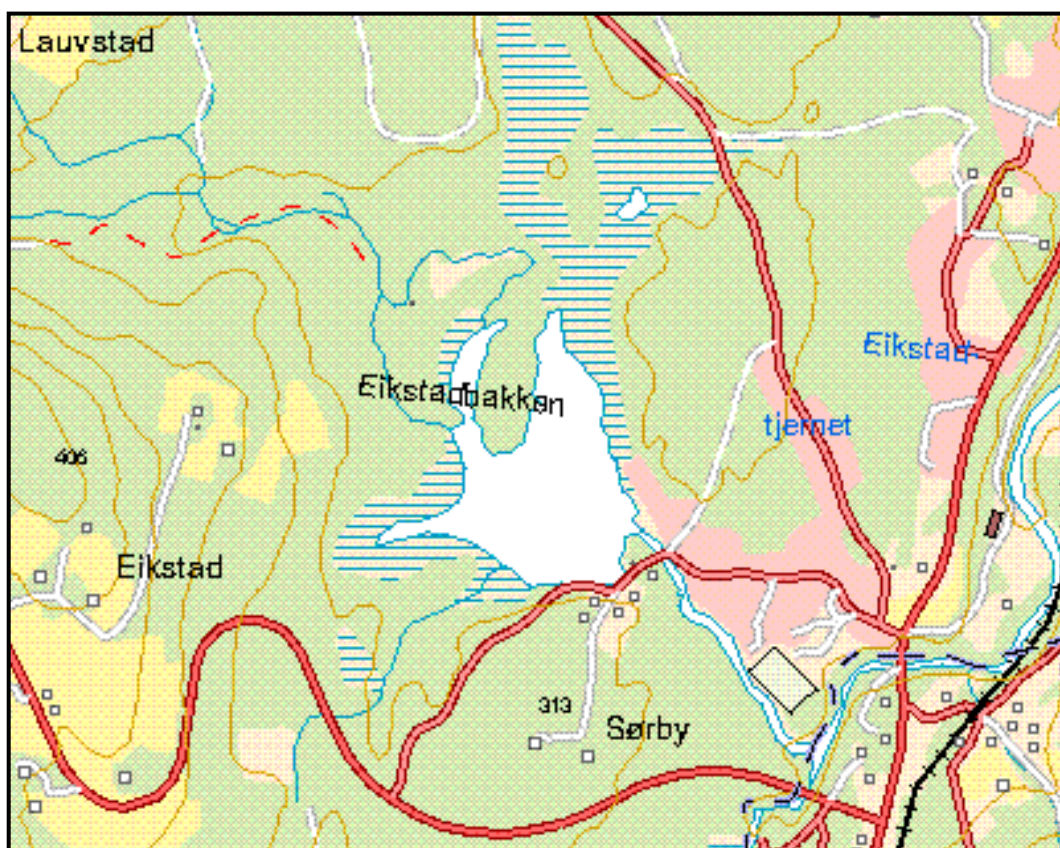
(Beskrivelsen av tjernet er hentet fra Bjørn Harald Larsen sin beskrivelse av tjernet i Horndykkerrapporten som står presentert i Hujon nr. 1 – 2008.)

Her ser vi 5 av årets 6 dununger. 3 av fuglene forsvant for øvrig fort.

Eikstadtjernet ligger helt sør i Gjøvik kommune, nesten på grensa til Vestre Toten. Det går en vei langs noe av sør-siden. Her ligger det også noen hus, men kun 5-6 stykker i umiddelbar nærhet. 2-3 av disse kan ha en forstyrrende funksjon. Det kommer litt ann på hvilke folk det er som bor der til enhver tid. Sånn situasjonen er i dag, vil jeg karakterisere forstyrrelsen som moderate til minimale. Det er midlertid grobunn for irritasjon når det gjelder re-etablering av hettemåkekolonien. Årets svarthalsdykker observasjon gav jo håp om hekking. Men ingen ting tyde på at dette fant sted. Med frykt for negative aktiviteter rettet mot måkene, så tok jeg kontakt med de nærmeste måkene, enten i form av brev, eller både brev og ved at jeg snakket med personene. Vanskelig å vite hvordan man skal forholde seg, men det var trolig den beste løsningen, selv om jeg mottok negativ tilbakemelding på dette også. Snakket også med NOF- sentrale hovedleder Alf Ottar Folkestad, uten egentlig å føle at det kom så mye ut av det. Det ligger 2-3 robåter ved tjernet, og i den forbindelse oppfordret jeg eierne til å være forsiktig, og aktsomme om de måtte ut og fiske. Jeg tror denne henstillinga ble etterkommet. Måtte jo si at det kune bli hekking av en ytterst sjelden hekkefugl ved tjernet. Det kan være litt stas, og bidra til at de følger oppfordringer som blir gitt. Hekkinga av knoppsvana har blitt tatt veldig godt i mot. Det er nok stor stas å mate, eller og følge med på hvordan det går med dem.

Kart over området :

ARTSKOMMENTARER

SKARVER:

STORSKARV: To registreringer foreligger av denne maritime arten som har blitt stadig oftere å se rundt omkring i fylket.

1 ind. (juv) 10 – 11.09. 2004

1 ind. 26 – 27.04. 2007

LAPPEDYKKERE:

DVERGDYKKER: En sjelden trekkgjest, men artens levesett gjør at en dvergdykker fort kan gjemme seg bort i siv og takrør. Følgende 2 høstfunn foreligger av arten.

2 ind. 27.10. og 1 ind. 05.11. 1996

1 ind. 25.10. 1997

SVARTHALS-DYKKER

Lokalitetens største kurusitet, er årets observasjoner av denne arten. Fra den 24 – 29.mai, ble kun et individ registrert. Det er likevel ikke noe som skulle tilsi at arten hekket, siden Det ble foretatt jevnlig registreringsarbeid i løpet av sommeren.

2 ind. i perioden 11 – 29.05. 2008

TOPPDYKKER:

Ble første gang observert i en hel måned sommeren 1999. Deretter hekket den ved tjernet 3 år på rad. Første året fikk toppdykkerene frem 3 unger. Året etter ble 2 unger observert en kort periode. Hva som skjedde med disse er uvist. I år 2002 ble reiret tatt av vandstanden, uten at det kunne tyde på noe nytt hekkforsøk dette året. Varierende vandstand gjennom rugeperioden har vært et problem, i 2001 bygde de nytt reir på grunn av dette.

Det foreligger kun observasjoner fra disse årene.

2 ind. (1 par) 19.06 – 20.07. 1999

2 ind. hekket sommeren 2000. Fikk frem 3 unger:

observert i perioden 09.05 – 22.08. 2000

**2 ind. hekket sommeren 2001. 2 unger ble klekt: 2 unger
ungene obs. i perioden 25.06 – 16.07. 2001
foreldrene obs. i per. 06.05 – 16.07. 2001**

2 ind. mislykket hekking sommeren 2002

observert i perioden 24.04 – 04.06. 2002

HORNDYKKER:

En uregelmessig art med få funn. Dette til tross for at tjernet er godt egnet som en aktuell hekkebiotop for arten. Kun 1 høstfunn foreligger. Har opptrådt nesten årlig siden 1998. Gledelig var det at ved årets registreringer, ble hele 6 individer bokført. – Og 2 individer ble sett jevnlig i et par uker. Ut fra det så var det litt skuffende at det ikke ble registrert noen hekking.

1 ind. 16.05. 1998

1 ind. 29.09. 1999

1 ind. 06.06. 2000

1 ind. 10.05. 2002

2 ind. 14. og 1 ind. 13. og 16.05. 2003

2 ind. 25.04 – 02.05. 2004

1 ind. 23.05. 2005

1 ind. 03.08. 2007

2 ind. 06.05 – 16.05. 2008

6 ind. 09.05. 2008, dereav 2 ind. 06 – 21.05. 2008

SVANER:

SANGSVANE:

En art som opptrer årlig seint på høsten hvis ikke isen legger seg for tidlig.

Det vanlige er at det dukker opp 1 – 3 ind. Oppholdet har variert i fra 1 dag til ca 4 uker. Den tallrikeste høsten var året 1996, da 4 ind. var nedom noen dager rundt den 20. Oktober. Mens 3 ind. rastet den 7. November.

Sangsvanen er mer sjelden å se på vårtrekket. I 1997 derimot oppholdt 1 ind. seg ved tjernet med jevne mellomrom i perioden 12. april – 15. mai. Etter en gjennomgående mild vinter i 2004/2005, ble hele 10 sangsvaner observert i osen den 22. mars. Av disse var 6 ungfugler.

KNOPPSVANE:

Kun et funn forela før 2004, hvorhen den derimot hekket. Det ble klekket 4 unger men kun en vokste opp. Knoppsvaneparet hekker nå for femte året på rad. Dette er den eneste kjente hekkelokaliteten for knoppsvane i Gjøvik kommune. Foreldrene forlater imidlertid tjernet før ungene, som ofte blir værende til isen kommer i slutten av oktober, eller utover november. Kanskje blir ungene klekket for seint på sommeren, for de har problemer med å komme seg vekk fra tjernet da isen kommer.

2 ind. 17 – 18.05. 1983

2 ind. 23.04. 2004. Hekket: 1 av 4 unger vokste opp.

2 ind. 14.04. 2005. Hekket: alle 6 ungene vokste opp.

2 ind. 10.04. 2006. Hekket: alle 4 ungene vokste opp.

3 ind. 01.04. 2007. Hekket: 4 av 6 unger vokste opp.

4 ind. 25.04. 2008.

2 ind. 23.04. 2008. Hekket: 3 av 6 unger vokste opp.

Her presenterer jeg tabellen over de fortløpende hekkesesongene, og hvor mange unger som vokste opp. – Og ikke minst hvor mange som måtte flyttes mauelt. De har for øvrig blitt kjørt til Einafjorden. Om dette er den beste løsning er jeg usikker på. Men isen legger seg sjelden før ut i desember. I tillegg er det rikelig med vasspest i Einafjorden, og ofte ligger det 60-100 svaner her på denne tiden. Alternativt kunne man kjørt dem til Mjøsa. Her er imidlertid ikke mattilgangen så god, men til gjengjeld legger isen seg sjelden lenger sør enn til Gjøvik. Veldig sein hekking i år, trolig på grunn av høy vannstand, og regulering av vannet på Skumsjøen. Dette vil nok resultere i at en flytteaksjon vil være nødvendig også i år.

Hekkesuksess og data for knoppsvaneparet:

Hekkesesong	Antall født	Antall vokst opp	Klekkedato	Flytteaksjon
2004	4	1	ca juni/juli	
2005	6	6	ca 5.juni	3
2006	4	4	ca 20. juni	2
2007	6	4	ca 10. juni	2
2008	6	3	ca 5. juli	?

Her ser vi paret i 2006, hvor de også produserte 6 unger, og alle vokste opp.

GJESS:

GRÅGÅS:

Kun en observasjon foreligger. Dette var en enslig gås som lå midt ute på sivøya en dag, tidlig på 1990-tallet.

ca 10. mai – i 1990 eller i 91

KORTNEBBGÅS:

En flokk på ca. 40 ind. landet utenfor oset en tåkefull høstdag. Etter 15 min lettet følget og forsvant. En morsom og spesiell flokk som for øvrig inneholdt 1 hvitkinngås ? og 1 sangsvane. Er ikke hundre prosent sikker på at det var kortnebbgås men føler meg temmelig sikker. Det har også kommet meg for øret at en flokk på ca tilsvarende størrelse var nede ved tjernet høsten 1999. (Finn Torvald Simenstad). Ellers drar det nesten årlig flokker over – sørover på trekk

HVITKINNGÅS: ?

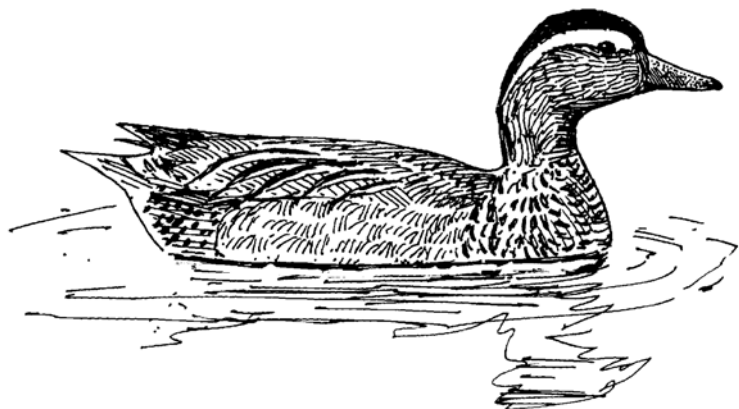
Det var trolig 1 ind. Som oppholdt seg sammen med de andre gjessene som var nedom tjernet en snartur, en tåkefull septemberdag. Føler meg sikker på at det var hvitkinngås og ikke kanadagås som jeg så. Denne observasjonen er ikke blitt behandlet i den lokale sjeldenhetskomiteen. (LRSK) Det vil også være naturlig at den blir stående som en usikker observasjon.

KANADAGÅS:

(1 ind. 25.09. 1982)

Første gang registrert i mai: 1993/94, med 3 ind. 2 ind. En art som har blitt vanligere med årene også ved Egstادتjernet. Var jevnlig å se i perioden 26. 04 – 26.05. 1997. Både i 2002 og 2003 hekket den her. Fikk frem 3 unger i 2003, mens det året før gikk galt rett etter klekking. Både i år 2004 og 2005 ble kanadagjessene jaget vekk av knoppsvanene. Største antall som har blitt registrert er 11 individer den 04.04.2004. Hekket, eller gjorde et hekkforsøk i 2008. Dette skjedde i innløpet. Har til gode å se kanadagåsa på høsttrekket.

Knekkanda er en av mange sjeldne fugler som har blitt observert ved Eikstadtjernet. Knekkanda har blitt bokført ved tre andledninger. Og lokaliteten kan være en egnet hekkebiotop for blant annet denne arten!

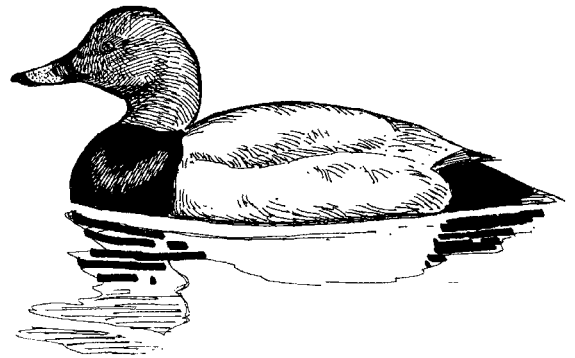
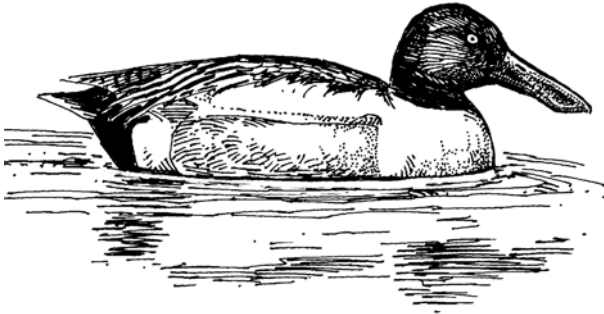
ANDEFUGLER:

- STOKKAND:** Opptrer vanlig under både vår og høsttrekket. Det høyeste antallet som skriver seg fra våren var 25 individer observert den 10.04. 1999. På høsten har de høyeste forekomstene ligget på bortimot 30 individer. Høsten 2001 var derimot meget spesiell med hele **130 individer, datert den 26.10. 2001**. Stokkanden er en art som hekker årlig med 1-2 par ved tjernet.
- STJERTAND:** Kun et funn foreligger, og da fra våren 2004.
1 ind. (hunn) 04 – 07.05. 2004
- SNADDERAND:** To observasjoner foreligger av denne sjeldne andearten. Begge gangene var det gråvær. Det spesielle er at begge observasjonene er blitt gjort i mnd. skifte mai/juni. Det har gjerne vært slik at observasjonsperioden for våren har blitt avsluttet rundt 17-mai tider. Derfor kan seine forekomster av denne arten ha blitt uoppdaget.
1 ind. (hann) 02.06. 2000
2 ind. (1 par) 28.05. 2003
- BRUNNAKKE:** Kun blitt sett 2- 3 ganger om våren. Da med beskjedne 1 – 2 ind. Om høsten er derimot brunnakken en av karakterartene på høsten. Det største antallet har ligget på ca 20 ind. Det vanlige er 3 – 5 ind. Har blitt mer sjelden på høsttrekket i det siste tiåret.
- KRIKKAND:** Virkelig en av karakterartene på vårtrekket. Ankommer i den siste halvdel av april hvis is-forholdene tilsier det. Opptrer i brukbare mengder på våren. Spesielt våren 1995 var eventyrlig. Rekordnoteringen derifra lyder på 35 ind. den 12. mai. På høsten er det en sjeldenhet og få se mer enn 10 krikkender på en gang.
- KNEKKAND:** Tre vårfunn av denne gressanda er blitt gjort ved Eikstadtjernet. Det kan se ut som om fuglene trives best midt ute i tjernet, hvor den kan beite i siv og takrørskogen. Når det gjelder sjeldenheter, gikk den 01.05. 2002 inn som en av de største ved Eikstadtjernet sin ornitologiske historie. Denne dagen ble det observert knekkand, havelle og 2 toppdykkerer ved tjernet.
1 ind. (hann) 15 – 16.05. 1999
1 ind. (hann) 28.04 – 01.05. 2002
3 ind. 10.05. 2008 (2 hanner og 1 hunne) og
2 ind. (1 par) 13. og 17.05. 2008

SKJEAND:

En virkelig flott andefugl som ble observert den 09.05. 1983. Det var stort å få se 3 flotte hanner svømmende på rekke og rad. Da det i tillegg var ei taffeland til stede denne dagen, er det kanskje den beste dagen, hva sjeldenheter angår på Eikstadtjernet.

3 ind. (hanner) 09.05. 1983

TAFFELAND:

En sjelden art som ble observert på vårtrekket to år etter hverandre. Dette skriver seg helt tilbake til årene 1982 og 83. Begge observasjonene gjelder hannfugler.

1 ind. (hann) 06.05. 1982

1 ind. (hann) 09.05 – 15.05. 1983

TOPPAND:

En av de vanligste andeartene. Spesielt på vårtrekket kan den være tallrik. Hele 27 individer ble registrert den 13.05. 1995 Det vanlige er i underkant av 10 individer både vår og høst. Toppanda hekker mer eller mindre årlig med 1 par.

HAVELLE:

Det er svært sjelden å se trekkende havelle ved så små tjern som det Eikstadtjernet representerer. Derfor var et havelle besøk svært overraskende. Den holdt seg i innløpet noen morgentimer. Knekkand og havelle samme dag lar seg høre.

1 ind. (hann) 01.05. 2002

KVINAND:

Årlig både på vår og høsttrekket, men i et mindre antall. Høyeste antall under vårtrekket er på kun 12 individer. Dette ble loggført under vårtrekket 2004. Mer sparsommelig på høsten, hvor det er observert mellom 0 og 10 individer.

Påvist hekkende i 2005, 2007 og 2008.

LAKSAND:

Høyeste antall som er bokført på vårtrekket er 14 individer, men under 10 ind. er det vanlige. Høsten har aldri bydd på mer enn 7 individer. Ble for første gang **funnet hekkende i 2004**, hvor en hunnfugl ble sett ute i tjernet i siste halvdel av juni med 3 unger. 7 unger ble sett i 2008, men kun 1 unge loggført senere.

VADERE:

- STORSPOVE:** Har blitt hørt to ganger i midten av mai, samt en gang den 15. juni på 1980 – tallet en gang. 2 ind. ble registrert i luftrommet den 09..06. 2005 og 04.05. 2006. Hekkebiotoper finnes i nord og vest enden.
- RUGDE:** Trekker over området hele sesongen. Hekker trolig i området med enkelte par.
- ENKELTBEEKK.:** Høres og sees seint på våren, og ut over sommeren. Trolig hekker 4-5 par rundt tjernet.
- STRANDSNIPE:** Sees i et med et par ind. om våren og forsommeren Hekker med all sannsynlighet i forbindelse med elvesystemet inn og ut.
- SKOGSNIPE:** Observeres vår og sommer i et mindre antall. Hekker trolig årlig ved tjernet med 1 – 2 par. Hekking ble påvist ca i 1980.
- GRØNNSTILK:** Denne vaderen har blitt observert flere ganger på vårtrekket. 13 ind. i midten av mai i 19(88) er det klart høyeste antallet. Den 29.05. 1983 ble to individer sett i ei lita bjørk ved bekkasinmyra nord for tjernet. Dette paret viste klare tegn på hekkeadferd – Viste lite skyhet. Grønnstilken er en art man gjerne hører, uten at en ser fuglen. Derfor er det å anta at enkelte observasjoner kan ha blitt overhørt, den tid kunnskapen om grønnstilkens lyd ikke var helt inntakt. Dette er nok årsaken til at den nå blir registrert omtrent årlig med 5 – 7 individer. Med bakgrunn i dette, er det og anta at den hekker årlig.
- 2 ind. 21.05. 1982**
2 ind. 29.05. 1983
13 ind. ca 15.05. (1988)
1 ind. 12 – 18.05. 2001
1 ind. 18.05. 2003
2 ind. 05 – 22.05. 2004
2 ind. 14 – 20.05.2005
7 ind. 14.05. 2006, ellers er et enkelt ind. hørt ut i juni.
7 ind. 14.05. 2007, ellers er et enkelt ind. hørt ut i juni.
5 ind. 09.05. 2008, ellers er et enkelt ind. hørt ut i juni.
- RØDSTILK:** Meget sjelden ved Eikstadtjernet. Kun to funn foreligger av rødstilken. Nærmere bestemt et vårfunn og et høstfunn
- 1 ind. 05.10. 1982 (trolig hørt)**
1 ind. 10.05. 1998

GLUTTSNIPE: Sparsommelig, men en art som blir sett i enkelte år i mai.

7 ind. 07.05. 1983
1 ind. mai 1994/95
1 ind. 18.05. 2000
1 ind. 12.05. 2001
7 ind. 05.05. 2003 (Bjørn H. Larsen)
1 ind. 02.05. 2005
1 ind. 18.05. 2006
3 ind. 04.05. 2008 og 1 ind. 12.05. 2008

VIPE: En art som har beskjedne tradisjoner ved Egstadtjernet.
De observasjonene som er blitt foretatt, skriver seg fra våren!

1 ind. 17.05. 1982
1 ind. 21 og 3 ind. 29.05. 1983
1 ind. (hørt) 24.04. 2000
2 ind. 18 – 19.04. 2004

RIKSER – TRANE – HEGRE:

SIVHØNE: En ungfugl ble sett ved utløpet kl. 20.20 den 16.08. 1998. Den forsvant etter hvert inn i siv - områdene midt ute i tjernet. Trolig også en nattobservasjon utenfor utløpet

1 ind. (juv) 16.08. 1998. (observert på kvelden kl. 20.20)
1 ind. ? 12.06. 2004. (observert midt på natten)

SOTHØNE: To voksne individer ble sett svømmende ute ved sivøya den 08.08. 1999. Disse holdt seg ved tjernet helt frem til den 29. august. Totalt foreligger kun 3 funn av arten.

2 ind. 08 – 29.08. 1999
1 ind. 11 – 12. og den 29.05. 2002
1 ind. 14 – 16.05. 2008

TRANE: Vanlig i siste halvdel av april og utover i mai. Hele 8 ind. ble sett ute på isen den 15.04. 1997. Det vanlige er 1 – 2 ind. Sjelden på høsttrekket. Siden 2002, eller trolig og kanskje enda før, har det hekket et par ved tjernet. En dununge ble observert i år.

HEGRE: Fåtallig igjennom hele sommerhalvåret. Er blitt noe vanligere i de siste årene. Men kun med et individ eller to.

MÅKEARTER:

- HETTEMÅKE:** En måkeart som hekket i en stor koloni, spesielt på slutten av 1970 – årene. Noen ind. har vært registrert på vårparten de siste årene. Ca 70 individer ble sett på isen den 28.04. 2000, og 100 individer den 22.04. 2006. Året 2008, skulle bli det året hvor atter hettemåkene etablerte en stor koloni. Trolig over 100 par. Det er viktig å følge med på koloniens eksistens, for mange naboer misliker sterkt denne arten, og historien har vist at de er villig til å skyte fugler og ødelegge egg.
- SILDEMÅKE:** Kanskje var det sildemåker blant de 5 individene med sildemåke/svartbak som ble loggført den 28.04. 2000. Det som derimot er helt klart, er at den i 2006 ble registrert som en sikker art for tjernet. **3 ind. ble loggført den 06.05. 2006.** To år senere markerte arten seg virkelig. Det begynte den **25.04. 2008 med 6 ind.**, og senere ble det registrert hele 30 individer med svartbak og sildemåker. (20.06. 2008)
- SVARTBAK:** Hele **7 ind. ble sett på isen den 28.04. 2000.** Oppholdt seg sammen med fiskemåker, hettemåker og gråmåker. Våren og forsommeren ble det observert bra med svartbak. Den **05.05. 2008 ble 5 individer loggført**, senere kom det nok flere, siden det totale antallet med svartbak og sildemåker lå på akseptable 30 individer.
- SVARTBAK/
SILDEMÅKE:** **5 uidentifiserte måker ble observert den 30.04.2002.** Disse ble skremt av en nabo som fyrte av flere skudd for å skremme måkene som hadde gått ned denne dagen. Mye stormåker ble observert i slutten av juni og litt ut i juli - 2008. Dette hadde trolig sammenheng med re-etablerte hettemåke - kolonien. Kanskje var det mulighet for et måltid av hettemåke - unger. **Hele 30 ind. ble registrert som mest den 20.06. 2008.** Både svartbak og sildemåker var godt representert i denne store flokken.
- GRÅMÅKE:** Enkelte individer kan sees på iskanten i april. En sjelden gang kan noen titalls individer sees. Mer spesielt var det da hele 100 individer ble registrert den 30.04. 2002. Den 25.04. 2008 ble også 100 ind. observert. Utover forsommeren ble det jevnlig observert gråmåker, men i et mye mindre antall.
- FISKEMÅKE:** Har blitt sett enkelte ganger i et lite antall, spesielt tidlig på våren. Den 28.04.2000 ble 15 ind. observert sittende på iskanten. Også våren 2008 var fiskemåka representert blant de store måkeflokkene som holdt til på isen, og etter hvert i vannet. Blant annet ble ca 20 ind. bokført den 25.04. 2008.

TERNER :

MAKRELLTERNE: Ble første gang observert på vårtrekket i 1997, har siden blitt registrert nesten årlig på vårtrekket med 1 – 3 individer. Kun en tidlig høstobservasjon foreligger, da 4 individer ble sett den 29.07. 2004.

SVALER:

LÅVESVALE: 200 – 300 låvesvaler overnattet i August – 1997. Tallet var 40 – 50 ind. for 1998.
I 1999 ble det sett 200 – 250 overnattende låvesvaler, mens tallet for år 2000 ble 250 – 300 individer. Etter den tid har det ikke blitt foretatt noe registreringsarbeid for å kartlegge låvesvalas overnattings-ekstimering

SANDSVALE: Noen individer kan av og til sees over vannet. Arten var mye mer vanlig ved tjernet før, dvs. 1980 – årene. Ble senest sett i 2008 med et par individer.

ROVFUGLER:

FISKEØRN: To observasjoner er bokført av denne arten ved Eikstadtjernet. Ved første observasjonen kom et individ inn fra vest og tok seg en runde over tjernet før den etter hvert trakk inn over Eikstadtoppen og forsvant. Det var sol, men kaldt denne tidlige morgenen.

1 ind. 17.05. 2005 (kl. 07.45)
1 ind. 18.05. 2008 (v/Truls W. Andersen)

KONGEØRN: Kun en observasjon foreligger. Det var en 1K som trakk over tjernet i lav høyde en desemberdag i 1979

1 ind. 09.12.1979.

SPURVEHAUK: Denne hauken holder til i skogen(e) rundt tjernet, men blir likevel ikke så ofte loggført.

HØNSEHAUK: Mye av det samme gjelder for hønsehauken. Det er sjelden den blir observert, men jakter i området. En hekkelokalitet er kjent i Bjugstadmarka. Her hadde den to reir som den byttet på å bruke over flere år, men nå er området uthogd og ødelagt. Dette på tross av at reirene var gjort kjent ovenfor grunneier.

SIVHAUK:

Det foreligger en vår-registrering av denne eksklusive og sjeldne hauken. En hunnfugl ble sett sittende på myra ved vannkanten i det den satt og spiste på et eller annet. Etter noen minutter lettet den og tok noen lave speiderunder over takrørskogen midt i tjernet. Deretter trakk den opp og forsvant. Det hadde snødd litt i løpet av natten, og dette kunne være noe av grunnen til at den valgte å gå ned ved tjernet. En er ikke bortskjemt med rovfuglobservasjoner på Egstادتjernet. Derfor var det ekstra spesielt med både sivhauk og fiskeørn i løpet av to maidager.

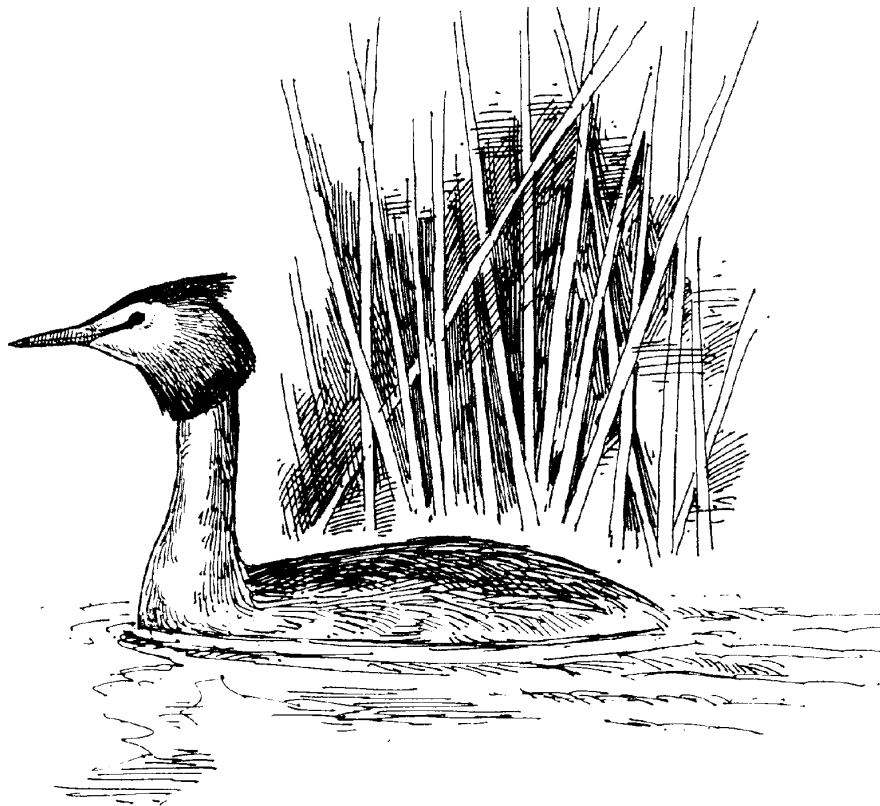
1 ind. (hunn) 16.05.2005 (kl. 11.45)

MUSVÅK:

Denne våken sees av og til i områdene rundt tjernet. Enkelte år blir den registrert spredt gjennom hele hekkesesongen. Det er likevel i slutten av april hvor sjansene er størst for at den dukker opp. Det er med bakgrunn av dette, nærliggende å tenke seg at den hekker eller har hekket i nærområdet. Største antall som har blitt sett – er 3 individer som ble observert i lav høyde rundt tjernet den 28.04.2005. Var vanlig på sommeren i 1980 – åra.

TÅRNFALK:

Eneste kjente funn skriver seg fra Eikstادتoppen, hvor 1 individ trakk forbi 18.05.2004.

Den flotte, og til dels sjeldne toppdykkeren hekket ved tjernet i perioden 2000 – 2002, etter først og tatt stedet i nærmere ettersyn i år 1999.

SPETTER:

- SVARTSPETT:** Denne arten hekker i området med minst 1 par.
- GRØNNSPETT:** Hekker i gjerne i osp i nærområdet til tjernet.
- FLAGGSPETT:** Vanlig og holder til rundt omkring i området.
- TRETÅSPETT:** Mangelfull feltinnsats må trolig ta noe av skylda for at det foreligger kun en observasjon i fra 03.04. 2005.
- VENDEHALS:** En ropende hannfugl har blitt hørt ropende enkelte år ved tjernet noen få dager i mai, enkelte år. Om den hekker i nærheten, eller om den bare streifer litt rundt på leting etter make, er mer usikkert.

ANDRE SPESIALITETER:

- FOSSEKALL:** Er tilknyttet elvesystemene inn og ut av tjernet.
- VINTERERLE:** Det er ikke ofte denne erlen blir registrert ved tjernet. Det er gjerne i forbindelse med elveleiet at en kan få et kort glimt av den, hvis en kikker ekstra godt etter.
- BØKSANGER:** Ble både hørt og sett litt inne i granskogen ved veien, ovenfor bommen, hvor den sang jevnlig den **21.05. 2007**
- NØTTEKRÅKE:** 1 individ ble loggført i området i løpet av høsten – 1998.
- KONGLEBIT:** Ble registrert i nærområdet januar – **1996**, i det store konglebit-året. Ble også registrert med **3 ind. den 29.10. 2006**.
- ROSENFINK:** Kun en observasjon er gjort av denne flotte finkefuglen. Dette var en hannfugl som ble **hørt syngende ute i takrørskogen den 01.07. 2000**.

Konklusjon og sammendrag av fuglelivet ved Eikstadtjernet

Tjernet har sin funksjon både som hekkeområde og ikke minst som trekklokalitet, og da først og fremst for vannfugl.

Store deler av tjernet er veldig grunt, og bunnen er veldig gjørmete.

– Dette som en følge av sediment av forråtnelse av takrørskogen, som for øvrig dekker store deler av de midtre partier av tjernet. Det er også dette området som gir grunnlag for hekking og føde blant de vannfuglene som har, og/eller fortsatt hekker. Det er påvist hekkende knoppsvane, trane, stokkand, laksand, kvinand, toppand, toppdykker og en stor hettemåkekoloni. I tillegg hekker trolig flere vaderarter som skogsnipe, strandsnipe, grønnstilk og enkeltbekkasin.

Med cirka 40 registrerte vannfuglarter, så viser Eikstadtjernet hvilke kvaliteter og potensiale det har som fuglelokalitet. – Og flere nye arter vill helt sikkert komme. Arter som vannrikse og myrrikse burde så absolutt dukke opp her. Ellers kan all takrørskogen være spennende med tanke på sangere. Sivhøne og sothøne-hekking er heller ikke umulige som fremtidige hekkefugler. – Og om svarthalsdykkeren fortsatt dukker opp i fylket vårt, så vil den absolutt være en potensiell hekkefugl, så lenge hettemåkekolonien er inntakt og gir den beskyttelsen det er med varslende måker som naboer. Det samme gjelder egentlig for horndykkeren, sivhøna og sothøna. – Den som lever får se, men jeg er sikker på at tjernet også i fremtiden vil by på overraskelser!

Trana er en av mange vannfugler som benytter seg av tjernet og myrområdene rundt. Den har hekket mange år i området, og da med et par. Av og til hekker den ute i takrørskogen som ligger beskyttet til som ei øy ute på tjernet, mens den andre ganger velger å hekke i nærheten av myrområdet. Trana er en fugl som ikke liker for mye forstyrrelser på hekkeplassen. De siste to tiårene har det da også vært minimale forstyrrelser. (tror jeg)

ARTER :	OBSERVASJONER : (årstid: v = vår og h = høst)																																															
	ÅR:	1982		1983		1990		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008														
	ÅRSTID:	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h													
Horndykker													1			1	1				1		2		2		1					1	6															
Svarthalsdyk.																																		2														
Dvergdykker										2		1																																				
Toppdykker																2 i juli	hekket	hekket	hekket																													
Storskarv																										1						1																
Gråhegre												1	2		2		2	1	1			1	1			2		1	1																			
Knoppsvane				2																						hekket	hekket																					
Sangsvane			3		2										4	1			7	5	2		11						10																			
Kortnebbgås			30																																													
Grågås						1																																										
Kanadagås							3									2							4		6		hekket	11		3		2		3	2													
Hvitkinngås				1?																																												
Stokkand		3	27		4	13				10	10		3	28		6	26		5	11		25	20		5	20		20	130		17	4	15	7	18	37	7	28	8	23	13	18	12					
Snadderand																																																
Stjertand																																																
Skjeand					3																																											
Brunnakke			12		1	2						2	2	5		7			15	2	4			2	1			1			4	1	1	5					2	2								
Krikkand		14	11		23	3				35		10	6		6	4	16	3	22	1	18	1	36		1	22		20		11	1	15	3	16				15			25							
Knekkand																																																
Taffeland			1		1																																											
Toppand			7			4	3			27		4	6		8	7	17	4	11	6		6	7	6		8	8	6	9	2	8	4	30			11			16	3	17	5						
Havelle																																																
Kvinand			2	3	7					7		6	8		2	4	4	1	4	10		4	1	2	7	7		4		12	3	9	2	6	3	7	2	6	1									
Laksand			4		14					13		4	3		8	1	7	7	8	2		7		6	5	8		7	4	9	1	11	6	6	1	5						2		1				
Sivhøne																																																
Sothøne																																																

ARTER :	OBSERVASJONER – STØRSTE ANTALL:																				(årstid: v = vår og h = høst)														
	1982		1983		1990		95		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		
	ÅRSTID :		v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	v	h	V	h	
Trane	2		2					2	3	8	2	2		2		2	2	3	3	5		hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket	hekket			
Vipe	1		3													1									2										
Grønnstilk	2		2															1			1		2		2		7		7		5				
Skogsnipe			1			1				3		1	1	3		1	2		2	4	2		2		2		2		2		1				
Strandsnipe	3		3			1						2	4	1		2		2		2		3		3		2					1				
Rødstilk		1										1																							
Gluttsnipe			7			1									1	1				7					1		1				3				
Storspove						1		juni																	2		2								
Rugde			1													1																			
Enkeltebekkas			1			3		1		2	1			2		1		1		1		2		3		6		3		1		1			
Hetemåke										21						70			10			8		15		100						hekket			
Fiskemåke																25						5				1						20			
Gråmåke																15			99							10									
Svartbak																7																	?		
Sildemåke																											3						?		
Svartb.Silde																				5													30		
Makrellterne										1						3			2	4	3		2				2		3						
Vendehals																								1		1									
Nøttekråke												1																							
Rosenfink															1									1											
Gulerle																								1		2				1					
Vintererle											3					1	1		1							1									
Sandsvale																											5		5						
Bøksanger																															1				
Spurvehauk	1	1	1																1																
Høsehauk	1										1																								
Fiskeørn																																			
Sivhauk																																			
Musvåk															1	1																			
Kongeørn																																			
Tårnfalk																																			

FELTARBEID VED FOKSTUMYRA 2007

med hovudvekt på ornitologi og ringmerking.

Av Kjell Mork Soot, Karl Johan Grimstad og Willy Mardal.

Januar 2008

Fokstugu gard, innfallsporten til Fokstumyra. E6 i framkant for husa. Ringmerkarane bor i det vesle, kvite huset nærmast riksvegen. Ved enden av gardsvegen ligg Fokstugu jernbanestasjon. Nettfangsten av fugl foregår i skogen til venstre for enga. Vatna i bakgrunnen er Horrtjørnin.

Alle foto ved: Kjell Mork Soot

INNHALD

1. LITT OM FELTSESONGEN	
1.1 Vår.....	
1.2 Sommar – og haust.....	
2. RINGMERKING	
2.1 Ringmerkingsresultat 2003-2007.....	
2.2 Gjenfunn og kontrollar av fuglar ved Fokstugu i 2007.....	
2.3. Kommenterar til artsliste og ringmerkingsliste.....	
3. ARTSLISTE FOR FUGL PÅ FOKSTUMYRA PR. 2007	
4. DISKUSJON	
4.1 Planar framover.....	
4.2 Besøk av skuleklasser.....	
4.3 Raudlista artar observert på Fokstumyra i 2007.....	
4.4 Etterlysing av tornskateobservatør.....	
4.5 Har du uregistrerte observasjonar frå Fokstumyra ?.....	
4.6 Brushanen på Fokstumyra i 2007.....	
6. TAKK	
7. LITTERATUR	

Gran Jern & Hage

Storgata 23 • 2750 Gran

Tlf. 61 33 27 77 • Faks: 61 33 27 80

Landbruk & Verktøy A/S

Postboks 113, 2712 Brandbu

Tlf. 61 33 48 04 – Fax 61 33 58 44

1. LITT OM FELTSESONGEN

1.1 Vår

Laurits Fokstugu (LFO), fastboande gardbrukar på Noregs høgstliggande aktivt drivne gardsbruk, og samtidig oppsynsmann for Fokstumyra, har gjort notatar i mange år, noko som kan bli interessant å kikke på ved høve. Karl Johan Grimstad (KJG) og Kjell Mork Soot (KMS) var første gong på Fokstumyrområdet 03. og 04. april. Det var litt uventa å sjå at store delar av markene på Fokstugu var fri for snø. Snøen låg i driver rundt husa, og ved snøbretta ved jernbanelinja. I vierområda og i skogen elles låg snøen tjukk. Den arten som gjorde mest ut av seg, var *kråker*. Der var sikkert 20-30 individ av dei. Vi sette opp nokre reirplatå berekna på *hornugle*, *dvergfalk* og *tårnfalk*, sidan vi venta toppår (eller neste år) av smånagarar. Det viste seg i løpet av sesongen at ikkje eit einaste av reirplatåa fall i smak hos eventuelle leigebuarar, men vi trøystar oss med at det kjem år etter dette. Dei første *ringduene* var alt komne og dreiv songflukt i skogen ovanfor Fokstugu gard. 04. april kom tre *traner* innover Fokstumyra frå aust. Dei flaug lågt over myra nokre gongar, fann visst ut at det enno var for vinterleg og kursa deretter sørover i retning Dombås /Lesjaleirene. Kunne det vere nokon av dei som 16. september året før drog som dei to siste frå Fokstumyra ? Etter notatar til LFO er vanleg ankomsttid for trana rundt 20. april .

21.mars kom dei tre første *starane* til Fokstugu (LFO). Fire dagar etter var der sju, same dagen som dei fire første *vipene* viste seg. For både staren og vipa er dette fleire veker tidlegare enn vanleg.

Desse siste dagane i mars var uvanlege vermessig for Fokstugu. Eit høgtrykk dominerte over Dovrefjell, med lite vind, og dagtemperaturar på sju-åtte varmegrader. LFO kunne til si overrasking telje om lag ti *neslesommarfuglar* rundt om på husveggane. Ein skitur til Vesle Blåhø (1340 m.o.h) ga han ein annan interessann observasjon: Medan han sat på toppen der, ved ei steinurd, kom der plutselig ein ganske stor sommarfugl ut av steinurda og flaug av garde. Skarpt solskin og motlys gjorde det vanskeleg å artsbestemme insektet.

Våren utvikla seg positivt. 14.04. kunne LFO notere 2 par *linerler*, *gulspurv*, *raudstrupe* og ved brua *fossefall*. Dagen etter såg han første *tårnfalken*. 18.april var det fire minusgrader og lett snødrev. Då dukka to *traner* opp. Denne gongen stakk dei ikkje av. Same dagen vart første *myrhauken*, ein hann, sett ved Fokstugu jernbanestasjon.

16-18.mai (KMS, KJG): Bra ver dei første to dagane, men kaldt om natta, 5-6 kuldegrader. Tett snødrev siste dagen førte til at vi måtte avslutte observasjonane, for vi frykta for at vi kunne ”snø inne” med berre sommardekk på bilen. Fleire par *myrhauk* enn vi hadde sett dei tre foregåande åra dukka opp, totalt fem. *Jordugla* derimot var det lite å sjå av, men vi fekk oppleve å sjå ei jordugle som knabba ei mus ut or klørne til ein myrhaukhann. Dei første *blåstrupane* og *lauvsongarane* var så vidt komne. Nokre *heilo* gjekk på markene, der vi fann eit *vipereir* med fire egg. Og *trana* låg på egg ved Søndre Horrtjern. Eit varslende par *storspove* ved tårnet viste tydeleg at der var hekking. Seks andeartar blei registrert på nasjonaldagen: fleire par å sjå av *krikkand*, *stokkand*, *brunnakke*, *siland* og *kvinand*. På Nordre Horrtjern låg der eit par med *havelle*.

Ein ny art for Fokstumyra blei registrert 27. mai av Martin Gundersen - *tretåspett* . Dagen etter såg LFO dei fire første *tårnseglarane*.

08-10.juni (KMS, KJG): Kjempeflott ver. På Fokstugu viste gradstokken 24,5 grader. Denne varmen sette snøsmeltinga for alvor i gang i høgfjellet. Det førte til at dei lågastliggande områda på Fokstumyra blei oversvømt. Alt tyder på at eitt av *myrhaukreira* blei teke av flaumen, for den 10. juni såg vi stadig ei myrhaukhoe som på denne tida burde ha lege på egg. Uvanleg mange *blåstrupar* var også å sjå. Dei hadde tydelegvis lide same skjebne som myrhauken, i lag med mange av *hettemåsane* i den nordlege delen av reservatet. Vi har mistanke om at mange artar fekk reira oversvømt desse dagane, for eksempel *enkeltbekkasin*, *sivsporv* og enkelte *andeartar*. Og LFO kunne berette at *tranehekkinga* ved Horrtjørnin var mislukka. Temmeleg sikkert pga stadige forstyrningar. Same observatør kunne berette om minst fem *vipeungar* på markene. I driftsbygninga på Fokstugu prøvde to *låvesvalepar* å etablere seg. Det eine fekk fram ein unge etter kvart. Det andre paret forsvann berre. Det var ein strek i rekninga, for hoa der hadde ring på høgrefot, som kunne ha gitt ein interessann kontroll. Fuglen var i alle fall ikkje ringmerkt på Fokstugu.

I tre år har vi under nettfangsten brukt ei presenning som feltstasjon, ikkje alltid så ideelt med tanke på veret og mygg som gjerne vil ha seg litt blod, men vi hadde i alle fall tak over hovudet. Da LFO tilbød oss ei lita brakke til feltstasjon, var det sjølv sagt ikkje nei frå vår side. Vi fiksa den opp ein del hausten 2006, og 09. juni sette LFO og sonen Erlend brakka på plass ved hjelp av ein traktor på den staden vi tidlegare hadde hatt "feltstasjon".

To meter igjen, og ringmerkingsbua er på plass, 09.juni 2007.

1.2 Sommar- og haust

28.06-01.07 (KMS): Seks velutvikla *tårnfalkungar* blei ringmerkte. Eit sannsynleg omlagt og nylagt *blåstrupereir* med 6 egg blei funne.

07-08.juli (KMS): Fann enno reir med egg i, for eksempel hos *blåstrupe* og *raudvengtrast*. Ein *tårnfalk* hadde det same. *Hornugleungane* i eit skjorareir hadde kome seg unna utan ring. Dei fleste fuglane var no i i full gang med å mate ungar.

14.-18.juli (KMS): Det blei arbeidd med ungemerking denne tida, spesielt blei det jobba med *myrhauk* og *dvergfalk*. Desse to artane vil bli satsingsartar i åra framover, ved sida av *blåstrupe* og *trepipplerke*. Tre kull med *dvergfalk* og to med *myrhauk* var så langt vellukka. Viser til *Soot (2007 b)* når det gjeld myrhauken. To utfarga *songsvaner* kom inn og landa på Søndre Horrtjern 14.07. Om kvelden blei ein stor *traneunge* sett saman med foreldra, utanfor reservatet. Ni *ringduer* i flokk blei registrert 16.07. Det meste sett på ein gong denne sesongen. Det var mindre å sjå av denne arten enn i 2006.

26. juli – 27. august (KMS / WMA): For første gong blei stasjonen driven ein heil månad utan avbrekk, og det med dansk hjelp mot slutten av perioden. Ein av dei fremste danske ringmerkarane, Willy Mardal (WMA), kom etter avtale 12. august, og dreiv stasjonen åleine frå den 14. august, ispedd at KMS var der i helgane.

Allereie dagen etter oppstart, 27. juli, hang der ei *flaggspett* i nettet. Ein nær slektning, *vendehals*, den andre vi har fanga på Fokstugu, kom inn dagen etter, same dag som ein ung *gjerdesmett* og ein *munk* hamna i netta. Dette var klart beste fangstdagen i juli med 244 ringmerkingar, der *blåstrupe*, *sivsporv*, *lauvsongar* og *gråsisik* dominerte. Ein ung *fuglekonge* blei fanga den 29.juli. Nest siste dagen i juli måtte avsluttast tidleg pga kraftig regn, medan det siste dagen dukka litt uventa opp ein ung *gransongar*. Same dag fekk årets to første *gulsongarar* ring og fem *linerler*. Dei sistnemnde blei det fanga uvanleg mange av for å vere på Fokstugu, fordi det blei drive med slått på marka nærmast netta. Dermed samla mange *erler*, *pipplerker*, *starar* osv seg på dei nyslåtte engane. Ein *enkeltbekkasin* blei også fanga. Den neste kom først 15. september. Bestanden av enkeltbekkasin er ganske svak på Fokstumyra for tida.

August opna med ei *spettmeis* 01. august. Den andre for året kom 20. august. Hittil er tre *spettmeis* registrerte på Fokstugu. På første dagen i august kom også første *trepipplerka*. Noko storår for den arten blei det ikkje. I løpet av månaden blei 150 ringmerkte, med toppdagar 25 individ 11.august og 31 den 21. august. Dei første to *lemen* blei sett denne første dagen i august, fleire dagar etter at LFO tidlegare hadde rapportert om at denne arten blei sett i gode mengder høgre til fjells. Ikkje sidan om lag 1972 skal der ha vore så mykje *lemen*.. Minst 200 ungfugl av *stare* furasjerte på dei nyslåtte markene. 02. august blei årets einaste *sivsongar* fanga. Eitt individ pr år er blitt det vanlege. Og så kom første frostnatta for sommaren med ei kuldegrad 03. august.. Første *svartkvit flugesnappar* dukka opp 07.august. Beste trekkdagen for den arten var 21. august med 5 ringmerkte. 08. august kom første *hagesongar* i nettet. Denne dagen var forresten talmessig den beste i denne månaden med 270 fugl.

BruaKiosken

Sporveugle 09. august 2007.

Første funn på Fokstumyra.

Bøksongar 10. august 2007.

Første funn på Fokstumyra.

09. august var datoen for registrering av ny art for Fokstumyra, *sporveugle*. Arnkjell Johansen frå Østfold RG var akkurat på dagsbesøk, og var behjelpeleg med å aldersbestemme fuglen til ei gammal hoe. Ny art også dagen etter: *bøksongar*. Første *raudstrupen* dukka opp 17.august. Seinare var arten omtrent dagleg representert i netta dei neste ti dagane. Det kan tyde på at arten begynte på trekket tidlegare i 2007 enn vanleg. Den raudlista *dvergspetta*, med eitt ringmerkt individ tidlegare år, slo til med eitt individ 18. august. 22.september blei ytterlegare to individ ringmerkte. Alle var ungfuglar. I tidsromet 20 til 24. august blei 3 *gråflugesnappar* fanga inn. Ein ung *grankorsnebbhann* fekk ring 21.august. *Svartmeis*, blei ringmerkt 24. august. Om kvelden gjekk ei *hornugle* i nettet, og 26.august blei ein *polarsisik* registrert. *Dvergfalken* begynner tidleg å dra ut frå revira. Eitt individ blei fanga 18.08. Ytterlagare eitt 23.08. Den 24.08 klokka 05.30 blei 8 *tårnfalkar* skræmt opp frå Fokstugu stasjon då toget passerte i stor fart.

I månadsskiftet august/september og ei veke framover var KMS på Svalbard på ringmerking på Sørkappøya. Det lukkast ikkje å få tak i folk for bemanning på Fokstugu OS i den perioden. Og i helga 14-16 september var veret dårleg, så fangst blei driven berre ein kort periode. *Ein enkeltbekkasin* blei einaste resultatet (KMS).

21.09-23.09 (KMS): 235 fugl blei ringmerkt denne helga. Det som var mest framtreande, var at nesten all *gråsisik* og *brunsisik* var vekke. Totalt blei berre tre individ av desse to artane ringmerkte. Lökkelyd blei køyrt, og den ga ingen respons. Samanlikna med året før var det mykje meir *raudvengtrast* å få. Den tendensen heldt seg ut heile sesongen. Også *gråtrasten* var det brukbart med, men forekom ikkje i så store mengder som året før. Høgdepunktet denne helga var to *dvergspett* som blei fanga samstundes 22.09. Seks *bokfink* på ein dag er også uvanleg å få på Fokstugu. Om kvelden blei ei *hornugle* hanka inn. Dagen etter blei to *pilfink* fanga. Og årets første *blåmeis*.

28.09-30.09 (KMS og Torill Lohne, Kragerø RG): Lite fugl i terrenget. Berre ein *gråsisik* blei sett denne helga, sjølv om lyd blei spelt. Tre *grønsisik* blei observert. Ei

svartmeis nummer to dette året, hang plutselig i netta.. Men det var kaldt i veret. Det er ikkje kvart år at gradestokken viser minus 11 den 29. september.

07.10-14.10 (KMS): I denne perioden var det nokre få kuldegrader nesten heile tida. Første dagen opna med ny art for Fokstumyra, *nøtteskrike*, som flaug i nettet .

Nøtteskrike 07. oktober 2007. Første funn på Fokstumyra.

To dager etter, 09.10, var der endå ein ny art for Fokstumyra, ei *gråspett* hoe. Ho nekta plent å la seg fange, men heldt til rundt fangsthytta lenge. Ein *varslar* blei observert om lag samstundes, og ein flokk på fem *grønfink*. 10. oktober heldt 11 *bergiriskar* til ved Fokstugu gard heile dagen.. Ein flott *jaktfalk* passerte over same staden i austleg retning. I heile veka kunne, som vanleg på denne tida, *songlerker* observerast rundt om på markene, opp til tre samstundes. Dei to siste *bokfinkane* for året blei fanga inn. På markene samla det seg etter kvart litt trast, kanskje nærmare 100. Den 11. oktober starta eit kraftig snøover klokka fem om morgonen, før det var lyst. Det kom om lag 10 cm i løpet av kort tid. Dette snøveret løyste ut eit stort trastetrek . Tusenvis passerte i løpet av formiddagen. Det var påfallande at dei store mengdene dukka opp først eit par timar etter det var blitt lyst. Starta dei i grålysninga, hadde dei då flogge i alle fall over 100 km, for eksempel frå Sør-Trøndelag, der det også var snøover denne morgonen. Det blei årets beste fangstdag for trast med 90 *raudvengtrast* og 81 *gråtrast*. Det er på slike dagar stasjonen skulle ha vore bemanna med fleire personar ... *Steinskvett* er ikkje så ofte å få på Fokstugu. Denne snødagen hang der plutselig to individ i netta. *Raudstrupen* var heilt tydeleg ferdig med hovudtrekket. Frå ein til tre blei dagleg fanga i denne haustferieveka. Ny, men venta art for Fokstumyra, *stjertmeis*, hang der fire av i 12. oktober. Individ nummer fem flaug rundt nettet og ville ikkje i. Ein *pilfink* fekk ring same dato. To dager etter blei ein ny fanga. 12. oktober blei ein *kvartbekkasin* fanga i kanalen, som var open trass i snø og frost. Ein *fossefall* blei også fanga inn der, og dagen etter ein *enkeltbekkasin*. Den fjerde og siste *gjerdesmetten* for året gjekk i nettet 12.10. Dei fleste dagane i denne veka hang der *dompap* i netta. Det blei også stadig observert mindre flokkar. Det var uvanleg mykje dompap å sjå samanlikna med tidlegare år. 13. oktober blei ei *rugde* fanga inn. Ho var i svært god stand. Same dato blei åtte

svarttrast ringmerkt, og årets siste *sivsporv*. Ein relativt stor flokk med *kråke*, om lag 100, passerte i ”spreidd orden” om formiddagen i retning Dombås. Dei var tydeleg på trekk. Som sleppt or ein sekk dukka det plutseleg opp ein heil del *gråsisik* igjen på denne dato, på same tid som året før. Og det var ein annan type enn det som blir fanga på Fokstugu tidlegare på året. Fuglane var større og lysare. Fleire kunne bestemmast å vere såkalla ”langnebba gråsisik”. 88 *gråsisik* og sju *brunsisik* blei ringmerkte denne dagen. Dagen etter blei det 94 fanga gråsisik og to brunsisik. I løpet av denne haustferieveka blei elles 2 *hornugler* og 2 *jordugler* ringmerkte.

19.-21.10 (KMS, KJG) Til saman blei 108 fuglar ringmerkte denne helga, 67 *gråsisik* og fem *brunsisik*. *Raudstrupe*, *gråtrast*, *raudvengtrast*, *svarttrast*, *kjøtmeis*, *blåmeis*, *granmeis*, *dompap* og to *jordugler* blei fanga inn. Fleire *dompapflokkar* flaug forbi den 20.10. Same dag passerte ein *fjellvåk* midt ute på myra, det same gjorde fem *stare*. Av frykt for meir vinterlege forhold neste helg, og problem med nedrigginga av utstyret då, slutta vi av sesongen.

2. RINGMERKING

2.1. Ringmerkingsresultat 2003-2007

<u>Art</u>	<u>merket</u> <u>2003-</u> <u>2006</u>	<u>Pull</u> <u>2007</u>	<u>Fg.</u> <u>2007</u>	Tilsaman <u>2007</u>	<u>Totalt</u>
Krikkand <i>Anas crecca</i>	2	-	-	-	2
Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>	9	10	-	10	19
Hønehauk <i>Accipiter gentilis</i>	2	-	-	-	2
Sporvehauk <i>Accipiter nisus</i>	6	-	-	-	6
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	8	-	8	8
Dvergfalk <i>Falco columbarius</i>	6	8	2	10	16
Kvartbekkasin <i>Lymn. minimus</i>	-	-	1	1	1
Enkeltbekkasin <i>Gall. gallinago</i>	10	-	3	3	13
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	2	-	1	1	3
Skogsnipe <i>Tringa ochropus</i>	1	-	-	-	1
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	1	-	-	-	1
Sporveugle <i>Glauc passerinum</i>	-	-	1	1	1
Hornugle <i>Asio otus</i>	-	-	4	4	4
Jordugle <i>Asio flammeus</i>	-	-	4	4	4
Perleugle <i>Aegolius funereus</i>	1	-	-	-	1
Tårnsegjar <i>Apus apus</i>	2	-	-	-	2
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	1	-	1	1	2

<u>Art</u>	<u>merket</u> <u>2003-</u> <u>2006</u>	<u>Pull</u> <u>2007</u>	<u>Fg.</u> <u>2007</u>	<u>Tilsaman</u> <u>2007</u>	<u>Totalt</u>
Flaggspett <i>Dendrocopus major</i>	1	-	2	2	3
Dvergspett <i>Dendrocopus minor</i>	1	-	3	3	4
Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	1	1	2	3	4
Trepiplerke <i>Anthus trivialis</i>	173	-	150	150	323
Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	1601	-	182	182	1783
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	62	-	76	76	138
Vintererle <i>Motacilla cinerea</i>	1	-	-	-	1
Linerle <i>Motacilla alba</i>	2	-	6	6	8
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	24	-	-	-	24
Fossekall <i>Cinclus cinclus</i>	3	-	2	2	5
Gjerdsmett <i>Troglod. troglodytes</i>	14	-	4	4	18
Jernsporv <i>Prunella modularis</i>	381	-	45	45	426
Raudstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	563	-	94	94	657
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	2501	4	876	880	3381
Svartraudstjert <i>Ph. ochruros</i>	1	-	-	-	1
Raudstjert <i>Phoenic. phoenicurus</i>	47	-	21	21	68
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	3	-	-	-	3
Steinskvetv <i>Oenanthe oenanthe</i>	6	-	5	5	11
Svarttrast <i>Turdus merula</i>	20	-	19	19	39
Gråtrast <i>Turdus pilaris</i>	430	-	263	263	693
Måltrast <i>Turdus philomelos</i>	51	-	18	18	69
Raudvengtrast <i>Turdus iliacus</i>	192	-	293	293	485
Sivsongar <i>Acroc. schoenobaenus</i>	5	-	1	1	6
Gulsongar <i>Hippolais icterina</i>	15	-	8	8	23
Hauksongar <i>Sylvia nisoria</i>	1	-	-	-	1
Møller <i>Sylvia curruca</i>	23	-	18	18	41
Tornsongar <i>Sylvia communis</i>	1	-	-	-	1
Hagesongar <i>Sylvia borin</i>	32	-	12	12	44
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	59	-	9	9	68
Gulbrynsongar <i>Phyll. inornatus</i>	6	-	-	-	6
Bøksongar <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-	-	1	1	1
Gransongar <i>Phylloscop. collybita</i>	98	-	8	8	106
Lauvsongar <i>Phylloscop. trochilus</i>	2217	-	856	856	3073

<u>Art</u>	<u>merket</u> <u>2003-</u> <u>2006</u>	<u>Pull</u> <u>2007</u>	<u>Fg.</u> <u>2007</u>	<u>Tilsaman</u> <u>2007</u>	<u>Totalt</u>
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	124	-	7	7	131
Gråflugesnappar <i>Musc. striata</i>	4	-	3	3	7
Svartkvit flugesn. <i>Fic hypoleuca</i>	34	-	14	14	48
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	-	-	4	4	4
Granmeis <i>Parus montanus</i>	47	-	60	60	107
Svartmeis <i>Parus ater</i>	2	-	2	2	4
Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	27	-	18	18	45
Kjøtmeis <i>Parus major</i>	64	-	51	51	115
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	1	-	2	2	3
Trekrypar <i>Certhia familiaris</i>	1	-	-	-	1
Varslar <i>Lanius excubitor</i>	1	-	-	-	1
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	-	-	1	1	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	1	-	10	10	11
Pilfink <i>Passer montanus</i>	2	-	4	4	6
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	28	-	20	20	48
Bjørkefink <i>Fring. montifringilla</i>	384	-	24	24	408
Grønfink <i>Carduelis chloris</i>	15	-	8	8	23
Grønsisik <i>Carduelis spinus</i>	40	-	38	38	78
Bergirisk <i>Carduelis flavirostris</i>	1	-	-	-	1
Gråsisik <i>Caruelis flammea</i>	3796	-	1327	1327	5123
Brunsisik <i>Carduelis cabaret</i>	1015	-	299	299	1314
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	21	-	3	3	24
Rosenfink <i>Carpod. erythrinus</i>	2	-	-	-	2
Grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i>	1	-	1	1	2
Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2	-	21	21	23
Lappsporv <i>Calcarius lapponicus</i>	1	-	-	-	1
Gulsporv <i>Emberiza citrinella</i>	1	-	7	7	8
Dvergsporv <i>Emberiza pusilla</i>	1	-	-	-	1
Sivsporv <i>Emberiza schoeniclus</i>	733	-	409	409	1142
Totalt 79 artar (59 artar i 2007):	15729	31	5324	5355	21084

2.2 Gjenfunn og kontrollar av fuglar på Fokstugu i 2007

19 fuglar av sju artar har vi fått melding om i løpet av 2007, av dei er 12 utanlandsfunn: Sverige (6), Finland (2), Russland (1), Danmark (1) og Belgia (2).

Teiknforklaringar:

- F hoe
 - M hann
 - 1K ungfugl, ringmerkt i første leveår / kalenderår
 - 1K+ ringmerkt i første leveår, eller eldre
 - x funnen død
 - w drepn mot vindauge
 - f funnen død, fersk
 - xk drepn av katt
 - vR kontrollert av ringmerkar
- 1-0-25. Funnen etter 1 år, 0 måned og 25 dagar.

Denne rugda, ringmerkt 04.september 2005, blei skoten 17.11.2007 i Nord-Irland. Sjå ringmerkingsdata under.

Rugde, Scolopax rusticola

6188983 1K+ 04.09.2005 Fokstugu, Dovre, Oppland
+ 17.11.2007 Ballywalter, Down, *NORD-IRLAND*. 1200 km SW. 2-2-13.

Heiplerke, Anthus pratensis

5E28392 1K+ 10.09.2005 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 05.10.2006 Heuseux, Liege, *BELGIA*. 1291 km S. 1-0-25.

5E28761 1K 28.07.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 14.09.2006 Västra Frölunda, Västra Götaland, *SVERIGE*. 518 km SSE. 0-1-17.

Sidensvans, Bombycilla garrulus

8A85938 F1K 21.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
xwf 22.11.2006 Uppsala, Uppsala, *SVERIGE*. 515 km ESE. 0-1-1.

Raudstrupe, Erithacus rubecula

5E95199 1K 01.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
x 17.02.2007 Lyngør, Tvedestrand, Aust-Agder. 388 km S. 0-4-16.

Blåstrupe, Luscinia svecica

5E92649 M1K 19.08.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 21.05.2007 Lågskär, Åland, *FINLAND*. 627 km ESE. 0-9-2.

6E88265 F1K 08.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland
xkf 24.08.2007 Nusnäs, Kopparberg, *SVERIGE*. 313 km ESE. 0-0-16.

Lauvsongar, Phylloscopus trochilus

5H81784 1K 27.08.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 11.09.2006 Ribachiy, Kaliningrad, *RUSSLAND*. 1022 km SE. 0-0-15.

6H63600 1K 11.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland
xkf 23.08.2007 Sørumsand, Sørumsand, Akershus. 258 km SSE. 0-0-12.

Kjødmeis, Parus major

5E28555 M1K 24.09.2005 Fokstugu, Dovre, Oppland
v 20.12.2007 Ljoshaugen, Dombås, Dovre, OpplAND. 10 km SW. 2-2-27.

Gråsisik, Carduelis flammea

5H86299 M1K 01.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 19.02.2007 Moseby, Nordjylland, *DANMARK*. 547 km S. 0-4-16.

5H86446 1K+ 09.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland

vR 17.10.2006 Sandsgård, Ås, Akershus. 284 km SSE. 0-0-8.

5H60322 1K 14.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
xk 06.02.2007 Höör, Skåne. **SVERIGE**. 728 km ESE. 0-3-22.

6H60839 1K 15.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
xk 31.01.2007 Teleborg, Kronoberg, **SVERIGE**. 662 km SE. 0-3-16.

6H61074 1K 21.10.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland vR 22.03.2007 Vinkkilä,
Turku-Pori, **FINLAND**. 679 km E. 0-5-1.

6H63038 1K 02.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland vR 27.09.2007 Stora
Fjäderägg, Västerbotten, **SVERIGE**. 622 km NE. 0-1-26.

6H63392 1K 08.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland vR 01.09.2007 Hjerkin,
Dovre, Oppland. 19 km NE. 0-0-24.

6H66307 1K 17.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland vR 01.09.2007 Hjerkin,
Dovre, Oppland. 19 km NE. 0-0-15.

6H63392 1K 25.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 01.09.2007 Hjerkin, Dovre, Oppland. 19 km NE. 0-0-7

Sivsporv, *Emberiza schoeniclus*

5E96658 F1K 16.09.2006 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 27.10.2006 Aard, Antwerpen, **BELGIA**. 1239 km S. 0-1-13.

5E95901 1K 01.08.2007 Fokstugu, Dovre, Oppland
vR 12.11.2007 Villefranque, Pyrenees-Atlantiques, **FRANKRIKE**. 2190 km SW. 0-3-13.

4E63731 F2K+ 08.10.2005 Mønstermyr, Flekkefjord, Vest-Agder vR 02.08.2006
Fokstugu, Dovre, Oppland. 453 km N. 0-9-28.

2.3 KOMMENTARAR TIL RINGMERKINGSLISTE OG ARTSLISTE

Storskarv *Phalacrocorax carbo* : Eit individ tok ein sving inn om Fokstumyra naturreservat før han landa på Vålåsjøen like ved, 26. august 2007. (Jon Opheim, Jan Kåre Roang, Ragnar Ødegård og Torun Ekeløf). Første registrering av denne arten på Fokstumyra.

Songsvane *Cygnus cygnus*: 14.07.2007 kom to utfarga individ frå sør og landa på Søndre Horrtjern. Dei forsvann seinare på dagen. Det er eit spørsmål om dette var fuglar på mytetrekk. Etter oppsummeringane til Thor Østbye skulle dette vere femte observasjon på Fokstumyra, alle er vår- /sommarfunn ; (jfr *Soot 2006*.)

Myrhauk *Circus cyaneus*: Fem par vart registrerte om våren. Flaum øydela eitt reir, og eit par (det mest stabile gjennom dei siste åra) forsvann utan at vi veit grunnen. Eit kull med fem ungar utanfor reservatet, vaks opp. Eit kull blei funne daude like før dei var i stand til å flyge (Sjå *Soot 2007b*). Ein rypejeger kontakta meg etter litt omtale av

dette i media og sa at han var 95 prosent sikker på at ungene var drepne av rypejegarar. Så godt kjende han dette miljøet, var hans påstand.... Femte reir var umogeleg å finne pga av stor ferdsel i reiområdet.

Oppsynsmann Laurits Fokstugu foran fem friske myrhaukunger 14.juli 2007 bildet viser. Dei to nærmaste lagde inn for fotografering. Same ungene 01.august. Dei tre lengst borte låg daude i reiret, som avliva..

Myrrikse *Porzana porzana*: *To observasjoner foreligger. Et syngende individ nord i området 27.06.1968 og et syngende individ ved Søndre Horrtjern 12.06.2002 (THØ 2003). Som ei meir utfyllande opplysning blei første individ nemnt over høyrte i perioden 25-27.06.1968. Ein annan observasjon som tydelegvis ikkje er registrert tidlegare, blei gjort 25.06-03.07.1974. Fuglen blei då høyrte frå riksvegen (Geoff Acklam pers.medd.).*

Musvåk *Buteo buteo*: *Kun en registrering gjort av arten, ett individ 08.06.2002 (THØ 2003). Andre registrering av denne arten blei gjort 26.08.2007 ved tårnet (Jon Opheim, Jan Kåre Roang, Ragnar Ødegård og Torun Ekeløf).*

Sporveugle *Glaucidium passerinum*: *Ei adult hoe fanga i nett og ringmerkt 09.august 2007. Første registrering av denne arten på Fokstumyra (Arnkjell Johansen, KMS, LFO).*

Jordugle *Asio flammeus* / hornugle *Asio otus*: *I gnagaråret 2007 samla det seg etter kvart ein del individ i vierområdet ved nettplassen, der opp til åtte blei sett på ein gong flygande i skumringa. Fire individ av kvar av desse to artane blei fanga og ringmerkt. Anslagsvis 30 individ flaug inn i det største heisenettet i løpet av hausten, men dei*

fleste kom seg ut igjen. Eit heisenett berekna på større fugl er bestilt og vil bli tatt i bruk neste sesong.

Hornugle, ringmerkt 24. august 2007.

Jordugle, ringmerkt 10. oktober 2007.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*: *Arten er observert med eitt individ i 1927, 1988 og 1989 (THØ 2003). Fjerde funn blei gjort 11.10.2007. Fuglen blei fanga og ringmerkt i nett som stod over ein liten dreneringskanal. (KMS, LFO)*

Kvartbekkasin, 11.oktober 2007. Fjerde funn på Fokstummyra.

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*: Ein flaum midt i hekketida i 2005 øydela mykje av hekkinga det året. Arten ser ikkje ut til å ha tatt seg opp att etter det. Ein mindre flaum i 2007 kan også ha gjort skade.

Vendehals *Jynx torquilla* : 27.juli 2007 blei ein ungfugl fanga og ringmerkt (KMS, LFO). Dette er det andre funnet dei fire siste åra vi har drive der.

Gråspett *Picus canus*: Eitt individ, ei hoe, observert 09.oktober 2007. Dette er første registrering av denne arten på Fokstumyra. (KMS)

Svartspett *Dryocopus martius*: 1 individ blei observert 31.august 2007 ved Nysætra/Langtjønn i flukt mot Fokstugu (Johnny R. Pedersen, John Martin Mjelde). Dette er første registrering av denne arten på Fokstumyra.

Dvergspett *Dendrocopos minor*: Denne raudlista arten blei det fanga og ringmerkt 3 individ av i 2007: eitt ind 22.08 (WMA, KMS) og 22.09 to individ (KMS).

Tretåspett *Picoides tridactylus* : 1 individ observert 27.05.2007 av Martin Gundersen.

Gulerle *Motacilla flava*: 2007 var eit godt år for denne arten, 76 individ blei fanga. Det er i dei tre tidlegare åra totalt fanga 62 individ.

Gjerdesmett *Troglodytes troglodytes*: eit svært ungt individ fanga og ringmerkt 28.07.2007. Dette tyder på hekking i nærområdet. 10.august året før blei ein liknade observasjon gjort. Soot (2006).

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*: På første skikkelege snødagen, 11.oktober, blei to steinskvettar fanga og ringmerkte (KMS). Det seine tidspunktet og store vengemål tyder på at begge kan vere av den grønlandske rasen *leucorhoa*. Eine fuglen (NOS 6E91497) hadde veng på 103 mm og vekt på 25 gram. Den andre (NOS 6E91498) hadde vengelengd på 106 mm og vekt på 25,5 gram. Vengemåla er i overkant av nominatrasen. *Svenson (1992)* skriv : "Identification of single birds in autumn is rarely possible except by size....Identify only large birds... Wing-length more than 102 mm..." Utifrå dette burde etter mi meining begge desse individa tilhøyre rasen *leucorhoa*.

Steinskvett av den grønlandske rasen leucorhoa 11.oktober 2007

Blåstrupe *Luscinia svecica*: 880 blåstrupar blei ringmerkte. Det verka som arten var litt seinare ute med hekkinga enn åra før. Ein del reir blei tatt av ein flaum som blei forårsaka av sterk snøsmelting i fjellet rundt 10. juni. Lågaste områda av myra blei råka.

Svarttrast *Turdus merula*: Normal fangst av arten i august- september. Etter at snøen kom 11.oktober, var det uvanleg mange fugl i netta og observert elles. Sikkert fuglar austfrå på trekk mot kysten og Storbritannia.

Bøksongar *Phylloscopus sibilatrix*: Eitt individ fanga i nett og ringmerkt 10. august 2007. Første registrering av denne arten på Fokstumyra (KMS).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* : Fire individ fanga i nett og ringmerkt 12.oktober 2007. Eit femte individ til same flokken var ikkje mogeleg å fange. Første registrering av denne arten på Fokstumyra (KMS).

Stjertmeis i nettet 12.oktober 2007. Første funn på Fokstumyra.

Svartmeis *Parus ater*: Blei første gong registrert i 2006 (24.09 og 08.10). I 2007 blei også to individ registrerte, 24.08 og 30.09.

Granmeis *Parus montanus*: Uvanleg mange fanga i 2007. Totalt blei det i åra 2004-2006 ringmerkt 47. I 2007 åleine blei 60 ringmerkte. Det blei elles rapportert om uvanleg mykje granmeis i Trøndelag, på Sunnmøre og andre stader.

Kjødmeis *Parus major*: Fleire enn vanleg fanga i 2007, 51 individ. Året før blei 29 fanga, som var det meste til då. Ser ut til å ha auka i tal. Første observasjon av kjødmeis på Fokstumyra var i 1983 (THØ2003).

Nøtteskrike *Garrulus glandarius*: Eitt individ fanga i nett og ringmerkt 07.oktober 2007. Første registrering av denne arten på Fokstumyra (KMS).

Pilfink *Passer montanus*: Av denne arten blei fem individ observert i ein flokk 18.09.2004 på fangstplassen på Fokstugu. To av desse blei ringmerkt. Arten var då ikkje sett sidan 1857. I 2007 blei 4 individ fanga inn og ringmerkte, henholdsvis 23.09

(2 ind), 12.10 og 14.10. Det merkelege var at alle fire fuglane, etter å ha blitt sleppte, gjekk i høgda og flaug mot nord i retning Trøndelag (KMS).

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*: Ofte å sjå i oktober 2007. Vi har aldri sett så mykje dompap på Fokstumyra før. 21 individ blei ringmerkte. Tidlegare er 2 individ ringmerkt totalt (2005).

Gråsisik /brunsisik *Acanthis flammea* / *Acanthis cabaret*: I løpet av dei to-tre første vekene i september blei Fokstumyrområdet fullstendig tømt for gråsisik /brunsisik. Det blei køyrt lokkelyd for å sjå om der var noko særleg igjen. Responen var svært liten. Området var omtrent tomt for desse artane. Litt uventa blei det ei viss forandring den 13. oktober. Det var ikkje enorme mengder som dukka opp, men så pass mykje at omtrent 100 blei fanga pr. dag. Akkurat på same tid som året før, veke 41, kom det då mange lyse og store eksemplar, fleire av typen ”langnebb”. Også to polarsisik var blant desse. Kvar Fokstumyrbestanden var blitt av, kan eit gjenfunn fortelje noko om i alle fall: ein ungfugl, ringmerkt 01.august, blei kontrollert av ringmerkar i Västerbotten, Sverige 27. september, 622 km i nordaustleg retning. Det verkar som om fuglane denne hausten har gått austover mot Russland. Vinteren før, 2006/2007, ga fleire funn som tydde på at då overvintra mange i Sør-Sverige, Danmark og nærliggande område.

Gulspurv *Emberiza citrinella*: Blei både i 2005 (2-3 individ) og 2006 (1 individ) observert på Fokstumyra. Før det var ikkje fuglen sett der sidan 1918 (THØ 2003). 14.04. 2007 såg LFO eitt individ. Eitt individ fanga og ringmerkt 02.august. Neste individ blei fanga og ringmerkt 29.09. 11.oktober, første snødagen, blei eitt individ fanga. Dagen etter kom fire individ inn frå nord frå stor høgde og landa. Alle blei fanga og ringmerkte etter kvart.

3. ARTSLISTE FOR FUGL PÅ FOKSTUMYRA PR. 2007

(Samanlikna med lista for 2006, er 8 nye artar komne til. Totalt er til no 176 artar registrerte. Dei som tidlegare ikkje er registrerte for Fokstumyra, er skrivne med **feit** skrift. Raudlisteartar av ulike kategoriar er merka med * bak det latinske namnet. 47 av 78 raudlistartar er konstatert på Fokstumyra gjennom tidene.)

1. Smålom, <i>Gavia stellata</i>	12. Brunnakke, <i>Anas penelope</i> .
2. Storlom, <i>Gavia arctica</i> .*	13. Krikkand, <i>Anas crecca</i> .
3. Horndukkar, <i>Podiceps auritus</i> .*	14. Stokkand, <i>Anas platyrhynchos</i> .
4. Storskarv, <i>Phalacrocorax carbo</i> .	15. Stjertand, <i>Anas acuta</i> *
5. Gråhegre, <i>Ardea cinerea</i>	16. Knekkand, <i>Anas querquedula</i> .*
6. Knoppsvane, <i>Cygnus olor</i>	17. Skjeand, <i>Anas clypeata</i> .*
7. Songsvane, <i>Cygnus cygnus</i> .*	18. Taffeland, <i>Aythya ferina</i> .
8. Sædgås, <i>Anser fabalis</i> .*	19. Ringand, <i>Aythya collaris</i> .
9. Kortnebbgås, <i>Anser</i>
<i>brachyrhynchus</i> .	20. Toppand, <i>Aythya fuligula</i> .
10. Dverggås, <i>Anser erythropus</i> *	21. Bergand, <i>Aythya marila</i> .*
11. Grågås, <i>Anser anser</i>	22. Havelle, <i>Clangula hyemalis</i> .
	23. Svartand, <i>Melanitta nigra</i> .

24. Sjørre, *Melanitta fusca*.*
25. Kvinand, *Bucephala clangula*
26. Lappfiskand, *Mergus albellus*.*
27. Siland, *Mergus serrator*.
28. Laksand, *Mergus merganser*.
29. Havørn, *Haliaeetus albicilla*.
30. Sivhauk, *Circus aeruginosus*.*
31. Myrhauk, *Circus cyaneus*.*
32. Enghauk, *Circus pygargus*.
33. Hønsehauk, *Accipiter gentilis*.*
34. Sporvehauk, *Accipiter nisus*.
35. Musvåk, *Buteo buteo*.
36. Fjellvåk, *Buteo lagopus*.*
37. Kongeørn, *Aquila chrysaetos*.*
38. Fiskeørn, *Pandion haliaetus*.*
39. Tårnfalk, *Falco tinnunculus*.
40. Dvergfall, *Falco columbarius*.
41. Jaktfalk, *Falco rusticolus*.*
42. Vandrefalk, *Falco peregrinus*.*
43. Lirype, *Lagopus lagopus*.
44. Orrfugl, *Tetrao tetrix*.
45. Storfugl, *Tetrao urogallus*.
46. Vaktel, *Coturnix coturnix*.*
47. Myrrikse, *Porzana porzana*.*
48. Trane, *Grus grus*.
49. Tjeld, *Haematopus ostralegus*.
50. Sandlo, *Charadrius hiaticula*.
51. Boltit, *Charadrius morinellus*.
52. Heilo, *Pluvialis apricaria*.
53. Vipe, *Vanellus vanellus*.*
54. Temmincksnipe, *Cal. temminckii*.
55. Myrsnipe, *Calidris alpina*.
56. Fjellmyrløpar, *Limic. falcinellus*.*
57. Brushane, *Philomachus pugnax*.*
58. Kwartbekkasin, *Lymnocr. minimus*.
59. Enkeltbekkasin, *Gall. gallinago*.
60. Dobbeltbekkasin, *Gallin. media*.*
61. Rugde, *Scolopax rusticola*.
62. Småspove, *Numenius phaeopus*.
63. Storspove, *Numenius arquata*.*
64. Sotsnipe, *Tringa erythropus*.
65. Raudstilk, *Tringa totanus*.
66. Gluttsnipe, *Tringa nebularia*.
67. Skogsnipe, *Tringa ochropus*.
68. Grønstilk, *Tringa glareola*.
69. Strandsnipe, *Actitis hypoleucos*.
70. Svømmesnipe, *Phalaropus lobatus*.
71. Fjelljo, *Stercorarius longicaudus*.
72. Hettemåse, *Larus ridibundus*.*
73. Fiskemåse, *Larus canus*.
74. Sildemåse, *Larus fuscus*.
75. Gråmåse, *Larus argentatus*.
76. Makrellterne, *Sterna hirundo*.*
77. Raudnebbterne, *Sterna paradisaea*.
78. Svarterne, *Chlidonias niger*.
79. Bydue, *Col. livia* var. *domesticus*
80. Ringdue, *Columba palumbus*.
81. Tyrkerdue, *Streptopelia decaocto*.*
82. Turteldue, *Streptopelia turtur*.
83. Gauk, *Cuculus canorus*.
84. Snøugle, *Nyctea scandiaca*.*
85. Haukugle, *Surnia ulula*.
86. **Sporveugle, *Glaucid. passerinum***
87. Hornugle, *Asio otus*.
88. Jordugle, *Asio flammeus*.
89. Perleugle, *Aegolius funereus*.
90. Nattravn, *Caprimulgus europaeus**
91. Tårnseglar, *Apus apus*.
92. Hærfugl, *Upupa epops*.
93. Vendehals, *Jynx torquilla*.
94. **Gråspett, *Picus canus*.***
95. **Svartspett, *Dryocopus martius***.
96. Flaggspett, *Dendrocopos major*.
97. Dvergspett, *Dendrocopos minor*.*
98. **Tretåspett, *Picoides tridactylus*.***
99. Songlerke, *Alauda arvensis*.*
100. Fjellerke, *Eremophila alpestris*.*
101. Sandsvale, *Riparia riparia*.
102. Låvesvale, *Hirundo rustica*.
103. Taksvale, *Delichon urbica*.
104. Trepplerke, *Anthus trivialis*.
105. Heipplerke, *Anthus pratensis*.
106. Lappplerke, *Anthus cervinus*.
107. Gulerle, *Motacilla flava*.
108. Vintererle, *Motacilla cinerea*.
109. Linerle, *Motacilla alba*.
110. Sidensvans, *Bombycilla garrulus*.
111. Fossekall, *Cinclus cinclus*.
112. Gjerdesmett, *Troglod. troglodytes*.
113. Jernsporv, *Prunella modularis*
114. Raudstrupe, *Erithacus rubecula*.

115. Nattergal, *Luscinia luscinia*.*
116. Blåstrupe, *Luscinia svecica*.
117. Svartraudstjert, *Phoeni. ochruros*.*
118. Raudstjert, *Phoenicu. phoenicurus*.
119. Buskskvett, *Saxicola rubetra*.
120. Steinskvett, *Oenanthe oenanthe*.*
121. Ringtrost, *Turdus torquatus*.
122. Svarttrost, *Turdus merula*.
123. Gråtrost, *Turdus pilaris*.
124. Måltrost, *Turdus philomelos*.
125. Raudvengtrost, *Turdus iliacus*.
126. Grashoppesongar, *Locust. naevia*.*
127. Sivsongar, *Acroc. schoenobaenus*.
128. Myrsongar, *Acrocephalus palustris*
129. Gulsongar, *Hippolais icterina*.
130. Hauksongar, *Sylvia nisoria**.
131. Møller, *Sylvia curruca*.
132. Tornsongar, *Sylvia communis*.
133. Hagesongar, *Sylvia borin*.
134. Munk, *Sylvia atricapilla*.
135. Gulbrynsongar, *Phyllos. inornatus*
136. **Bøksongar, *Phyllosco. sibilatrix****
137. Gransongar, *Phylloscopus collybita*
138. Lauvsongar, *Phylloscopus trochilus*
139. Fuglekonge, *Regulus regulus*.
140. Gråflugesnappar, *Muscica. striata*
141. Svartkvit flugesnappar, *F. hypoleuca*
142. **Stjertmeis, *Aegithalos caudatus***
143. Lauvmeis, *Parus palustris*.
144. Granmeis, *Parus montanus*.
145. Svartmeis, *Parus ater*
146. Blåmeis, *Parus caeruleus*.
147. Kjøtmeis, *Parus major*.
148. Spettmeis, *Sitta europea*.
149. Trekrypar, *Certhia familiaris*.
150. Varslar, *Lanius excubitor*.*
151. **Nøtteskrike, *Garrulus glandarius***
152. Skjor, *Pica pica*.
153. Kaie, *Corvus monedula*.
154. Kornkråke, *Corvus frugilegus*.
155. Kråke, *Corvus corone cornix*.
156. Ramn, *Corvus corax*.
157. Stare, *Sturnus vulgaris*.*
158. Gråsporv, *Passer domesticus*.
159. Pilfink, *Passer montanus*.
160. Bokfink, *Fringilla coelebs*.
161. Bjørkefink, *Fringilla montifringilla*
162. Grønfink, *Carduelis chloris*.
163. Grønsisik, *Carduelis spinus*.
164. Bergirisk, *Carduelis flavirostris*.*
165. Gråsisik, *Carduelis flammea*.
166. Brunsisik, *Carduelis cabaret*.
167. Polarsisik, *Carduelis hornemanni*.
168. Grankorsnebb, *Loxia curvirostra*.
169. Rosenfink, *Carpodacus erythrinus*.
170. Konglebit, *Pinicola enucleator*.*
171. Dompap, *Pyrrhula pyrrhula*.
172. Lappsporv, *Calcarius lapponicus*.
173. Snøsporv, *Plectrophenax nivalis*.
174. Gulsporv, *Emberiza citrinella*.
175. Dvergsporv, *Emberiza pusilla*.*
176. Sivsporv, *Emberiza schoeniclus*.

4 DISKUSJON:

4.1 Planar framover:

Blåstrupen blir framleis hovudsatsingsarten på Fokstugu. Ein annan art det vil bli satsa på, når det gjeld sporvefuglar, er *trepipplerke*. *Dvergfolk* og *myrhauk* er to andre vi vil arbeide med, og ha eit oppsyn med, ikkje minst pga at artane kan bli etterstreba av samlarar og vandalar elles. *Hornugle* og *jordugle* vil etter kvart bli artar vi vil bruke ein del tid på, spesielt etter hekking. Det kan også etter kvart utkrystallisere seg data med omsyn til bestandsstorleik, hekkesuksess osv hos småfugl sett i forhold til smånagarår. Fokstumyrområdet må vel vere ideelt i slik samanheng.

Ved å ha starta opp Fokstugu Ornitologiske Stasjon håper vi på betre bemanning etter kvart. (Jfr. *Soot 2007 a.*) Ynskjemålet er jamn drift frå slutten av juli og ut oktober av erfarne ringmerkarar. Avslutning for sesongen er sjølv sagt veravhengig. Vi kan tilby gratis overnatting, og dekt reise for dei som er der lenger enn ei veke. Håpet er sjølv sagt at også interesserte frå nærområdet tek kontakt. Det er fullt mogeleg å ta utdanning for ringmerkingslisens på stasjonen. KMS er utdanningsleiar for Møre & Romsdal og Sogn & Fjordane, og vil stå for utdanninga på Fokstugu OS.

4.2 Besøk av skuleklasser.

09. oktober var 5. klasse frå Dovre skule på besøk. Nokon storfangst var det ikkje då dei var her, men dei fekk likevel eit innblikk i kva ringmerking er for noko. Nærmare ti artar blei fanga. Det same galdt 11. oktober då 7. klasse frå Dombås skule var på besøk frå tidleg om morgonen. Men denne klassa var ikkje før reist, før det slo til med det største trekket for året når det galdt trast. Då begynte trasten å passere Fokstumyra i tusenvis, etter sannsynleg oppstart i Trøndelag på morgonkvisten. Det var synd elevane gjekk glipp av dette "store skodespelet".

Vi er svært interessert i å få besøk av skuleklasser på stasjonen i framtida. Vi ber om at skulane tek kontakt så vi kan avtale tid.

4.3. Raudlista artar observert på Fokstumyra i 2007.

Etter den nye raudlista er 78 fugleartar i fastlands-Noreg med på denne. Under våre besøk har vi innan ulike kategoriar konstatert 20 av desse på Fokstumyra i 2007:

Sårbar: Storlom *Gavia arctica*. Dvergspett *Dendrocopos minor*. Hønsehauk *Accipiter gentilis*. Myrhauk *Circus cyaneus*.

Nær trua: Songsvane *Cygnus Cygnus*. Kongeørn *Aquila chrysaetos*. Fjellvåk *Buteo lagopus*. Jaktfalk *Falco rusticolus*. Vipe *Vanellus vanellus*. Storspove *Numenius arquata*. Hettmåse *Larus rudubundus*. Gråspett *Picus canus*. Tretåspett *Picoides tridactylus*. Songlerke *Alauda arvensis*. Steinskvett *Oenanthe oenanthe*. Bøksongar *Phylloscopus sibilatrix*. Varslar *Lanius excubitor*. Stare *Sturnus vulgaris*. Bergirisk *Carduelis flavirostris*.

Datamangel: Brushane *Philomachus pugnax*.

4.4. Etterlysing av tornskateobservatør:

LFO fekk inn opplysning om at ein person skulle ha sett ein tornskatehann på Fokstumyra, ca. 28. mai. Dette er i så fall første funn på Fokstumyra. Dette burde vere art nummer 177 for reservatet, men kan ikkje reknast med så lenge vi ikkje har nærmare opplysningar om observasjonen. Vi ber om at eventuelle lesarar, som kjenner meir til denne observasjonen, tek kontakt.

4.5. Har du uregistrerte observasjonar frå Fokstumyra? Vi vil be om at interesserte granskar artslista i denne rapporten. Kanskje sit du inne med observasjonar som kan vise seg å vere nye eller sjeldne for Fokstumyra?

4.6 Brushanen på Fokstumyra i 2007.

Det har gått berre ein veg med brushanen, og det mot stadig svakare bestand. Vi såg berre eitt einaste individ i 2007, ei hoe ved Horrtjern 17. mai. Dette behøver ikkje å bety at der ikkje var observert fleire av arten. Vi oppfordrar personar som registrerte brushanen på Fokstumyra i 2007 om å melde frå om det.

6. Takk

Som vanleg var grunneigaren, Laurits Fokstugu (LFO), svært hjelpsam og positiv. Frå sesongen 2007 har vi hatt stor nytte av ei lita ringmerkingsbu som Laurits har gitt oss. Tidlegare har vi brukt ei presenning til vern av utstyret mot regn og vind, og der vi kunne opphalde oss i pausane. Denne ringmerkingsbua har letta feltarbeidet mykje. Fylkesmannen i Oppland blir takka for økonomisk støtte til arbeidet vi har gjort dette året ved Fokstumyra. Utan denne støtta hadde det etter kvart vore vanskeleg å drive så pass mykje feltarbeid med Sunnmøre som utgangspunkt.

Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oppland, blir også takka.

Dovre Fjellstyre og Joramo Bygdealmening blir takka for løyve til å drive undersøkingar på deira grunn.

7. Litteratur:

Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red) 1994: Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 552 s.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland 1997. Fugler i Oppland. 280 s.

Soot, Kjell Mork, Grimstad, Karl Johan, Michaelsen, Tore Chr. 2004: Feltarbeid ved Fokstumyra 2004. (Med hovudvekt på ornitologi og ringmerking. Men også litt om augestikkarar, sommarfuglar, lav, sopp m.m.) Sunnmøre Ringmerkingsgruppe 11s. & Hujon 1-2005.

Soot, Kjell Mork, Grimstad, Karl Johan, Michaelsen, Tore Chr. 2005: Feltarbeid ved Fokstumyra 2005. (Med hovudvekt på ornitologi og ringmerking. Men også litt om augestikkarar, sommarfuglar, lav, sopp m.m.) Sunnmøre Ringmerkingsgruppe 23 s. & Hujon 4-2005.

Soot, Kjell Mork og Grimstad, Karl Johan 2006: Feltarbeid ved Fokstumyra 2006. (Med hovudvekt på ornitologi og ringmerking). Sunnmøre Ringmerkingsgruppe 26 s. & Hujon 1-2007.

Soot, Kjell Mork 2007 a: Fuglestasjon oppretta ved Fokstumyra. Vår Fuglefauna 30(2007), nr.3.

Soot, Kjell Mork 2007 b: Fokstumyra i fare ! Vår Fuglefauna 30 (2007), nr.4.

Svenson, Lars 1992: Identification Guide to European Passerines. 4. utgåve. 368 s.

Østbye, Thor 2003 Fokstumyra. Vedlegg 7. Artskommentarer for fugl. Fylkesmannen i Oppland. Miljøvernadv. Notat, 14 s.

Østbye, Thor 2005: Fokstumyra naturreservat. Fugleregistreringer 2005. Resultater fra feltarbeidet sommeren 2005. Statens Naturoppsyn . Rapport nr. 31.

Kjell Mork Soot
Geilane,
6060 Hareid.
Tlf 70092443 / 91308487
Snedsted

Karl Johan Grimstad
6062 Brandal
Tlf70093321 / 99233535

Willy Mardal
Legindvej 102,
Sønderhå,
DK-7752

Denne rapporten blir lagt ut på heimesida til Sunnmøre Ringmerkingsgruppe, www.fugler.com/srg , der dei tre tidlegare rapportane også er. Han blir også publisert i "Hujon", tidsskriftet til NOF Oppland.

Jordugla er en av karakter-artene på Fokstumyra. (Foto: Svein Bekkum)

TO REIR I SAMME FUGLEKASSE!

Av Even Dehli

Å sette opp fuglekasser kan være svært spennende. Sjøl har jeg satt opp "hundrevis" av kasser for meiser, fluesnapper, stær, perleugle, kattugle, kvinand og ikke minst fossekall. Noen tusen fugleunger har fått ring på seg i disse kassene gjennom åra. De inngår som mitt lille bidrag i den store mengden fugler som blir merket i verden og som gir verdifull kunnskap om fuglenes vandringer og bestandsendringer. Klimaets virkning kan dessverre også bli et viktig bruksområde for den kunnskap ringmerking gir ikke minst i det lange nord-sør-fylke som Oppland er.

Kasser må settes opp og deretter sees etter hvert år. Flere besøk må som oftest til i forbindelse med merking. Ungene skal være passe store. Mye av dette blir tidkrevende rutinearbeid uten den helt store spenninga: Ett kull med kjøttmeisunger ser jo som oftest likedan ut som et annet. Men små drypp av nyheter dukker opp, litt uvanlige ting skjer stadig. Slikt "snæks" som jeg kaller det, gjør det hele ganske spennende. Mens jeg driver på danner fuglesangen en vakker bakgrunn og gir mange interessante observasjoner hvert år. Litt trim blir det også, men også altfor mye bilkjøring...

Av og til skjer det HELT uventete ting. Det var tilfelle i ei av mine fossekallkasser i år. Under riksvegen nord for Brandbu hadde jeg skrudd opp ei kasse i taket på røret der elva gikk. Året 2008 ble et veldig godt år for vår nasjonalfugl med økning i bestanden over hele Sør-Norge. Slik var det også på Hadeland. Jeg registrerte en økning fra ... til 15 hekkinger i mine kasser og naturreir. Mange kasser som tidligere

hadde stått tomme var nå bebodd. På vinteren og utover våren hadde jeg flere ganger observert en av "mine" fossekaller ved brua: Den var utstyrt med to fargete plastikkringer: Grønn ring på høyre bein og lysegrønn ring på venstre over metallringen. Slik kunne jeg kjenne den igjen med teleskopet slik jeg også gjorde med flere titalls andre denne vinteren. I min notatbok fikk den nummeret 5=6*.

Den 13.april fløy nr. 5=6* ut fra røret da jeg kom. Jo da, ganske riktig: Det var reir i kassa! Bra! Jeg kan nevne at alle fossekallkassene mine er laget av gamle høyttalere fra Mohagen gjenvinningsstasjon. Dem rensker jeg for innhold og henger opp omtrent som en åpen sko. Minstemålet er 20x20x20 cm.

Akkurat denne kassa var noe lengre, ca.35 cm, hengt opp på høgkant(se foto). Det fint vevde reiret av mose fylte helt ut til veggene, men ikke helt opp til taket. Inne-reiret av tørt gras var også ferdig, men ingen egg var lagt enda.

Utover våren passerte jeg kassa flere ganger og kikket inn i røret. Imens steg Randsfjorden sterkt og snart stod vannet helt inn gjennom røret. Iført vadebukser sjekket jeg kassa den.13.mai. Da fløy først fossekallhua opphisset ut av røret. Dette tydet på unger! Jeg vadet ivrig innover mot kassa fra baksida. Men så fløy enda en fugl ut fra reiret! Ei vintererle. Også den ganske opphisset. Dette var merkelig. Spent vadet jeg fram til kassa. Og der var det faktisk to reir! Fossekallreiret nederst med vintererlereir oppå! Utrolig! Noe slikt hadde jeg aldri hørt om. Seinere ringte jeg Runar Jåbekk fra Lista. Han har drevet med fossekall i mange år og har merka flere tusen fossekall. Heller ikke han hadde hørt om noe liknende i kasse. Begge reir inneholdt forøvrig svært små unger

Ved ringmerking 18.mai.. kunne jeg merke 6 vintererleunger og 5 fossekallunger (se foto). Det var et av mine merkeligste øyeblikk som ringmerker.

Hvordan kan så dette gå an? Er disse to artene "gode venner"? Nei, naturligvis ikke. Men det er velkjent at ulike arter som lever sammen kan ha nytte av hverandre. Spesielt gjelder dette ved varsling for felles fiender. Forutsetninga må likevel være at de ikke konkurrerer for mye, særlig om maten. Dette kalles i økologien for Gauss' prinsipp. Vintererle og fossekall konkurrerer trolig svært lite. Fossekallen finner praktisk talt all sin mat under vann mens vintererla leiter over vann. Miljøet langs bekker og elver er av de mest produktive naturtypene vi har. I normale år er matmangel trolig ikke noe stort problem i ungeperioden. Svært sjelden ser man fossekallkull som sulter.

Fossekallen er kjent for å være svært territoriell. Den jager andre fossekall vekk fra hekkeområdet for å ha en lang nok elvestrekning med tilstrekkelig med mat. På samme måten ser også vintererlene ut til å spre seg langs vassdragene. Men mot hverandre er de lite aggressive.

Slik kan fuglekasser gi ny kunnskap og artige opplevelser. Så hvorfor ikke sette opp noen?

PORTRETTE

Denne gangen kommer portrettet fra Gausdal, hvor vi skal møte Øyvind Junek Solberg. Jeg vet ikke så mye om Øyvind, bortsett fra at han er glad i friluftsliv, jakt og fiske. Derfor er jeg like spent som det dere forhåpentligvis er: Ta derfor vel i mot Øyvind Junek Solberg.

NAVN:	Øyvind Junek Solberg
BOSTED:	Segalstad Bru, Gausdal
ALDER:	39 år
JOBB:	Ingeniør i LØYPE Anleggsdrift.

Kjerneområde:

Gausdal Vestfjell og området rundt der jeg bor.

Ornitologisk høydepunkt :

Pirol i skogen rett bak huset i vår, samt observert hekkende jaktfalk på fottur i Gausdal Vestfjell i sommer. Hadde 4 fugler rundt oss jevnlig i 2 døgn. For noen år tilbake fikk jeg med meg hekkende kongeørn i Vestfjellet og foring av ungene i reiret. Kjempeopplevelser!

Favorittmåned, og hvorfor?

Har egentlig ikke det, men mai/juni synes jeg er en fin tid. Både ser og hører mye fugl både hjemme og i fjellet da.

Er du ofte ute i naturen Øyvind

Prøver å være ute så mye som mulig hele året sammen med samboer Bente og våre 2 gutter Sondre og Odin på 3 og 1 år. Bruker både feriedager og mange helger til friluftsliv, jakt og fiske i løpet av året.

Hvor lenge har du vært medlem i NOF, avd. Oppland?

Tror det er 3 år....

Hva er det som er så fascinerende med fuglelivet, og hva gir ornitologien deg?

Har alltid likt å få med meg alt som har med naturopplevelser å gjøre og da blir fuglelivet en viktig del av det hele. Liker en god kombinasjon av jakt, fiske og friluftsliv til sammen.

Hva slags kikkert(er) bruker du i felt?

Har en Bushnell 7 x 35 autofocus, en 12 x 56 Zeiss håndkikkert og et Svarowski teleskop 20-60 x 80.

Hvordan oppsto din interesse for fugl?

Gjennom min far som tok meg med på fisketurer i Vestfjellet fra jeg var bare liten. Da krysset vi av for alle nye arter vi så og dette har jeg fortsatt med og utviklet noe videre ved å skaffe meg noe mer utstyr siden da, og prøvd å lære meg en del fuglesang ved å høre på CD'er.

Har du noen favorittart(er), og hvorfor?

Egentlig ikke. Synes der er ekstra artig å observere rovfugler. Og så er det alltid artig med nye arter og de jeg ikke ser så ofte.

Hva er din tristeste fuglehistorie?

Har ingen.....

Hva kunne du tenkt deg å bruke mer ressurser på innen fugleverden, hvis tiden strakk til?

Ringmerking av fugl.

Hvilket område hadde du gjerne sett vernet?

Skogsområdet bak huset der jeg observerte Pirol. Der er det et utrolig bra fugleliv med mange forskjellige arter spesielt på våren/forsommeren. Har observert over 60 forskjellige arter rundt i området her. Dette er regulert til nytt boligfelt. Skulle gjerne hatt det slik det er nå.....

Hva anser du som den største trusselen mot fuglelivet i vårt fylke?

Avskoging av store områder, samt stadig utbygginger av boligfelt og hyttefelt.

Hva synes du om medlemsbladet Hujon?

Fin informasjon å få med seg for er nysgjerrig amatører som meg.

Hva kunne man gjort for å gjøre Hujon til et enda bedre medlemstidsskrift?

Syns den er bra som den er jeg.

Hvilke ønsker og visjoner har du når det gjelder turer og møter?

Blir som regel ikke tid til slike ting, men skulle gjerne vært med på en tur en gang. Har vært inne på tanken om å bli med på den fjellturen som har vært arrangert.....

Bruker du den eksisterende internettsiden, og hvilke forhåpninger har du til ei ny side som virkelig kan gi oss de brukermulighetene som ei slik side bør inneholde?

Bruker ikke internettsiden.

Har du forslag på saker som du mener styret vektlegger for lite?

Nei.

Har du noen gode råd når det gjelder fremtiden og rekrutteringen?

Ta med barna ut på turer i skog og mark og involver dem i hobbyen. Vår eldste på 3 år ser fugler stadig vekk når vi er på tur og kjenner allerede noen navn.

Hvordan kan og bør styret engasjere medlemsmassen vår?

Ingen kommentar.

Er du medlem i andre fugl/naturvernforeninger?

Nei.

ei krone her og ei krone der...

Hos KIWI vinner du hver gang.
Faste, lave priser og Norges tøffeste garantier

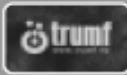
Kvalitetsgaranti på frukt og grønnsaker. Dobbel pris tilbake hvis du ikke er fornøyd.

Holdbarhetsgaranti
Finner du en vare som går ut på dato i dag eller i morgen, får du varen gratis.
(gjelder ikke brød og bakervarer)

Bleieskiftavtale
Du får hver 4. Libero bleiepakke du handler uten å betale for den.

MEISEBOLLER OG FUGLEFRØ. BRANDBU. 61 33 46 55

NOF vil vokse – med RSPB som rådgiver

The Royal Society for the Protection of Birds (RSPB) er den største naturvernorganisasjonen i Storbritannia, med i overkant av én million medlemmer og 1700 ansatte! To av de ledende organisasjonsbyggerne i RSPB besøkte NOF denne uke for å gi råd om hvordan NOF kan vokse.

Av Magne Myklebust (14.08.2008)

Hvilken naturvernorganisasjon ønsker ikke å være i posisjon til å ha slagordet «A million voices for nature»? For de fleste er slike slagord en fjern drøm, men ikke for engelske RSPB! Den ærverdige og gamle naturvernorganisasjonen har nådd mål innenfor medlemsrekruttering og fuglevern som danner skole for tilsvarende organisasjoner i andre europeiske land. Det er egentlig ganske imponerende det RSPB har gjort. De kunne utmerket godt ha lent seg tilbake i selvtilfredshet for 15 år siden, basert på de allerede utmerkede resultatene organisasjonen hadde oppnådd. RSPB valgte imidlertid å utvikle seg videre, og definerte målet sitt slik: Vi vil bli flere enn 1 million medlemmer! Etter flere års strategisk arbeid nådde RSPB sitt mål. Hvilket politisk parti i England vil ignorere en organisasjon med over 1 million medlemmer? Nettopp innflytelse på politiske prosesser som angår naturen var RSPBs mål, og antallet medlemmer er naturligvis bare et middel for å nå det målet.

NOFs nye generalsekretær Kjetil Aa. Solbakken (til høyre) fikk gode råd om organisasjonsbygging fra Ken Smith (bak) og Norbert Schaffer (til venstre) fra RSPB. (Foto: Magne Myklebust)

Norbert Schaffer og Ken Smith fra RSPB besøkte NOF etter eget initiativ denne uke, og det var flere grunner til at de ønsket å besøke NOF:

- Kan RSPB være behjelpelig med å skaffe flere medlemmer til NOF?

- Hvilken organisasjonsstruktur har NOF i et land som Norge, som er sterkt desentralisert i regioner (fylker)? Har man følgelig også en desentralisert organisasjon, eller er man som RSPB sentralisert?

Både Schaffer og Smith ga uttrykk for at de kjente lite til NOF, og at NOF er en av de mer ukjente BirdLife-partnerne i Europa. Det har en del å gjøre med at vi ikke er med i EU. Kontakten mellom EU-partnerne i BirdLife er ganske omfattende. Mange av de nye medlemslandene i EU i øst får nå en massiv oppfølging av RSPB og BirdLife International, og Schaffer har de siste årene besøkt f.eks. Hviterussland 15 ganger for å gi råd og støtte til oppbyggingen av en BirdLife-partner der. Nesten samtlige øst-europeiske partnere er derfor bedre kjent av RSPB enn det NOF er. Bakgrunnen for å tilby støtte til organisasjonsutvikling er et sterkt ønske om at NOF skal bli en enda mer slagkraftig BirdLife-partner.

Medlemsverving

Norbert Schaffer og Ken Smith var forundret over at NOF hadde så få medlemmer som 7000. Schaffer ga uttrykk for at NOF kan fordoble sin medlemsmasse på to år dersom man i dag tok de riktige valgene. NOF var naturligvis luttør her, og fikk flere eksempler på hva organisasjonen kan gjøre for å øke sitt medlemstall.

- Man må nå ut til folk flest, og ikke bare være en forening for hardbarkede «eksperter». Det innebærer et lettfattelig budskap på arenaer der man treffer nettopp folk flest. Garden BirdWatch har vært svært viktige arrangementer for mange BirdLife-partnere med tanke på medlemsrekruttering. Her har NOF et voldsomt potensiale, spesielt med tanke på at det er 400 000 mennesker som føder fugler hvert år i Norge. RSPB vil utover høsten følge opp NOF med tanke på hvordan vi skal legge opp vinterens Garden BirdWatch.
- Oppfølging av «varme» navn (altså potensielle medlemmer) er svært viktig når man skal verve nye medlemmer. På alle arrangementer bør man få de oppmøtte til å notere navn, postadresse, e-post-adresse og telefonnummer. Disse bør så følges opp på en strategisk måte senere med tanke på medlemsverving. Her er timing viktig, og at man unngår å virke påtrengende.
- Et konsept RSPB har jobbet mye med de siste årene er *Aren't birds brilliant!* Det er en vervekampanje som skal møte folk i så store mengder som mulig i byer og tettsteder. Det handler primært om å være der folk er, og samtidig ha noe å vise fram. Ett klassisk eksempel er vandrefalk ved reirplass i f.eks. kirketårn. RSPB har de siste fem årene vervet nesten 4000 medlemmer på denne måten. Det kan kanskje virke noe beskjedent i forhold til RSPBs totale medlemstall, men så opererer RSPB i et nesten mettet marked i dag.

Potensialet i forhold til å verve nye medlemmer gjennom slike arrangementer er nok langt større i land som Norge, hvor markedet langt fra er mettet!

Organisasjonsstruktur

NOF ble bedt om å presentere sin organisasjonsstruktur på møtet, som går fra landsmøtet på toppen via landsstyret og sentralstyret ned til sekretariat, fylkesavdelinger og lokallag. RSPB kunne fortelle at de syntes vår struktur virket omfattende og litt tungvint, kanskje med 1-2 ledd som bør fjernes. Kanskje holder det med ett styre? Fylkesavdelingenes rolle ble diskutert. Det faktum at mange fylkesavdelinger gir ut egne tidsskrifter i farger, og bruker mye av sin tid og energi til det, var overraskende for RSPB. I England gir lokallagene til RSPB ut egne newsletters med enkel trykk i svart-hvitt. Pengene strømmer oppover i systemet, til sentralledet. Pengene, tiden og energien går til å produsere ett tidsskrift sentralt (Birds), og til sentrale vervekampanjer. Dette gavner til syvende og sist alle ledd i organisasjonen. RSPB presenterte sin organisasjonsstruktur, som var langt mer sentralisert enn NOF sin. Lokallagene er støttegrupper for sentralledet, ikke lag/avdelinger som faktisk tildels konkurrerer med sentralledet om midler, medlemmer og oppmerksomhet. Her har NOF helt opplagt en stor utfordring i dag.

NOFs deltakere på møtet var Ingar J. Øien, Kjetil Aa. Solbakken, Magne Myklebust, Morten Ree og Tore Reinsborg. Vi var alle enige om at møtet var svært givende, og at en konkret oppfølging fra møtet må komme fra NOF. På første styremøte i høst vil vi legge fram konkrete mål sekretariatet har satt seg etter RSPBs besøk med tanke på medlemsverving. Skal NOF nå sine mål innenfor fuglevernarbeidet så må vi bli flere!

Orientering fra styret:

Styremøte Geir på Dokka 13.05.08.

Frammøtte: Even Dehli, Ragnar Ødegård, Geir Høitomt og Jon Opheim.

Saker:

34/08 Referatsaker.

- Referat fra forrige styremøte.
- Tur til Vassjøtjern i Lunner 30.03. 8 deltakere.
- Tur i Dokkadeltaet 26.04. 32 deltakere.
- Tur i Rosetgrenda på Raufoss 10.05. 25 deltakere.
- Tur på Maihaugen 11.05. 15 deltakere.
- Tilskudd viltfondsmidler. Vi har fått kr. 10 000,- til kattugleprosjektet.
- Vi har utarbeidet et 5 siders notat om fuglelivet på Skottvatnet med vurdering av flomskadene i 1995. Sommervannstanden i vatnet har gått ned som følge av skader på en flomvoll. Lite vannspeil og økt tilgroing har virket negativt på en del vannfugl.
- Mediaoppslag om løshundproblemer i Lågendeltaet. Jon deltok sammen med SNO og politiet. Overskrift om kr. 3 000,- i bot for løs hund ga meget god virkning.

35/08 Innkommen post

- Innbydelse til studiekonferanse på Biri i regi av Natur & miljø, avd. Oppland. 25. – 26.04. Vi deltok ikke.
- ”Artsregistreringer i Norge.” Div. post vedr. oppstart av dette ble gjennomgått. Vi har så smått kommet i gang med å legge inn observasjoner her. Vi tar et internt ”kurs” på dette til høsten, der Ragnar og Even blir veiledere.

36/08 Planlagt gocart-bane ved Ølsjødeltaet i Tisleia, Nord-Aurdal. Henvendelse fra hytteeier i området. Det planlagte anlegget ligger i et gammelt grustak et stykke fra dette viktige våtmarksområdet. Som et minimum bør det anlegges gode støyskjermer. Tar dette opp i forbindelse med høring.

37/08 Revisjon av kommunedelplan for Vågåmo er sendt til Fylkesmannen for megling. Saken går trolig til Miljøverndepartementet for avgjørelse. Vi har laget en ny oversikt over fuglelivet i området som er oversendt Fylkesmannen.

38/08 Reguleringsplan for Hokna-området i Lillehammer. Vi er innkalt til møte for evt. justeringer av deler av et stort hyttefelt. Vi har gått imot hele hyttefeltet fordi det har en svært uheldig beliggenhet. En del av hyttefeltet bør absolutt utgå, bl.a. av hensyn til hekkende rovfugl.

39/08 Melding om 132 kV ledning mellom Rosten kraftverk og Vågåmo. To hovedalternativer for linjeframføring som begge er meget uheldige, likevel med alt. 2 langs bunnen av Rustdalen som mest skadelig. Vi ble dessverre ikke kjent med saken før høringsfristen gikk ut 23.04.

40/08 Ringmerkingshytta på Jørstadvollene i Lågendeltaet. Vi har fått varsel fra grunneier om at det er gjort grovt hærverk på hytta. Vi har vært i området og ryddet opp, men hytta er nå så ramponert at den må rives og fjernes. Det blir dugnad på dette til høsten der vi bestiller container fra kommunen.

- 41/08 Melding om godkjent plan for strandsonen mellom Lillehammer renseanlegg og Lillehammer camping. Det blir utfylling i strandsonen for anlegg av gang- og sykkelsti, riktignok noe redusert i forhold til opprinnelige planer. Et stort og helt unødvendig naturinngrep mot naturreservatet. Veien kunne med letthet vært anlagt på innsiden uten strandsonerinngrep. Et skrekkeksempel på dårlig arealforvaltning.
- 42/08 Vi er invitert av SNO til å bidra på feltkurs på Norsk Villreinsenter på Hjerkin 10. og 11. juni. Hovedtema blir fuglekunnskap med fokus på rovfugl, registreringsteknikk og rødlistearter. Geir deltar fra oss.
- 43/08 Turer og møter framover. Her vises til oversikt i siste nr. av Hujon.
- 44/08 Registreringsprosjekter. Status.
- Rapport for Fluberg bru. Under arbeid.
 - Hubroprosjektet. Vellykket registrering på ettervinteren. 14 lokaliteter er registrert.
 - Kattugleprosjektet. I godt gjenge. 8 hekkinger er kjent til nå, 7 av disse på Hadeland.
 - Låvesvale Hadeland. Foreløpig ikke fått svar på søknaden om midler.
 - Vinteratlas. Bokprosjekt. Uendret status.
 - LRSK-database. Hellerud. Trolig ferdig innen 1. juni.

Jon

S.O. Bang UR & OPTIKK

GRAN Tlf. 61 33 01 30

Brandbu; libris

Storlinna 32 | 2760 Brandbu
Tlf: 61 33 49 70 | brandbu@libris.no
www.libris.no/brandbu

«Vi støtter det lokale fuglemiljøet !»

GRAN SPORT A.S

SPORT

2750 Gran - tlf. 61 33 05 89

RINGMERKINGSOVERSIKT ”OPPLAND RINGMERKINGSGRUPPE 2007”

Av Even Dehli

Totaltallet for 2007 ble **3387 merkete fugler**, ca.1500 mindre enn året før.

Årets merkinger er utført av: Even Dehli (A-lisens), Dag Fjeldstad (A),Magnar Haugen (A), Roger Karlsen (A) , Sverre Lundemo (A), Einar Selvåg (A), Helge Grønlien (B) , Svein Erik Ski (B) og Tom Borgersen (B- og C).

Totalt ble det merket 63 arter og av dem var det 2 nye: Alke og tyrkerdue. Dermed ble det nye artstallet for Oppland RG 147.

Mest merkete arter var låvesvale (786), grønnfink (369) og kjøttmeis (324).

Talla for låvesvale var usedvanlig høge. Ellers ble det merket mange sandsvaler (136), fossekall (60, alle 33 voksne med fargeringer), rørsanger (23), stær (69) og kaie (44). Hele 4 merkinger av den sjeldne myrsangeren var også gledelig.

Arter som nok hadde en dårlig ungeproduksjon i 2007 var løvsanger (133) og gråsisik (64).

Her ser vi en av flere rørsangere som har blitt ringmerket på Hadeland. (Foto: Even Dehli)

Ringmerkingsoversikt: Oppland RG 2007

Art	Tidligere Ringmerket.	Pull 2007	Fg. 2007	Til sammen 2007	Totalt	Mest merket Totalt	Mest merket 2007
Gråhegre <i>Ardea cinerea</i>	607	9		9	616		
Knoppsvane <i>Cygnus olor</i>	7				7		
Hvitkinngås <i>Branta leucopsis</i>	6				6		
Stokkand <i>Anas platyhynhos</i>	1				1		
Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	26				26		
Laksand <i>Mergus merganser</i>	29		1	1	30		
Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>	37				37		
Hønehauk <i>Accipiter gentilis</i>	260		2	2	262		
Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	66				66		
Musvåk <i>Buteo buteo</i>	4				4		
Fjellvåk <i>Buteo lagopus</i>	75				75		
Kongeørn <i>Aquila chrysaetos</i>	3				3		
Fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i>	9	2		2	11		
Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	5				5		
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	60				60		
Dvergfalk <i>Falco columbarius</i>	48				48		
Storfugl <i>Tetrao urogallus</i>	3				3		
Tjeld <i>Haematopus ostralegus</i>	13				13		
Dverglo <i>Charadrius dubius</i>	1				1		
Sandlo <i>C. hiaticula</i>	5				5		
Boltit <i>C. morinellus</i>	5				5		
Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>	5				5		
Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	60				60		
Polarsnipe <i>Calidris canutus</i>	1				1		
Dvergsnipe <i>C. minuta</i>	1				1		
Temmincksnipe <i>C. Temminckii</i>	2				2		
Fjæreplytt <i>C. maritima</i>	1				1		
Myrsnipe <i>C. Alpina</i>	8				8		
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	1				1		
Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	12				12		
Dobbeltbekkasin <i>G. Media</i>	4				4		
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	1				1		
Storspove <i>Numenius arquata</i>	5				5		
Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	4				4		
Gluttsnipe <i>T. Nebularia</i>	22				22		
Grønnstilk <i>T. Glareola</i>	3				3		
Skogsnipe <i>T. Ochropus</i>	15				15		
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	107		1	1	108		
Svømmesnipe <i>Phalaropus lobatus</i>	2				2		
Hettemåke <i>Larus ridibundus</i>	1008		36	36	1044		
Fiskemåke <i>Larus canus</i>	89				89		
Gråmåke <i>Larus argentatus</i>	342				342		
Sildemåke <i>Larus fuscus</i>	25				25		
Krykkje <i>Rissa tridactyla</i>	4				4		
Makrellterne <i>Sterna hirundo</i>	80				80		
Rødnebbterne <i>S. paradisaea</i>	3				3		
Lomvi <i>Uria aalge</i>	2				2		

Alke <i>Alca torda</i>			1	1	1		
Bydue <i>Columba livia</i> var. <i>domestica</i>	9				9		
Skogdue <i>Columba oenas</i>	3				3		
Ringdue <i>Columba palumbus</i>	16				16		
Tyrkerdue <i>Streptopelia decaocto</i>			1	1	1		
Gjøk <i>Cuculus canorus</i>	3				3		
Haukuge <i>Surnia ulula</i>	45				45		
Spurveugle <i>Glaucidium passerinum</i>	11		1	1	12		
Kattugle <i>Strix aluco</i>	80	17	2	19	99		
Hornugle <i>Asio otus</i>	16				16		
Jordugle <i>Asio flammeus</i>	1				1		
Perleugle <i>Aegolius funereus</i>	480	7	4	11	491		
Tårnseiler <i>Apus apus</i>	130	11		11	141		
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	43				43		
Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	5				5		
Gråspekk <i>Picus canus</i>	2				2		
Svartspekk <i>Dryocopus martius</i>	1				1		
Flaggspekk <i>Dendrocopos major</i>	63		7	7	70		
Dvergspekk <i>Dendrocopos minor</i>	11				11		
Tretåspekk <i>Picoides tridactylus</i>	1				1		
Sanglerke <i>Alauda arvensis</i>	7				7		
Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	784		136	136	920		7
Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	3974	193	593	786	4760	8	1
Taksvale <i>Delichon urbica</i>	80				80		
Trepiplerke <i>Anthus trivialis</i>	121				121		
Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	652				652		
Lappiplerke <i>A. cervinus</i>	2				2		
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	195				195		
Vintererle <i>Motacilla cinerea</i>	39	3	5	8	47		
Linerle <i>Motacilla alba</i>	1261	3	9	12	1273		
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	443		15	15	458		
Fossefall <i>Cinclus cinclus</i>	274	27	33	60	334		
Gjerdsmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	39		8	8	47		
Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	953		13	13	966		
Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	1197		46	46	1243		
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	832		7	7	839		
Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	214	7		7	221		
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	135				135		
Steinskvett <i>Oenanthe oenanthe</i>	60				60		
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	1				1		
Svarttrost <i>Turdus merula</i>	376	1	13	14	390		
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	1408	14	9	23	1431		
Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	151		1	1	152		
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	620	5	5	10	630		
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	8				8		
Gresshoppesanger <i>Locustella naevia</i>	3				3		
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	10				10		
Myrsanger <i>A. Palustris</i>	4		4	4	8		
Rørsanger <i>A. Scirpaceus</i>	60		23	23	83		
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	38		1	1	39		
Møller <i>Sylvia curruca</i>	146		2	2	148		
Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	709		18	18	727		
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	637		42	42	679		

Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	171		19	19	190		
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	7217	4	129	133	7350	2	8
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	454		51	51	505		
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	113				113		
Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	5287	217	23	240	5527	6	5
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	148		1	1	149		
Løvmeis <i>Parus palustris</i>	20				20		
Granmeis <i>Parus montanus</i>	947		22	22	969		
Toppmeis <i>P. cristatus</i>	7				7		
Svartmeis <i>Parus ater</i>	495		14	14	509		
Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	4721	136	74	210	4931	7	6
Kjøttmeis <i>Parus major</i>	6650	133	191	324	6974	3	3
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	228	12	18	30	258		
Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	94	12	1	13	107		
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	20				20		
Varsler <i>L. excubitor</i>	4				4		
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	146				146		
Nøttekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i>	1				1		
Lavskrike <i>Perisoreus infaustus</i>	9		2	2	11		
Skjære <i>Pica pica</i>	395		2	2	397		
Kaie <i>Corvus monedula</i>	114	35	9	44	158		
Kråke <i>C. corone</i>	101				101		
Ravn <i>C. corax</i>	3				3		
Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	915	68	1	69	984		9
Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	575		2	2	577		
Pilfink <i>Passer montanus</i>	635	10	31	41	676		
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	2654	5	27	32	2686		
Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	5912		23	23	5935	4	
Grønnefink <i>Carduelis chloris</i>	8485		369	369	8854	1	2
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	26				26		
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	5349		250	250	5599	5	4
Tornirisk <i>C. Cannabina</i>	9				9		
Bergirisk <i>C. flavirostris</i>	41				41		
Gråsisik <i>Carduelis flammea</i>	3628		64	64	3692	10	10
Brunsisik <i>Carduelis cabare</i>	102				102		
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	80				80		
Grankorsnebb <i>Loxia leucoptera</i>	7				7		
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	120		1	1	121		
Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	3955		3	3	3958	9	
Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	20				20		
Snøspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	17				17		
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	1386		32	32	1418		
Hortulan <i>Emberiza hortulana</i>	9				9		
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	1899		55	55	1954		
Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>	1				1		

Totalt 145 arter:

68 arter i 2007

82640 931 2456 3387 86027

Gjenfunn og kontroller i utlandet gjort hovedsaklig i 2007 og 2008.

Det er ikke til å komme forbi at det grommeste ved ringmerkinga er rapportene fra utlandet. Når gjenfunnsbrevene fra Stavanger Museum kommer er det alltid like spennende å se hvor det er ifra.

Andre detaljer om rapportene er også interessante: Hvor lenge er det siden fuglen ble merka? Alder?

Har den vært kontrollert flere ganger? Osv.

Jeg vil forsøke en mindre "tabellaktig" måte å fortelle om dette på enn det vi har gjort tidligere.

Dag Fjeldstad er kjent for mange av leserne som tidligere leder i NOF-Oppland og av Oppland Ringmerkingsgruppe. Sjøl om det nå er lenge siden han flyttet til Karmøy fortsetter det å komme utenlandsrapporter etter hans enorme merketall. 7. mai 2000 merka Dag en fullvoksen(3K+) **bokfinkhann** i Brekkom ved Fåvang. Den ble gjenfunnet død i Staffordshire, England 29.januar i 2006; 5 år, 8 måneder og 28 dager seinere! Den levde altså minst i sitt 9.kalenderår. Alder altså fenomenale 9K+ !

Steingammal er også en ung(=1K) **blåstrupehann** som Dag merka på sørovertrekk en augustdag i 2002. 10.mai i år ble den fanget og kontrollert av en ringmerker i Blekinge i Sverige. Altså 7K+ alder og fortsatt i live. Den var nok på veg nordover for å hekke for 6.gang, kanskje på Dovrefjell.

Ei **hettemåke** som Dag og Bjørn Harald Larsen merka ved Ringsaker i Mjøsa som unge sommeren 2001 ble kontrollert med sin fargering nær Amsterdam i Nederland 22.november i 2007. Den levde da i sitt 7. kalenderår(7K)!. Samme fugl ble kontrollert i samme område også i februar 2005.

På Tommelsjøen har også jeg merka **hettemåkeunger** med fargeringer. 29.juni 2006 merka jeg en unge der som også dro til Nederland, Gelderland. Den ble avlest med teleskop der 2.februar i år.

Låvesvalemerkingene i Gran omfatter nå noen tusen merkete svaler, men de har ikke gitt mange utenlandsrapporter. Men 23.august i 2007 holdt jeg endelig ei voksen utenlandsk låvesvalehunn i hånda. Den foret sitt 2.kull for året i en liten låve i Moen bare noen hundre meter hjemmefra! Den var merka som årsunge(1K) på trekk sørover 28.september i 2005 i Bolzano i nordøst-Italia. Stor var spenninga da jeg hang opp nettet mitt i den samme låven 1.juli i år. Nå var det kommet enda et reir i den vesle låven og den andre hunnen som gikk i nettet var faktisk min italienske dame! Artig.

En voksen **bjørkefink** hann ble merka hjemme i Moen 2. mai 2006, dagen etter at jeg kom hjem fra ei langhelg i London. Under ringnummeret stod det British Museum. Fuglen viste seg å være merka som 3-åring nær Manchester lille juleaften 2005. Pussig sammentreff, men et vanlig land å dra til/fra for våre bjørkefinker.

Ved Skirstadtjernet har jeg merka mange hundre **løvsangere**. Noen få av dem har kommet tilbake hit, mens bare en er kontrollert i utlandet. Den ble merka som årsunge her 5.august 2007 og var ved Dresden i Tyskland 2.september samme år.

Våre **sivspurver** ser ut til å trekke sørvestover slik som de fleste trekkfuglene. Fra Skirstadtjernet har tre sivspurver blitt kontrollert i Belgia nær Antwerpen (2) og Tyskland ved Brandenburg. Alle ble merka som årsunger på høsten og kontrollert i oktober samme høst eller året etter.

I Nederland, Zeeland, havnet også ei **vintererle** 5.oktober 2007. Hun ble merka på hekkeplassen i Vigga ovafor Røykenvika 9. juni samme år.

Grønnsisik blir ofte kontrollert eller funnet i nordiske land slik som en voksen hann som dro fra Moen 23.mai 2006 og havnet i Fuglebjærg på Sjælland 7.februar 2007. Mer dramatisk blir ofte gjenfunn fra Italia. Der, i Brescia, ble en grønnsisikunge av året(ca.10 gram) skutt under jakt 17. oktober 2004! Den skulle heller holdt seg i Moen der den ble merka 22.august.

Skutt ble også en **gråtrost** jeg merka som unge i Gauldal i Trøndelag 3.juni 2005. Den havnet i ei gryte i Trento, Italia 21. november samme år.

Kattene er også noen forferdelige fuglejegere og de tar ikke hensyn til om fuglen har ring. Slik ble en liten **gråsisik** kattermat i Sundsvall i Sverige en snau måned etter at den ble merka i Moen 26.mars i år. Samme skjebne rammet en **rødstrupe** i Herault, Frankrike 18.februar 2008. Noen få rødstruper prøver å overvintre i Norge. Kanskje skulle også denne gjort det, f.eks. i Moen der den fikk ring på 5.august 2006.

SISTE NYTT

Perioden 01.05. – 15.08.2008

Observasjonsperioden strekker seg denne gang over et temmelig langt tidsrom med både vår-, sommer- og høstobservasjoner. Og etter at nettstedet artsobservasjoner.no kom i funksjon har det strømmet inn med interessante funn!

Av Jon Opheim og Olav Werner Grimsby

De største godbitene denne gang er vel pirolen som holdt seg i Gausdal i minst 4 dager, en stork i Ottadalen og Midt-Gudbrandsdalen, 2 egretthegerer i Valdres, observasjoner av svarthalsdykker på hele 7 lokaliteter, en islom på Mjøsa i juli, nattravn i Tisleiavassdraget og svartrødstjert på Sognefjellet.

Ellers gjør vi oppmerksom på at vi for noen av de lokalitetene som går igjen ofte i rapporten har utelatt kommunenavnet. Dette gjelder Lågendeltaet (Lillehammer), Totenvika (Østre Toten), Svenesvollene (Gjøvik) og Dokkadeltaet (Søndre/Nordre Land).

Svaner

Hekkende **knoppsvane** er denne gang innmeldt fra 14 lokaliteter fra Lom i nord til Jevnaker i sør, men med dårlig hekkeresultat. 1 hekkende par (rugende fugl) på Åsjo, Lom, 19.05., hvor paret ble sett med 4 unger utover sommeren, 1 par med reir på Mathistjernet på Selsvollene, Sel, men som ble tatt av vårflommen. Samme par (?) bygde nytt reir på Skottvatnet, Sel, hvor rugende fugl ble sett 29.05. og 04.06. Også denne hekkingen ble spolert av flom. 1 hekkende par på lita øy på Harpefosdammen, Sør-Fron, hvor rugende fugl ble sett 05.05., 07.05., 18.05. og 29.05., 1 hekkende par (rugende fugl) Rykhussumpene, Sør-Fron, 05.05., men som senere ble tatt av flom, 1 par med reir på Gillebofjorden, Øyer, 05.05., også ødelagt av flom, 1 ind. ved øya på Hunderfosdammen, Lillehammer, 09.05., hvor 1 par ble sett med 2 små unger 23.06. og 25.06., med

bare 1 unge 06.07. og uten unger 30.07., 1 hekkende par Eikstadtjernet, Gjøvik, 06.06. (6 unger, men 3 forsvant fort), 1 hekkende par (rugende fugl) Hovstjern, Gran, 09.05., 1 par med 5 små unger Grunningen, Gran, 23.06., 1 hekkende par (rugende fugl) Askjuntjern, Gran, 24.06., 1 par med 1 unge Jarenvatnet, Gran, 14.08., 1 rugende ind. Vassjøtjern, Lunner, 23.06., 1 par med 6 små unger Kalvsjøtjern, Lunner, 23.06., 1 rugende ind. på Vesletjern, Jevnaker, 23.06. Utover dette er det gjort en rekke observasjoner rundt omkring i fylket. Av store antall nevnes spesielt hhv. 27 og 63 ad. ind. på søre del av Jarenvatnet, Gran, 02.07. og 26.07. og 41 ind. i Dokkadeltaet 15.05. Et **sangsvanepar** hekket også dette året på Tommelsjøen, Gran. Paret sett med 4 unger 10.07. og 16.07. Av øvrige sommerobservasjoner har vi: 1 ad. ind. ved liten jordbruksdam sør på Selsvollene, Sel, 04.06., 1 ind. Lågendeltaet 22.07., 1 par på tjern på Vindflomyra, Østre Toten, 01.06. og 1 par på Svera, Gran, 02.06.

Gjess

Ei **sædgås** oppholdt seg i Rykhussumpene, Sør-Fron, 05.05. og 07.05. og 1 Lågendeltaet 03.05. Vi har også fått inn noen "etterslengere" av **kortnebbgås**: hhv. 6 og 3 ind. på Lesjaleira, Lesja, 09.05. og 22.05., 68 rastende ind. i Lågendeltaet 03.05., hvor en flokk på ca. 100 ind. passerte i nordlig flukt samme dag, hhv. 2 og 5 ind. Svennesvollene 05.05. og 07.05., 3 ind. Totenvika 30.04., hhv. 6 og 2 ind. Dokkadeltaet 08.05. og 10.05. Trekkobservasjoner av **grågås** er innmeldt fra 4 steder; 1 ind. Lesjaleira, Lesja, 22.05., hhv. 5, 2 og 2 ind. i Lågendeltaet 03.05., 04.05. og 25.05., 2 ind. Svennesvollene 02.05. og 1 – 6 ind. i Dokkadeltaet følgende 9 dager: 4 ind. 04.05., 6 ind. 06.05., 2 ind. 08.05., 4 ind. 10.05., 1 ind. 12.05., 15.05., 16.05., 22.05. og 26.05. 1 par **kanadagås** hekket også i år på ei øy på Harpefosdammen i Nord-Fron (rugende fugl 29.05.), som pr. i dag er den nordligste "faste" hekkeplassen i fylket. Øvrige observasjoner/ hekkefunn: 6 – 7 ind. på Lågen sør for Fåvang tettsted, Ringeby, 06.08., 1 par ved Wassrud gard på Tretten, Øyer, 18.05., 1 par ved Jevnefjorden, Øyer, 07.05., 1 hekkende par (rugende fugl) ved Bottilflø i Mesnaelva, Lillehammer, 12.05. og 20.05., 1 hekkende par Grytflø i Mesnaelva, Lillehammer, 27.05., 2 - 7 ind. Lågendeltaet disse 4 dager: 3 ind. 02.05., 7 ind. 03.05., 3 ind. 04.05. og 2 ind. 16.05., 1 – 7 ind. Hunderfosdammen, Lillehammer, følgende 6 dager: 1 ind. 09.05., 3 ind. 08.06., 5 ind. 14.06., 7 ind. 23.06. og 25.06. og 1 ind. 06.07., 1 par Eidsand, Gran, 02.05. og 14.05., 1 par i Gullerudvika, Gran, 04.05., 1 par Skjeggom, Søndre Land, 28.05., fast tilhold i Dokkadeltaet hvor største antall ble registrert 06.05. med 38 ind. Ingen produksjon av unger her. 2 **hvitkinngås** befant seg noe overraskende på Olstappen, Nord-Fron, 30.06. Ellers ble det også i år konstatert hekking i Eidsand, Gran, hvor vi har disse observasjonene: 2 ind. 07.05., 10.05., 18.05. og 19.05., 6 ind. 09.06. og 10.06., 3 ind. 10.07., 7 ad. med 2 årsunger 04.08. og 2 ad. med 2 unger 10.08. Til slutt hhv. 2 og 3 ind. i Dokkadeltaet 04.05. og 24.05.

Ender

Vi starter med en stor observasjon av **gravender** i Lågendeltaet; min. 15 ind. 03.05. Her ble det senere sett 1 ind. 05.05. og 3 ind. 14.05. Ellers 1 hann i Dokkadeltaet 04.05. **Mandarinand** dukket også opp denne våren. 1 hann på Skottvatnet, Sel, 13.05. og i perioden 02.05. – 26.05. hadde 1 hann (den samme?) fast tilhold i en kanal av Lågen litt sør for Kvam, Nord-Fron. I Lågendeltaet ble det sett 7 **snadderender** (3 par + 1 hann) 03.05., 1 par 04.05. og 3 par 07.05., videre 1 – 2 par følgende 5 dager i Dokkadeltaet: 1 par 04.05. og 06.05., 2 par 08.05. og 1 par 10.05. og 18.05., 1 par i Lomendeltaet, Vang, 04.05. – 07.05., 1 **stjertand** hann oppholdt seg på Langtjedd i Etnedal 15.06. Ellers har vi disse trekkobservasjonene: Hhv. 2 og 1 par Lesjaleira, Lesja, 17.05. og 22.05., 2 - 9 ind. i Lågendeltaet følgende 4 dager: 3 par 02.05., 4 par + 1 hann 03.05., 1 par 04.05. og 16.05., hhv. 1 og 2 par ved Rinnas utløp i Vingrom, Lillehammer, 04.05. og 05.05., 1 par Totenvika 04.05., 6 - 9 ind. i Dokkadeltaet følgende 4 dager: 3 par 04.05., 4 par 06.05., 4 par og 1 hann 08.05. og 3 par 10.05. Av **knekkand** har vi 1 hann i Rykhussumpene, Sør-Fron, 04.05., 1 par i elvekanal ved Elstad camping, Ringeby, 09.06., 4 ind. i Totenvika 04.05. og 1 – 5 ind. i Dokkadeltaet følgende 6 dager: 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) 12.05., 1 hann 14.05., 1 par 15.05., 2 par og 1 hann 18.05., 1 hann 20.05. og 26.05. Et par **skjeand** i en elvekanal ved Elstad camping, Ringeby, 09.06. og en enslig hann samme sted dagen etter kan kanskje indikere hekking/hekkforsøk? Ellers disse trekkobservasjonene: 4 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 04.05., 1 par Rykhussumpene, Sør-Fron, 01.05., 1 par Lågendeltaet 13.05., 1 par Totenvika 04.05., 4 ind. Hovstjern, Gran, 09.05., 1 – 3 ind. i Dokkadeltaet følgende 4 dager: 3 hanner 08.05., 1 par 15.05., 1 hann 18.05. og 2 hanner 24.05., 3 ind. (1 par og 1 hann) Lomendeltaet, Vang, 06.05. Vi fortsetter med 1 **taffeland** hann i Dokkadeltaet 15.05. og 16.05. og tar også med ny størstenotering av **toppand** på vårtrekket i Lågendeltaet med 202 ind. 03.05. Få observasjoner av **bergand** gjør at vi bør følge litt ekstra med denne arten, som er i tilbakegang. 2 ind. Lesjaleira, Lesja, 02.05., 1 par Vågåvatnet, Vågå, 11.05., 1 par i Lågendeltaet 19.05. og 28.05., 4 par i Totenvika 07.05., 1 par på Langtjedd, Etnedal, 15.06. og hhv. 2 hanner og 1 par Sletningen, Vang, 02.07. og 05.07. Et par **ærfugler** har også vært innom. Først 1 ind. (2 K) Engelandsvika på Mjøsa, Gjøvik, 07.05. og senere 1 hann ved Vingnesodden i Lågendeltaet 13.05. **Haveller** er sett både på trekk og hekkelokaliteter i fjellet; 6 ind. på Hjerkinndammen, Dovre, 24.05., 1 hann Dippertjønn, Vågå, 15.06., 3 ind. Lågendeltaet 03.05., 10 ind. (5 par) på Mjøsa ved Sveastranda, Gjøvik, 07.05., hhv. 4 ind. (3 hanner og 1 hunn) og 1 hann i Dokkadeltaet 20.05. og 22.05., 1 hunnfugl Langtjedd, Etnedal, 15.06., hhv. 2 og 3 ind. Fisketjønnin på Valdresflya, Øystre Slidre, 03.07. og 06.08.

Videre bringer vi ei lang liste med **svartandobservasjoner**: 1 par Tandsetervatnet, Lesja, 01.06., 1 par Fokstumyra, Dovre, 31.05., 3 ind. Hjerkinndammen, Dovre, 04.06., hhv. 4 og 8 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 05.05. og 11.05., min. 15 ind. Lågen sør for Eldstad camping, Ringebu, 03.05., 2 ind. på tjern sør for Hallandshytta, Øyer, 15.06., 2 ind. Lyngsjøen, Øyer, 26.07., 2 - 46 ind. Lågendeltaet følgende 20 dager: 46 ind. 03.05., 2 ind. 05.05., 8 ind. 07.05., 2 ind. 08.05., 3 ind. 09.05., 2 ind. 10.05., 5 ind. 11.05., 6 ind. 12.05., 7 ind. 13.05., 14.05. og 15.05., 15 ind. 16.05., 5 ind. 17.05., 19.05. og 20.05., 7 ind. 21.05., 5 ind. 22.05. og 7 ind. 23.05. – 25.05., 22 ind. på Mjøsa i Vingrom, Lillehammer, 03.05., 1 hann Svennesvollene 02.05. og 03.05., 1 par Mjøsa ved Sveastranda, Gjøvik, 07.05., 2 – 29 ind. Dokkadeltaet følgende 13 dager: 1 par 04.05., 2 par 06.05., 12 ind. 08.05., 9 ind. 10.05., 29 ind. 12.05., 21 ind. 14.05., 12 ind. 15.05., 8 ind. 16.05., 25 ind. 17.05., 29 ind. 20.05., 6 ind. 22.05., 4 ind. 24.05. og 1 par 26.05., 4 ind. Ølsjøen, Nord-Aurdal, 30.05. og hhv. 1 og 7 ind. Sletningen, Vang, 02.07. og 05.07. Vi har også ei fyldig liste for **sjøorre** - en art på den norske "rødlista": Hhv. 1 hunn fugl og 1 par Kringluttjern på Fokstumyra, Dovre, 24.05. og 26.05., 1 hunn fugl på Fokstumyra 31.05., 1 hann Hjerkinndammen, Dovre, 04.06., 1

hann Liavatnet, Skjåk, 22.06., 1 par på utosen av Tessevatnet, Lom, 09.06., 12 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 05.05., 6 ind. på Dippertjønn, Vågå, 15.06., 1 par på Skottvatnet, Sel, 05.05., hhv. 9 og 6 ind. Orrvillingen på Kvamsfjellet, Nord-Fron, 28.05. og 01.06., 1 par Afstjønna, Nord-Fron, 12.06., 5 ind. Gålåvatnet, Sør-Fron, 28.05., 1 par Muvatnet, Ringebu, 03.06., 1 hunnfugl Åsdalstjerna, Ringebu, 11.06., 2 - 4 ind. i Lågendeltaet følgende 10 dager: 3 ind. 03.05., 4 ind. 10.05., 2 ind. 13.05. og 16.05., 4 ind. 20.05., 2 ind. 22.05., 24.05., 25.05., 26.05. og 27.05., 9 ind. på Mjøsa i Vingrom, Lillehammer, 03.05., 1 ind. Hunselvas utløp, Gjøvik, 27.05., 2 - 6 ind. i Dokkadeltaet følgende 5 dager: 2 par 08.05., 3 par 10.05., 2 par 12.05., 6 ind. 20.05. og 2 ind. 22.05., 2 par på Langtjedn, Etnedal, 15.06. og 10 ind. Ølsjøen, Nord-Aurdal, 30.05. **Lappfiskand** er innmeldt med 1 hunnfugl på Kringluttjønn på Fokstumyra, Dovre, 21.05. og 2 hanner i Dokkadeltaet 08.05. Vi avslutter med ny størstenotering for **siland** i Lågendeltaet med 83 ind. 10.05.

Fasaner

Vaktel er denne gang hovedsakelig registrert sør i fylket, hvor noen av observasjonene kan dreie seg om samme ind. 1 ind. hørt ved E-6 ca. 1,6 km sør for Harpefoss, Sør-Fron, 1 ind. hørt Øystad, Vestre Toten, 20.05., 1 ind. hørt i området Blili/Bøverbru, Vestre Toten, 11.07., 1 ind. i området Blili/Eina, Vestre Toten, 11.07. og 13.07., 1 ind. hørt ved Sillongen på Bøverbru, Vestre Toten, 12.07., 1 ind. hørt ved Lena Ungdomsskole, Østre Toten, 04.06. og 11.06., 1 ind. hørt ved Grøtberg, Østre Toten, 26.06., 1 ind. hørt ved Øvre Rustad, Kapphøgda på Østre Toten, 02.07. og 03.07., 1 ind. hørt ved Bredtjernet, Gran, 03.06., 1 ind. hørt ved Morstad Søndre, Gran, 03.07., 1 ind. hørt Pildalen på Tingelstad, Gran, 14.07., 1 ind. hørt Søndre Oppdal, Lunner, 03.07., 1 ind. hørt ved Askvig, Søndre Land, 13.06., hvor den også ble rapportert hørt både før og etter denne datoen, 1 ind. hørt Søndre Åsen i Nord-Torpa, Nordre Land, 25.07. og 27.07.

Lommer

Hekkefunn av **smålom** hører med til sjeldenhetene. På Gåstjern i Landåsbygda, Søndre Land, ble 1 par sett med 1 unge i juli. Av observasjoner på mulig hekkeplass har vi også 1 ind. på Trevatna, Søndre Land, 28.05. og 1 par Lønfisket, Søndre Land, 28.05. Utover dette er det registrert 1 ind. Trælen på Lesja 01.06., 1 ind. Lågendeltaet 11.05., 17.05., 20.05., 25.05., 26.05., 30.05., 08.06. og 30.07., 1 ind. Mjøsa ved Vingrom, Lillehammer, 05.05., hhv. 2 og 1 ind. Totenvika 12.05. og 01.07. og 1 ind. på Mjøsa ved Kapp, Østre Toten, 08.06. På vårtrekket ble det sett opptil 46 **storlommer** (09.05.) i Lågendeltaet. Svært overraskende ble 1 **islom** sett på Mjøsa i Engelandsvika, Gjøvik, 15.07. og 17.07. Forklaringen til dette sjeldne sommerfunnet ligger nok i at fuglen var skadet.

Dykkere

Toppdykkeren er i frammarsj med flere nye hekkelokaliteter i

Hadelandsregionen, og observasjoner helt nord til Lom. Følgende er innmeldt: 1 ind. Åsjo, Lom, 15.06. – 19.06., 1 ind. Hundorp naturreservat (Grafferdammen), Sør-Fron, 01.05. og 31.07., 1 ind. nordenden av Losnavatnet, Ringeby, 04.06., 1 – 6 ind. i Lågendeltaet følgende 23 dager: 2 ind. 02.05., 3 ind. 03.05., 6 ind. 04.05., 3 ind. 05.05., 5 ind. 06.05., 6 ind. 07.05. og 08.05., 3 ind. 09.05. og 10.05., 2 ind. 11.05., 4 ind. 13.05., 2 ind. 14.05. – 17.05., 1 ind. 18.05. – 20.05. og 22.05., 3 ind. 23.05., 2 ind. 22.05., 1 ind. 25.05. og 26.05., 1 ind. på Mjøsa i Vingrom, Lillehammer, 04.05., følgende 5 observasjoner på Skirstadtjern, Gran: 6 ind. 03.05. og 23.06., 3 ind. 27.07. og 11.08. og 1 ind. med hekkeadferd 08.08., 4 ad. ind. Øyskogtjern, Gran, 23.06., 1 ad. ind. Østtjernet, Gran, 23.06., 3 ad. ind. Rokotjern, Gran, 23.06., 1 ind. Øvre Falangtjern, Gran, 23.06., observert Elgtjern, Gran, 23.06., 1 par med 2 små unger på Grunningen, Gran, 23.06., tils. 10 ad. og 6 unger på Vassjøtjern, Lunner, 23.06., 2 ad. ind. Kårstادتjernet, Jevnaker, 23.06., 4 ad. ind. Kalvsjøtjern, Lunner, 23.06., følgende er rapportert fra Dokkadeltaet: 26 ind. 04.05., 28 ind. 12.05. og 18.05. På sistnevnte dato var 11 par i gang med reirbygging. Hele 32 ind. observert 24.05., som var vårens høyeste antall. Alle hekkingene ble trolig mislykket pga vårflommen. På ettersommeren ble 9 ind. sett 07.08. Mange hekke- og trekkobservasjoner er også gjort av **horndykker**, hvor vi lister opp: 2 ind. Lesjaleira, Lesja, 05.05., hhv. 2 og 1 ind. Angardtjern, Dovre, 04.05. og 10.05., 1 ind. utosen av Tessevatnet, Lom, 09.06., hhv. 10, 8, 4 og 4 ind. på utosen av Vågåvatnet, Vågå, 04.05., 05.05., 08.05. og 10.05., 1 ind. Skottvatnet, Sel, 04.05., hhv. 8 ind. (4 par) og min. 5 ind. på Meringsdalsvatnet, Sel, 12.05. og 01.06., 1 ind. Høgsætertjernet, Sel, 31.05., 4 ind. Vollsdammen, Nord-Fron, 09.05., 1 ind. i elvekanal sør for Rykhussumpene. Sør-Fron, 07.05., 1 – 5 ind. i Lågendeltaet følgende 5 dager: 3 ind. 02.05., 5 ind. 03.05., 3 ind. 04.05., 1 ind. 05.05. og 08.05., 2 ind. på Mjøsa ved Rinnas utløp i Vingrom, Lillehammer, 03.05. - 05.05. og 1 ind. samme sted 09.05., 1 ind. Åltjern, Lillehammer, 20.06. og 21.06. og 1 ad. med 1 juv. samme sted 23.07., 1 ind. på tjern ved Kittilbu, Gausdal, en dag tidlig i juni, 2 hekkende par i samme område 17.06. og hvor det ene paret ble sett med 3 unger 03.07., 1 ind. Svenesvollene 07.05., 1 par på tjern litt vest for Snertingdalthallen, Gjøvik, 08.05. og 11.05., 6 ind. Egstادتjernet, Gjøvik, 09.05., hvor det senere ble sett 1 par 13.05. og 21.05., 1 par på Mæhlumsetertjernet, Gjøvik, 18.05. og 31.05., 2 ind. på Gåstjern, Gjøvik/Søndre Land, 19.05., hvor paret ble sett med reir dagen etter. Fra samme lokalitet ble det meldt om hhv. 3 og 4 ind. 28.05. og 31.05., 1 par Sisselbergbukta på Einafjorden, Vestre Toten, 18.05. og 19.05., 1 ad. ind. på Tommelsjøen, Gran, 10.07. og 1 par med 3 unger samme sted 16.07., 1 ind. Skjeggom, Søndre Land, 28.05., 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 15.06., 23.06. og 27.06. og 2 ind. samme sted 17.07., mellom 1 – 11 ind. i Dokkadeltaet følgende 11 dager: 4 ind. 04.05., 6 ind. 06.05., 11 ind. 08.05., 9 ind. 10.05., 4 ind. 12.05.,

8 ind. 14.05., 2 ind. 15.05., 16.05. og 18.05. og 1 ind. 20.05. og 22.05., 6 ind., hvorav 2 par med reir, på Langtjedn, Etnedal, 15.06., hvor 1 ad. ble sett med 4 unger 01.08., 1 par i Gauklitjern-området, Nord-Aurdal, 30.05. – 31.05., 3 ind. Vangsmjøsa, Vang, 06.05. En av periodens store nyheter er **svarthalsdykkerens** raske ekspansjon. I løpet av våren ble arten sett på hele 7 lokaliteter og av disse er vel funnet av 2 ind. på Langtjedn i Etnedal 15.06. det mest spennende. Ellers 1 ind. Lågendeltaet 07.05., 09.05. – 12.05. og 14.05., 1 ind. på Ruktjernet, Lillehammer, en dag i mai, 1 par Egstادتjernet, Gjøvik, i dagene 11.05. – 13.05., hvor det senere ble sett 1 ind. 18.05. og 2 ind. 24.05., hhv. 2, 1 og 1 ind. Gåstjern, Gjøvik/Søndre Land, 20.05., 23.05. og 31.05., 1 ind. Røykenvika, Gran, 07.05., 2 ind. med fast tilhold i Dokkadeltaet i perioden 04.05. – 12.05. og deretter 1 ind. med fast tilhold samme sted i dagene 13.05. – 18.05.

Skarver

Følgende lange observasjonsliste med **storskarv** viser artens raske ekspansjon i fylket, også med flere observasjoner til fjells. Vi starter med 3 ind. fra Lågen på Dovre 14.08., som ble innrapportert som toppskarv, men som vi antar er feil. Videre 1 ind. Vågavatnet, Vågå, 10.08., 2 ind. Einangøyene, Sel, 28.05., 1 ind. Lågen sør for Hundorp bru, Sør-Fron, 25.06., 1 – 20 ind. registrert følgende 5 dager i området Losnavatnet - Fåvang tettsted, Ringeby: 2 ind. 14.06., 3 ind. 12.07., 10 – 15 ind. 26.07., 7 ind. 06.08., 1 ind. 07.08. og 20 ind. 21.07., 1 ind. på Losna ved Krekke, Ringeby, 06.08., 1 ind. Lågen ved Tingberg, Øyer, 23.06., hhv. 8 og 2 ind. Gillebofjorden, Øyer, 25.06. og 06.08., 1 ind. Lågen ved Bårdseng, Øyer, 28.06., fast tilhold i Lågendeltaet i hele perioden, hvor 1 – 9 ind. er notert følgende 28 dager: 4 ind. 02.05., 6 ind. 03.05., 1 ind. 04.05. – 06.05., 2 ind. 07.05., 3 ind. 08.05., 2 ind. 09.05., 4 ind. 10.05., 2 ind. 11.05., 1 ind. 12.05., 17.05. og 18.05., 9 ind. 19.05., 3 ind. 20.05., 4 ind. 21.05., 9 ind. 22.05., 1 ind. 23.05., 3 ind. 24.05., 7 ind. 25.05., 4 ind. 26.05., 3 ind. 27.05., 2 ind. 29.05. og 30.05., 3 ind. 08.06., 1 ind. 06.07., 07.07. og 30.07., fast tilhold på Hunderfosdammen, Lillehammer, i hele perioden, hvor 1 – 19 ind. er notert følgende 10 dager: 5 ind. 09.05., 17 ind. 17.05., 9 ind. 18.05., 19 ind. 07.06., 17 ind. 08.06., 3 ind. 14.06., 9 ind. 23.06., 13 ind. 25.06., 14 ind. 06.07. og 13 ind. 30.07., 1 – 5 ind. på Melsjøen i Lillehammerfjellet ultimo juli/primus august og 3 ind. samme sted 05.08., flokk på 10 – 20 ind. i flukt over Storlondammen, Lillehammer, ca. 10.08., hhv. 19, 17 og 17 ind. på Svennesvollene 06.07., 25.07. og 27.07., 1 ind. (2 K) Gåstjern, Gjøvik/Søndre Land, 28.05., hhv. min. 13, 2, 1 og 1 ind. i Totenvika 04.05., 01.07., 04.07. og 09.07., hhv. 3, 1, 4 og 1 ind. Skirstadtjern, Gran, 03.05., 23.06., 27.07. og 11.08., hhv. 4 og 10 ind. Eidsand ved Randsfjorden, Gran, 04.05. og 10.08., hhv. 4, 12. og 23 ind. Røykenvika, Gran, 07.05., 10.07. og 14.08., hhv. 5 og 10 ind. Vassjøtjern, Lunner, 17.07. og 10.08., 1 – 29 ind. rapportert fra Dokkadeltaet følgende 14 dager: 3 ind. 08.05., 2 ind. 10.05., 6 ind. 12.05., 4 ind. 14.05. og 15.05., 1 ind.

16.05. og 17.05., 3 ind. 18.05. og 20.05., 1 ind. 22.05., 5 ind. 24.05. og 26.05., 29 ind. 29.05. og 4 ind. 07.08., 1 ind. Valtjern, Nord-Aurdal, 30.06.

Storkefugler

2 egretthegrer fra Lomendeltaet: (Foto: Thor Østby)

En av periodens virkelige godbiter ble 2 **egretthegrer** i Lomendeltaet, Vestre Slidre, i dagene 09.05. – 11.05. For **gråhegre** tar vi med min. 4 reir i bruk på Einangsøyene sør for Otta, Sel, 29.05. Antall hekkende par i kolonien ved Skjeggestad, Ringebru, ble ikke registrert dette året. En **stork** på Ramstadstronde og Gjeilo i Skjåk, 03.06. og 04.06. vakte stor oppsikt, og kanskje var det samme ind. som besøkte Risøya i Ringebru 14.06., men som utpå dagen tok til vingene og forsvant østover mot Ringebufjellet.

Rovfugler

Vepsevåk er observert på følgende 5 lokaliteter: 1 ind. Korstadkampen i Fåvang, Ringebru, 03.08., ind. i Skarsmoen, Øyer, 20.05., 1 ind. i flukt ved Skreberg, Gran, 23.06., 1 hann nord for Røykenvika, Gran, 11.08. og 1 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 12.08. Streifende **havørner** har vist seg på følgende steder i Gudbrandsdalen og Ottadalen: 1 ind. i Bråtådal, Skjåk, 24.04., 1 ad. ind. i flukt over Jønndalen, Dovre, 24.07., 2 ind. over Hesteskobakken sør for Vinstra, Nord-Fron, 24.06., 1 ind. (eldre fugl) langs Lågen litt nord for Hundorp bru, Sør-Fron, 05.05. og 2 ind. Øverbygda, Sør-Fron, 14.05. En **sivhauk** ble sett på Skottvatnet, Sel, 24.06. og i Totenvika 05.08. Mye mus/lemen i fjellet tidlig på

våren lovet bra for en art som **myrhauk**. På Fokstumyra gikk visstnok 5 par til hekking uten at noen av disse fikk fram unger. Vi har ellers fått inn disse observasjonene herfra: 7 ind. 22.05., ca. 4 ind. 24.05., 2 hunnfugler 31.05., 1 hann 16.06. – 18.06., 1 par 24.06. og 1 hann 15.07. Ellers 1 hann og 2 hunner i Grimsdalen, Dovre, 22.06. og 1 hann øverst i Grimsdalen, Dovre, 25.06., 1 ind. Nyseterlia, Nord-Fron, 06.06., 1 ind. i Skåbu, Nord-Fron, 29.07. - 31.07. og 02.08., hhv. 1, 2 ind. og 1 ind. (hann) i egnet hekkeområde i Skåbu, Nord-Fron, 26.06., 29.06. og 06.08., 1 hann og 1 hunn i et naturreservat i Gausdal, 20. – 22.06., hhv. 2 hunner, 1 hann og 2 hanner i Dokkadeltaet 18.05., 20.05. og 29.05., 1 hunnfugl på trekk Fjelltun, Etnedal, 02.05. Noen observasjoner av **musvåk** er også meldt inn. Arten er nok vanligere enn disse viser. 1 ind. ved Reistad ovenfor Vingnes, Lillehammer, 01.05. og 26.07., 1 ind. ovenfor Segalstad bru, Gausdal, 09.06., 1 ind. Hasvollseter, Gjøvik, 17.05., 1 ind. ved Eikstadtjernet, Gjøvik, 06.06., 1 ind. Svartungen, Østre Toten, 08.07., hhv. 2, 1 og 2 ind. Elvestua, Gran, 06.05., 22.06. og 28.06., hhv. 2 og 1 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 10.08. og 14.08., 1 ind. i Svenådalen, Lunner, 11.08. og 1 par Dokkadeltaet 01.06. Til tross for at bestandene med mus og lemen i fjellet avtok kraftig utover våren har trolig **fjellvåken** hatt et bra produksjonsår. Vi har fått inn mange hekkefunn, bl.a. hele 3 hekkende par på en strekning på bare 4 km i vestre del av Rondane, Sel, 25.06. Ei **fiskeørn** ble sett så langt nord som Fokstumyra på Dovre 05.07. og 17.07. Ellers 2 ind. over Skarvvollene, Ringebu, 21.05., 1 ind. ved kjent hekkeplass øst i Lillehammer 04.05., hvor det senere ble sett rugende fugl 13.05. og 23.05., 1 ind. Lågendeltaet 11.05., 18.05. og 26.05., 1 hekkende par på kjent lokalitet på åsområde i Gausdal tidlig i juni måned, 1 ind. Totenvika 11.08., 1 ind. ved Skirstadtjernet, Gran, 18.05., 27.07. og 11.08., 1 ind. på reir ved Våja, Gran, 05.06., 1 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 23.06. og 03.07. og 2 ind. samme sted 13.08., en kjent hekkeplass i Jevnaker ble funnet tom 14.06., på Veståsen i Søndre Land ble det påvist hekkende par på 3 lokaliteter 12.06., hvorav to som ikke var kjente fra før. Videre 1 hekkende par på kjent lokalitet på Veståsen i Nordre Land, 18.05., 1 varslende par ved kjent hekkelokalitet i Etnedal, 30.05. og til slutt 1 ind. Jartrudseter, Sør-Aurdal, 11.05. **Lerkefalk** er observert med 1 ind. Hekshus på Kapp, Østre Toten, 12.06., 1 ind. Totenvika 05.08., 1 ind. ved Skirstadtjernet, Gran, 15.08., følgende 5 dager ved Vassjøtjern, Lunner: 1 ind. 23.06. og 25.06., 2 ind. 03.07., 1 ind. 10.08. og 1 ind. 15.08., 1 ind. Hov, Søndre Land, 30.06. Hekkende **jaktfalk** (unger i reiret) er rapportert fra en lokalitet i Lesja 10.07., fra to tidligere kjente lokaliteter i Skjåk; 1 ind. på reir på den ene plassen 01.06. og 3 unger i reiret på den andre plassen i midten av juni, videre kull på 3 utfløyne unger på ny lokalitet i Jotunheimen nasjonalpark i begynnelsen av august, par med 3 utfløyne unger på kjent lokalitet i Gausdal i juli, hekking på en kjent lokalitet i Vang. På en lokalitet i Sel, hvor vi i forrige nr. av Hujon meldte om 1 par i april, skal dette rettes til 1 ind. For øvrig ingen aktivitet her ved besøk 25.06. Enkeltind. er ellers rapportert langs Jotunheimvegen, Nord-Fron, 01.07.

og 13.07., på Østkjølen, Sør-Fron, 03.08. og Valdresflya, Øystre Slidre, 07.08. Ikke alle kjente hekkelokalitetene for **vandrefalk** er oppsøkt, men vi har fått inn disse 9 – 10 hekkefunnene: Par med 3 – 4 unger på ny hekkeplass i Dovre 04.07., par med hekkeadferd på 2 kjente hekkeplasser i Nord-Fron på våren, 1 ind. Kvam østside, Nord-Fron, 17.07., 1 ind. langs Jotunheimvegen, Nord-Fron, 01.07., 2 par med hekkeadferd på 2 kjente lokaliteter i Sør-Fron på våren/forsommeren, 2 – 3 utfløyne unger på kjent hekkeplass i Ringebu i juli, 1 – 2 ind. sett i nærheten av kjent hekkeplass i Øyer på våren/forsommeren, par med hekkeadferd på 3 kjente hekkeplasser i Gausdal, 1 ind. Biristrand, Gjøvik, 31.07. og 1 ind. Totenvika 11.08.

Rikser

Ei **myrrikse** ble hørt i nærheten av Kringluttjern på Fokstumyra, Dovre, 06.06. En god nyhet var også følgende 3 **åkerrikser**: 1 ind. hørt fra vollene nord for Elstad camping, Ringebu, 09.06., 1 ind. hørt ved Enge gard på Nord-Tretten, Øyer, natt til 04.06., 1 ind. hørt Moen, Gran, 30.06. **Sivhønebestanden** kan synes å være svakt økende sør i fylket, hvor vi har disse funnene: 1 par Steruddammen på Tingelstad, Gran, 03.05., hvor det ble sett en 1 K fugl 23.06., 1 ind. Skrebergtjern på Tingelstad, Gran, 03.05., 1 ind. Vesletjern på Tingelstad, Gran, 06.05., 1 ind. Blinkeputten på Tingelstad, Gran, 06.05., 2 ind. Joruddammen, Gran, 06.05., 2 ind. Røysumtjern, Gran, 14.05., 1 par med 7 unger i Søndre Melbostadtjernet, Gran, 03.07., 1 par med 9 små unger Majorsalm-dammen på Tingelstad, Gran, 21.06. og 1 par med ca. 5 unger samme sted 20.07., 2 ind. Vassjøtjern, Lunner, 20.07. **Sothøna** er registrert helt nord til Lesja med 1 ind. på Lesjaleira på nasjonaldagen. Videre opptil 16 ind. i Åsjo, Lom, tidlig på våren, hvor det ble observert minst 4 ulike ungekull 15.07., 1 ind. Skottvatnet, Sel, 29.05., 13 ind. med min. 2 oversvømte reir Rykhussumpene, Sør-Fron, 05.05., hhv. 15 og 10 ind. sett samme sted 07.05. og 21.05., 1 ind. på Lågen ved Tingberg, Øyer, 22.06., 1 ind. Egstadtjernet, Gjøvik, 14.05., 22.05. og 24.05., 1 ind. Skirstadtjern, Gran, 03.05., hvor den også ble observert 18.05., 2 ind. Stortjern på Tingelstad, Gran, 06.05., 5 ind. Hovstjern, Gran, 09.05., 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 23.06. og 7 ad. og 1 nylig klekt unge på Kalvsjøtjern, Lunner, 23.06. og 1 ind. i Nørsvinfjorden, Vang, 08.06.

Traner og vadere

Vi starter med 37 ”oversomrende” **traner** på Vindflomyra, Østre Toten, 01.06. og 13 ind. på et jorde i Vestre Gausdal, Gausdal, 28.06., **tjeld** er rapportert fra mange steder, men bare ei sikker hekking; 1 par fikk fram 3 unger på Strandtorget i Lillehammer i juni. Øvrige observasjoner: 2 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 05.05., 1 ind. ved Strålvatnet, Nord-Fron, 14.06., 1 – 26 ind. i Lågendeltaet følgende 21 dager på våren: 1 ind. 02.05., 26 ind. 03.05., 17 ind. 04.05., 2 ind. 05.05., 6 ind. 06.05., 1 ind. 07.05., 2 ind. 09.05., 1 ind. 10.05., 5 ind. 11.05., 6 ind. 12.05., 2 ind. 13.05. - 15.05., 1 ind. 17.05., 2 ind. 18.05., 3 ind. 19.05., 1 ind. 22.05., 2 ind. 25.05. og 1 ind. 26.05., 27.05. og 30.05., 2 ind.

ved Rinnas utløp i Vingrom, Lillehammer, 03.05. og 04.05., 1 par på Biristrand, Gjøvik, 07.05., 1 varslende ind. på Svennesvollene 27.05., hvor 1 par ble sett 06.07., følgende 8 observasjoner Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten: 1 par 30.05., - 01.06., 1 ind. 02.06., 2 ind. 15.06., 1 ind. 08.07., 10.07. og 12.07., videre 1 ind. ved Kapp brygge, Østre Toten, 24.07., min. 4 ind. Eidsand, Gran, 04.05. og 1 ind. samme sted 18.05. Av **dverglo** meldes om 2 ind. ved Talgøbygget på Vinstra, Nord-Fron, 06.08., 1 par med reir (4 egg) i pukkverk på Traasethstranda, Lillehammer, 18.05., men som ble funnet tomt og forlatt ved nytt besøk 25.05. 1 – 2 ind. sett følgende 10 dager i Lågendeltaet: 2 ind. 03.05. og 04.05., 1 ind. 05.05. og 06.05., 2 ind. 14.05., 16.05., 17.05. og 19.05., 1 ind. 22.05. og 13.06., 1 ind. ved Ringsjøen i Snertingdal, Gjøvik, 14.05., 1 ind. Skirstadtjern, Gran, 27.07. og 4 ind. (hvorav trolig 2 årsunger) samme sted 01.08. **Sandlo** hekker høyt til fjells og er denne gang rapportert med 1 ind. ved Sognefjellshytta, Lom, 17.07., 2 ind. Lomsetrin ved Fefor, Nord-Fron, 17.05., 1 ind. på Valdresflya, Øystre Slidre, 06.07. og 2 varslende ind. i samme område 29.07., 1 par med unger Tyinholmen, Vang, 05.07. Vi nevner også hhv. 2 og 1 ind. på trekk på et oversvømt jorde på Jørstadmvollene i Lågendeltaet 16.05. og 18.05. En annen høyfjellsart er **boltiten**, som er vanskelig å registrere. Her er 1 ind. sett i nærheten av Haverdalssetra, Dovre, 22.06., hhv. 9 og 7 ind. Lomsetrin ved Fefor, Nord-Fron, 17.05. og 18.05., hhv. 5, 5 og 2 ind. Valdresflya, Øystre Slidre, 03.07., 06.07. og 24.07. og 1 ind. med avledningsmanøvrer Sulebu, Vang, 05.07. **Dvergsnipa**, som er sjelden på vårtrekket, er rapportert med 1 ind. på Lesjaleira, Lesja, 28.05., fra Lesjaleira er det også innmeldt 1 **temmincksnipe** 22.05. Lenger sør i Gudbrandsdalen ble arten sett med 1 ind. på Skarvfullene, Ringeby, 21.05., 4 ind. på Gåsøya i Lågen, Ringeby, 21.05. og 22.05., 1 ind. langs Lågen ved Eldstad camping, Ringeby, 21.05., 1 ind. ved oversvømt jorde på Jørstadmvollene i Lågendeltaet 20.05. og 2 ind. samme sted 22.05. og 25.05. Vi fletter også inn disse funnene av **myrsnipe**: 2 ind. Lomsetrin ved Fefor, Nord-Fron, 18.05., 3 ind. Lyngsjøen, Øyer, 26.07., hhv. 3, 1 og 1 ind. ved oversvømt jorde på Jørstadmvollene i Lågendeltaet 14.05., 17.05. og 19.05., 4 ind. Begna ved Bagn, Sør-Aurdal, 09.05. og 1 ind. med hekkeadferd Sletningen, Vang, 02.07. og 05.07. Den sjeldne **fjellmyrløperen** er denne gang bare konstatert på en kjent hekkeplass i Øyerfjellet; 1 ind. her 29.06. Det står også dårlig til med **brushanen** i fylket, hvor vi bare kan by på 3 ind. på Lesjaleira, Lesja, 17.05. og 18.05., 1 hunnfugl ved oversvømt jorde på Jørstadmvollene i Lågendeltaet 16.05. – 18.05. og 2 hunnfugler samme sted 20.05., 1 hannfugl Svennesvollene 05.05. Den globalt truede **dobbeltbekkasinen** er påvist med 3 ind. Lomsetrin ved Fefor, Nord-Fron, 17.05., 1 ind. på delvis oversvømt mark på Jørstadmvollene i Lågendeltaet 13.05., 16.05., 17.05., 20.05. og 21.05., observert i Storlonen, Gausdal, 20. – 22.06., min. 10 ind. på kjent leik i traktene ved Nedre Ongsjøen, Gausdal, 07.07., 1 ind. Gårder, Vestre Toten, 06.05. og min. 10 ind. på leik ved ei seter i Valtjernstølsområdet, Nord-Aurdal, 22.06. og 06.07. Ei

svarthalespove rastet i Dokkadeltaet 18.05. Vi er interessert i hekkefunn av **småspove** og nevner derfor 1 ind. sør for Grimsdalshytta, Dovre, 22.06. og 2 ind. på Fokstumyra, Dovre, 24.06. **Storspova** har blitt en "rødlisteart" som vi dermed skal følge litt ekstra med. Vi har følgende hekkefunn/hekkeindikasjoner: 1 par med hekkeadferd ved Tesse, Lom, 09.06., 2 ind. på Fokstumyra, Dovre, 24.06., hhv. 2, 4 og 6 ind. i egnet hekkeområde mellom Lomsetrin og Feforvatnet, Nord-Fron, 17.05., 07.06. og 01.07., 1 ind. på jorde ved Fåvang, Ringeby, 17.06., 1 varslende ind. Botterudmyra, Øyer, 29.06., 1 varslende ind. ved Måsåmyrtjerna 990 moh., Øyer, 29.06., 1 ind. ved Gåstjern, Gjøvik/Søndre Land, 19.05., 1 ind. Sisselberg på Eina, Vestre Toten, 31.05., 1 ind. Trangvika ved Einavatnet, Vestre Toten, 31.05. og 1 par Fjelltun, Etnedal, 01.05. Periodens eneste **sotsnipe** ble sett på trekk Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 04.06. Ei **skogsnipe** på trekk ved lite tjern på Valdresflya, Øystre Slidre, hele 1380 moh. 06.08. må også nevnes. Noen høyere? Fra Jørstadmovollene i Lågendeltaet melder vi ellers om hele 137 **grønnstilk** på trekk 17.05. og 1 **svømmesnipe** 20.05.

Joer, måker og alkefugler

1 enslig **fjelljo** på Valdresflya, Øystre Slidre, 06.07. Vi tar også med hekkefunn av **hettemåke** (som nå er blitt en "rødlisteart"): 3 ind., hvorav 1 rugende ind. ved Hartjern på Fokstumyra, Dovre, 04.06., 13 reir i Åsjo, Lom, i mai, hvor 6 par lyktes med å få fram unger i midten av juni, ca. 65 ind., hvorav minst 8 rugende fugler, på Helgetjern i Øyer, 29.06., ca. 150 ind. Eikstadtjernet, Gjøvik, 06.06., koloni på ca. 60 par Nesvika på Einafjorden, Vestre Toten, 31.05., 13 unger ringmerket i koloni på Tommelsjøen, Gran, 10.07., hvor det ble observert ca. 100 ad. ind. 16.07., 1 nylig utflydd unge Korsrudtjern, Lunner, 23.06.

Sildemåke er registrert med 1 - 10 ind. i Lågendeltaet følgende 5 dager: 2 ind. 02.05., 7 ind. 03.05., 2 ind. 04.05., 1 ind. 06.05. og 10 ind. 25.05., hhv. 11 og 6 ind. på hekkplass på Fluren på Svennesvollene 02.05. og 06.07., 1 ind. Bjørnstad på Kapp, Østre Toten, 17.05. og 2 ind. Eidsand, Gran, 04.05. Som i fjor hekket 1 **gråmåkepar** på ei øy på Hunderfossdammen, Lillehammer, hvor rugende fugl ble sett 18.05. og 07.06. og senere 2 unger 14.06. og 23.06. Ellers 20 - 30 ind. og min. 4 unger på hekkplass Fluren på Svennesvollene 06.07. og 1 par i Nesvika på Einafjorden, Vestre Toten, 31.05. Et stort antall **svartbaker** har hatt fast tilhold i og rundt Lågendeltaet, hvor mellom 1 - 50 er notert i perioden 02.05. - 30.07. (31 observasjonsdager). Videre 2 ind. ved Rinnas utløp i Vingrom, Lillehammer, 04.05., 1 ind. Lågen ved Elstad, Ringeby, 14.06. og 3 ind. på Svennesvollene 02.05. Hekkebestanden av **makrellterne** i fylket er dårlig kjent. Vi tar med 1 par med indikasjon på hekking på Helgetjern, Øyer, 29.06. og 8 ind., hvorav noen unger, på Lyngsjøen, Øyer, 26.07. Også **rødnebbterna** ser ut til å hekke spredt i fjellregionen. Her nevner vi 9 ind. ved Åkrevatnet, Nord-Fron, i perioden 14.07. - 18.07. Periodens eneste **lomvi** ble sett på Mjøsa sør for Helgøya, Østre Toten, 13.05.

Duer

Vi starter med en **skogdueobservasjon** langt utenfor sitt faste utbredelsesområde; 1 ind. på Lesjaleira, Lesja, 22.05. Ellers har vi følgende fra de sørlige deler av fylket: 2 ind. Inndal, Vestre Toten, 06.05., 1 ind. Tåsås, Vestre Toten, 06.05., 1 ind. Ersruddalen, Vestre Toten, 06.05., 2 ind. Villåsen, Vestre Toten, 09.05., 2 ind. Finnstad, Vestre Toten, 09.05., min. 6 ind.

Rosethaugen, Vestre Toten, 10.05., 4 ind. Skjærdalen, Vestre Toten, 13.05., 1 ind. Flaten, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. på Bøverbru, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. Korsen., Vestre Toten, 19.05., 1 ind. Skreppen, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. Lønnberget, Vestre Toten, 03.08., 1 ind. i vestre del av Sølvsberget, Gran, 03.05., 1 ind. ved Stortjern på Tingelstad, Gran, 06.05., 2 hekkende par Lappsetra, Søndre Land, 15.05., 1 ind. i vestkanten av Dokkadeltaet, Norde Land, 13.05., 2 ind. i flukt over Hølervatnet, Sør-Aurdal, 25.07. – 27.07.

Tyrkerdua holder bra stand mange steder rundt om i fylket. 1 ind. Dovre sentrum 16.06., 1 ind. Kvam, Nord-Fron, 26.05., 2 ind. med fast tilhold på Hundorp, Sør-Fron, på vinteren og utover våren, 1 ind. ved Lillehammer sykehus 07.05., hhv. 1 og 2 ind. i Søndre Park, Lillehammer, 20.05. og 06.06., 1 ind. Vikodden, Gjøvik, 04.08., hhv. 1 og 4 ind. Gjøvik Gård, Gjøvik, 04.08. og 13.08., 5 ind. Nordlia, Gjøvik, 13.08., 1 ind. Kraby, Østre Toten, 20.05., 1 ind. på Lena, Østre Toten, 20.05., 03.07., 06.08. og 14.08., 1 ind. i området Lena/Hoff, Østre Toten, 11.07. 1 ind. ved Trintom skole, Gran, 16.05. og 1 ind. Moen, Gran, 19.05.

Ugler og nattravn

En **hubro** registrert på en kjent lokalitet i Skjåk 25.07., et **haukuglepar** er rapportert med 3 unger i Skåbu, Nord-Fron, 09.06. Av **kattugle** har vi fått inn vellykket hekking i kasse i Skårvangen, Vågå, 1 ind. hørt i Kvikne, Nord-Fron, hver natt i dagene 04.06. – 09.06, samt 26.07., 1 ind. hørt i området Lomsetrin/Fefor, Nord-Fron, 01.07., 1 ihjelkjørt ind. funnet på E-6 på Fryasletta, Sør-Fron, på våren, 1 ihjelkjørt ind. funnet på E-6 på Tretten, Øyer, på våren, hekking konstatert på to steder sør for Fåberg, Lillehammer, i mai/juni, 1 ind. ved Balke kirke, Østre Toten, 18.05., 1 ind. hørt ved Landheim/Essostasjonen på Skreia, Østre Toten, 07.06. og 10.06., min. 2 ind. i Totenvika 07.06., 6 hekkende par med til sammen 19 unger registrert på Gran i perioden 15.04. – 01.06. **Hornugla** er nok en del vanligere enn observasjonene tilsier. Her er det rapportert om 1 dødt ind. på Byrtnes ved Tesse, Lom, 12.05. og utfløyne unger på Flatmoen, Sør-Fron, i juni/juli. **Jordugle** er rapportert fra mange steder i fjellet. Her nevnes spesielt min. 10 ind. på Fokstumyra, Dovre, 22.05. Til slutt en av periodens godbiter: 1 **nattravn** er innrapportert fra et område vest for Flåstølen i Tisleiavassdraget, Nord-Aurdal, 02.06. og 05.07.

Spetter

Vendehalsen er i generell tilbakegang og det er derfor verdifullt å få inn observasjoner av arten. Følgende er rapportert: 1 ind. Elgli gård, Lesja, 06.05., 1 – 2 ind. Aura på Lesja 26.05., som da hadde oppholdt seg her i ca. 3 uker, 1 ind. hørt daglig ved Kalbakk, Vågå, i perioden 09.05. – 14.05., 1 ind. på Tårudøya i Lågen, Nord-Fron, 21.05., 1 ind. Øverbygda, Sør-Fron, 02.05. – 04.05., 1 hekkende par (rugende fugl) i kasse på Baukålstulen, Sør-Fron, 21.06., reir med små unger i kasse på Baukålstulen, Sør-Fron, 21.06., 1 ind. i Skårsetlia, Lillehammer, 10.05., 1 ind. på Maihaugen, Lillehammer, 11.05., 1 ind. Jørstadmvollene i Lågendeltaet 17.05., 1 ind. i Korgenområdet, Lillehammer, 18.05. og 19.05., hvor den ble hørt ”daglig” i slutten av måneden og senest registrert 09.06., 1 ind. ved Prøvenfeltet utenfor Raufoss, Vestre Toten, 18.05., 1 ind. Flaten, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. Bøverbru, Vestre Toten, 19.05., 1 par med 5 store unger i kasse Borglund på Kolbu, Østre Toten, 25.06., 1 ind. Fellesetra på Åstjern, Gran, 07.05., 1 ind. Gullenhaugen, Gran, 21.05., 2 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 07.05. og 1 ind. hørt Lappsetra, Søndre Land, 15.05.

Gråspett er denne gang bare rapportert fra Nord-Fron; 1 ind. (hann) i Kvikne 18.05. og 1 ind. i hekkeområde nord for Kvam, 17.07. Vi tar også med de innmeldte funnene av **grønnspekk**, selv om arten har en bra bestand i fylket. 1 ind. ved Lom sentrum 10.08., 1 ind. ved Rykhussumpene, Sør-Fron, 05.05., 1 ind. i Øverbygda, Sør-Fron, 14.05., 1 ind. hørt jevnlig ovenfor Ile gard i Sørbygda, Øyer, i perioden ca. 04.05. – 15.08., 1 ind. ved ferskt uthugget reirhull ved Reistad ovenfor Vingnes, Lillehammer, 01.05., men hvor hekking uteble, 1 ind. hørt i samme område 27.07., 1 ind. i Skårsetlia, Lillehammer, 10.05., 1 ind. ved Fjerdom nord for Segalstad bru, Gausdal, 15.06., 1 ind. Skumlia, Gjøvik, 13.06., 2 ind. Kraby, Østre Toten, i dagene 20.04. – 24.05., 4 ind. på Kraby, Østre Toten, 10.07., 1 ind. Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 23.07., 1 ind. Skreia, Østre Toten, 05.08., 1 ind. ved Moen skole, Gran, 02.07. og 28.07. og 1 ind. ved Skirstadtjernet, Gran, 27.07. Perioden byr ellers på relativt mange observasjoner av **dvergspett**: 1 ind. sett jevnlig på en lokalitet i Fåvang, Ringeby, i mai, senest 28.05., 1 ind. ved Vålas utløp i Lågen, Ringeby, 07.05. og 21.05., 1 ind. på øy mellom Risøya og Langøya, Ringeby, 07.05., 1 varslende ind. i lauvskog ovenfor målområdet til Hafjell Alpinanlegg, Øyer, 24.06., 1 trommende ind. Traasethstranda, Lillehammer, 09.05., 1 ind. ved Svartevja i Lågendeltaet 17.05. og 23.05., 1 ind. Englia ved Roterud, Lillehammer, 22.05., 1 ind. Svenesvollene 02.05., 1 ind. sør for Biri, Gjøvik, 16.05., 1 ind. Raufoss, Vestre Toten, 05.05., 1 ind. Flaten, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. ved Grimebakken, Søndre Land, 07.05., 1 hekkende par Lappsetra, Søndre Land, 15.05., 1 ind. Skøyen, Søndre Land, 05.06., 1 hann Dokkadeltaet 22.05. og 1 hann i Uri naturreservat, Vang, 06.05.

Lerker, svaler, piplerker og erler

Ei **bjellerke** er innrapportert fra Valdresflya, Øystre Slidre, 30.06. og 06.07. Våre registreringer viser en **sandsvalebestand** i sterk nedgang. Vi tar derfor med hhv. 15 og 10 ind. med tilhold i Kolkinngrustaket, Gran, 11.05. og 09.08. Ei **skjærpiplerke** ble sett på Tårudøya i Lågen, Nord-Fron, såpass sent som 21.05. **Vintererla** ser fortsatt ut til å være i ekspansjon og mange observasjoner har nok ikke blitt innmeldt. For å følge med i bestandsutviklingen tar vi med 1 par Lågen ved Heggerusta, Nord-Fron, 07.05., 1 ind. langs Øla i Skjedalen, Nord-Fron, 23.07., 1 ind. nederst i Bårdsengbekken, Øyer, 13.06., 1 ind. ved Hunder Biloppbuggeri, Øyer, 24.06., 1 ind. Lågendeltaet 06.05., 09.05. og 15.05., 4 ind. ved Svartevja i Lågendeltaet 25.05., 1 ind. sett flere ganger i Øyresbekken ved Reistad, Lillehammer, i mai og juni, 1 ind. ved tomt reir i Skvalabekken sør for Jørstadmoen, Lillehammer, 26.05., 1 hekkende par Bergesvingen i Nordseterveien, Lillehammer, 02.06., 3 ind. (1 ad. og 2 juv.) langs Burmavegen i Vingrom, Lillehammer, 14.08., 1 par Delebekken på Biri, Gjøvik, 16.05., 1 ind. langs Vismunda på Svennesvollene 06.07. og 25.07., 6 ind. Lenaelva på Krabyskogen, Østre Toten, 18.05. – 22.05., 1 ind. Hekshus på Kapp, Østre Toten, 12.06., 4 ind. ringmerket Helgedalen, Gran, 06.06., 2 ind. ved bekk i østenden av Vassjøtjern, Lunner, 23.06., 2 ind. Dokkadeltaet 07.08., 1 ind. i dam i Esbjug grustak, Nordre Land, 05.05., 1 ind. ved Juvfossen, Etnedal, 15.06., 1 ind. ved Hestekinnfossen, Etnedal, 15.06., 1 ind. Ranangen, Sør-Aurdal, 27.07., 1 ind. Ølsjøen, Nord-Aurdal, 30.05. og 6 ind. vest for Flåstølen i Tisleiavassdraget, Nord-Aurdal, 09.08.

Trostefugler og sangere

3 syngende **nattergaler** er over gjennomsnittet for de siste årene; 1 ind. hørt på Kraby, Østre Toten, 04.06., 1 ved Askjuntjern på Tingelstad, Gran, 30.05. og 1 syngende ind. ved Grindåkerdammen, Gran, 09.06. En **svartrødstjert** ved Sognefjellshytta hele 1410 moh. i Lom, 16.06. hører med til sjeldenhetene og er kanskje ny høydekord i landet? Av sangere byr vi på 1 syngende **sivsanger** ved Glorudtjern, Gran, 18.05. og 20.05. og disse funnene av **rørsanger** (flere fanget inn for ringmerking): 1 ind. ved Elgtjern på Tingelstad, Gran, 30.05., følgende 6 funn fra Skirstadtjernet, Gran: 1 syngende ind. 30.05., min. 2 ind. 31.05., 3 ind. 27.07., 2 ind. 01.08., 1 ind. 08.08. og 2 ind. 11.08., 1 syngende ind. Askjuntjern, Gran, 24.06., observert følgende 4 dager ved Vassjøtjern, Lunner: 1 ind. 01.07. og 18.07., 2 ind. 23.07. og 13.08. Forsommeren bød ellers på mange **myrsangere**; 1 syngende ind. ved Elstad camping, Ringebu, 09.06., 1 syngende ind. Lena, Østre Toten, 28.05., 1 syngende ind. Burul, Østre Toten, 01.06., 1 syngende ind. Ringen vest for Håjendammen, Østre Toten, 06.06. og 07.06., 1 syngende ind. langs Lenaelva vest for Kloppen, Østre Toten, 07.06., 1 syngende ind. langs Lenaelva øst for Kloppen, Østre Toten, 09.07., 1 syngende ind. ved Festad, Østre Toten, 07.06., 1 syngende ind. ved Viken, Østre Toten, 09.06. – 10.06., 1 syngende ind. Billitt, Østre Toten, 10.06. og 11.06., 1 syngende ind. ved Sveum, Østre Toten, 11.06., 1 syngende ind. på Kapp, Østre

Toten, 11.06., 1 syngende ind. ved Stortjern på Tingelstad, Gran, 30.05., 1 syngende ind. ved Skirstadtjern, Gran, 23.06., 1 syngende ind. Dokkadeltaet 01.06. og 14.06. Noen av observasjonene i Østre Toten kan ha dreid seg om samme ind. **Tornsangeren** er registrert nord til Ringebu; 2 hanner og 1 hunn i området nord for Vålbrua 21.06. Videre er det rapportert om 2 ind. Fagstadlia, Lillehammer, 27.05., som var i gang mer reirbygging, 1 ind. Jørstadvovollene i Lågendeltaet 08.06. og 09.06., 1 varslende ind. ved Melbytjern, Gjøvik, 06.07., følgende 7 observasjoner fra Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten: 1 ind. 10.05., 2 ind. 31.05. og 01.06., 1 syngende hann 02.06., 2 syngende hanner 03.06. og 1 syngende hann 04.06. og 08.06., videre 2 syngende hanner Molstadkroken, Østre Toten, 02.06., 1 syngende ind. Tallodden på Kapp, Østre Toten, 03.06., 3 ind, hvorav minst 1 årsunge, Båkinnsstranda, Østre Toten, 30.06., 6 ind. Sveum i Vestbygda, Østre Toten, 03.07., 1 ind. ved Elgtjern, Gran, 20.05., 2 syngende hanner Halvdanshaugen, Gran, 23.06., observert ved Grunningen, Gran, 23.06., 1 syngende ind. Sølvsberget, Gran, 02.07., 4 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 24.05. **Bøksanger** er denne gang rapportert med 1 syngende ind. ved Gildsvollen, Ringebu, 13.05., 1 syngende ind. ved Bårdseng, Øyer, 13.06., 1 syngende ind. Maihaugen, Lillehammer, 11.05., 1 syngende ind. Hovslivegen på Vingnes, Lillehammer, 18.05., 1 syngende ind. ovenfor Myggbukta på Fåberg, Lillehammer, 25.05. og 29.05., 1 syngende ind. i Lønnbergåsen, Vestre Toten, 08.06., 1 syngende ind. på Kapp, Østre Toten, 11.05., 1 syngende ind. Tallodden på Kapp, Østre Toten, 07.05. og 03.06., 1 syngende ind. i Gullerudvika, Gran, 12.05. og 1 syngende ind. vestre del av Sølvsberget, Gran, 18.05.

Meiser og piroler

Løvmeisen har en svært tynn bestand sør i fylket. 1 ind. er denne gang rapportert fra søre del av Gullenhaugen, Gran, 12.06. En av periodens største overraskelser ble 1 **pirol** i et frodig lauvskogområde ovenfor Segalstad bru, Gausdal, i dagene 08.06. – 11.06. Funn nr. 5 i Oppland.

BYGGER'N

— ALMENNINGSBUTIKKEN —

2770 Jaren. Telefon 61 33 42 00. Telefax 61 33 62 30

Varslere

Vi har fått inn disse observasjonene av **tornskate**, som opptrer både i fjellregionen og lavlandet: 1 hunnfugl mellom Lomsetrin og Feforvatnet, Nord-Fron, 01.07., 4 hekkende par funnet på Saksumsdalskjølen, Lillehammer, 14.07. og 16.07., to av disse parene ble sett med flyvedyktige unger 21.07., 1 par med unger nordvest for Lunken, Lillehammer, 17.07., 1 par med unger ved Skjelbreia

Varsler: (Foto: Svein Bekkum)

seter, Lillehammer, 18.07., 1 hann ved Presthaugen, Gjøvik, 23.06., 1 ind. i området Breiskallen/Skumsjøvegen, Gjøvik, 11.07., 1 par i Karidalen, Østre Toten, 15.06., 2 ind. ved Svartungen, Østre Toten, 08.07., 3 ind. ved Kloppen, Østre Toten, 09.07., 1 ind. Melbostad, Gran 02.07., 1 ad. hann Sølvsberget, Gran, 02.07., 1 ind. (1 K) ringmerket ved Skirstadtjern, Gran, 08.08., 1 ind. (1 K) Eidsand, Gran, 10.08., hhv. 1 og 2 ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 24.05. og 14.08. Av **varsler** kan vi rapportere om 2 hekkefunn; 1 par med minst 5 utfløyne unger på Flekkmoen, Nord-Fron, 19.06. og 1 hekkende par ved Gråhattjernet på Veståsen, Søndre Land, 29.06. Videre er 1 ind. sett ved Åsdalstjerna, Ringebu, 22.07., 1 ind. Dokkadeltaet 04.05. og 1 ind. vest for Flåstølen i Tisleiavassdraget, Nord-Aurdal, 09.08.

Kråkefugler

Nøttekråke er observert nord til Vinstra, Nord-Fron – 1 ind. her 09.08. I juli og august har hamstrende ind. vært å se jevnlig i alle deler av Lillehammer. Det samme synes å være tilfelle i Gjøvik, der vi har fått inn disse observasjonene: 1 ind. i Hunndalen, 26.07., 1 – 2 ind. Fastland, 27.07., Gjøvik Gård, Gjøvik: 15 – 20 ind. 08.08., 1 ind. Vårnes, Gjøvik, 14.08. Videre 1 ind. Ringveien på Raufoss, Vestre Toten, 03.08., 1 ind. Øvre Rustad på Kapphøgda, Østre Toten, 24.07. også sett jevnlig etter dette, 2 ind. Bøverbru, Vestre Toten, 11.08., 03.08.,

1 ind. Skreia, Østre Toten, 01.07. og 23.07., 1 ind. Vestbygda, Østre Toten, 17.07., 2 ind. Totenvika 11.08., 1 ind. Kapp, Østre Toten, 11.08., 1 ind. ved Lena Rådhus, Østre Toten, 15.08., 1 ind. Sølvsberget, Gran, 18.05., 1 ind. Østen, Gran, 23.06., hhv 1 og 2 ind. Stensrud i Moen, Gran, 15.07. og 02.08., 1 ind. Moen, Gran, 20.07., 1 – 2 ind. Skirstadtjern, Gran, 27.07. Fra Østre Toten har vi fått inn disse observasjonene av **kornkråke**: 4 ind. på Lena 11.05., hhv. 20, 16 og 20 ind. ved hekkekoloni på Kapp 19.05., 21.05. og 03.06. og hhv. 3 og 5 ind. Evenrudgutua på Kapp 03.06. og 04.07. Bestandstall for de to kjente hekkekoloniene i kommunen er dessverre ikke kjent.

Finker

Stillits er denne gang registrert med 1 syngende ind. ved Biri Travbane, Gjøvik, 02.05., 3 ind. i Hunndalen, Gjøvik, 15.05., 2 ind. ved Gjøvik stadion 26.05., 1 hann Ripe, Vestre Toten, 11.05., 1 ind. Sillongen, Vestre Toten, 13.05., 1 ind. Flaten, Vestre Toten, 19.05., 1 ind. Preseteseter, Vestre Toten, 19.05., 1 par Stensrud, Østre Toten, 24.05., følgende observasjoner fra Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten: 2 ind. 01.06., 03.06., 08.06. og 21.06., 1 ind. 28.06. og 01.07., 2 ind. 04.07. og 08.07., 1 ind. 12.07. og 2 ind. 24.07., videre 1 ind. Skrivergården på Kapp, Østre Toten, 03.06., 3 ind. Tallodden på Kapp, Østre Toten, 02.07., 6 ind. Kraby, Østre Toten, 11.07., 4 ind. Narumsbakken i Kolbu, Østre Toten, 12.07., 2 ind. i området Kolbu/Lena, Østre Toten, 09.08., 1 ind. Drøvdal på Tingelstad, Gran, 30.05., 2 ind. i Røykenvika, Gran, 07.05. og senere hørt i samme område 04.06. og 14.08., 1 syngende ind. Østen, Gran, 23.06. og 6 ind. Vestre Gran, Gran, 29.07. **brunsisiker** er fanget inn for ringmerking på Hjerkin, Dovre, hhv. 20.06. og 21.06. Vi bringer denne gang ei fylldig observasjonsliste for **rosenfink**, som viser at arten fortsatt er ganske vanlig rundt omkring i fylket. 1 syngende hann ved Helle gard, Vågå, 09.06., 1 syngende hann Fryasletta, Sør-Fron, 30.05., 1 syngende hann i Ringebru 15.06., hhv. 1 og 2 syngende hanner på Skarvollene nord for Vålbrua, Ringebru, 21.05. og 10.06., 1 syngende hann ved Vålas utløp i Lågen, Ringebru, 21.05., 1 syngende hann ved Elstad Camping, Ringebru, 21.05., i samme område sang 2 hanner 09.06. og 1 hann 10.06. og 14.06., 1 syngende hann ved Ile gard i Sørbygda, Øyer, 02.06., 1 syngende hann ovenfor Bårdseng, Øyer, 15.06., 1 syngende hann nord for Rindal gard i Skarsmoen, Øyer, 23.06., 1 syngende hann Jørstadmvollene i Lågendeltaet 21.05. og 1 par i samme område 25.05., 1 syngende hann Traasethstranda, Lillehammer, 25.05. - 28.05., 1 syngende hann Myggbukta på Fåberg, Lillehammer, 25.05., 1 syngende hann ved Bottum gard på Fåberg, Lillehammer, 25.05., 1 syngende hann sør for Skrefsrud, Lillehammer, 28.05., 1 syngende hann ved Hunderfossen, Lillehammer, 05.06., 1 syngende hann sør for Isakstua på Fåberg, Lillehammer, 08.06., 1 syngende hann på Kiljan i Lågendeltaet 08.06., 1 syngende hann ved Nord-Hove, Lillehammer, 08.06., 1 syngende hann nederst i Besserudgrenda på Fåberg, Lillehammer, 08.06., 1 syngende hann ved Balberg gard på Fåberg, Lillehammer, 08.06., 1 syngende hann sør for Borudkapellet i Vingrom,

Lillehammer, 08.06., 1 syngende hann ved Borudkapellet i Vingrom, Lillehammer, 25.05. og 08.06., 1 syngende hann ved Fåberg krk., Lillehammer, 08.06. og 12.06., 1 syngende hann i Lågendeltaet 12.06., 2 syngende hanner ovenfor Segalstad bru, Gausdal, 09.06. og 11.06., samme sted 1 syngende hann 12.06. og 2 syngende hanner 21.06., 1 syngende hann ved Fjerdom nord for Segalstad bru, Gausdal, 15.06., 1 syngende hann Torke, Gjøvik, 31.05., 1 syngende hann Sander, Gjøvik, 05.06., 1 syngende hann ved Elton, Vestre Toten, 13.05., 1 syngende hann Sillongen på Bøverbru, Vestre Toten, 07.06., 1 syngende hann ved Kauserudtjernet på Bøverbru, Vestre Toten, 08.06., 1 syngende hann på Eina, Vestre Toten, 15.06., 1 syngende hann på Kapp, Østre Toten, 24.05. og 25.05., 1 syngende hann Båkinstrand nord for Kapp, Østre Toten, 28.05., 1 syngende hann Evenrudgutua på Kapp, Østre Toten, 03.06., 1 syngende hann i Totenvika 01.07., 1 syngende hann i Gullerudvika, Gran, 31.05., 1 syngende hann Eidsand, Gran, 31.05., 1 syngende hann Gran sentrum, Gran, 02.06., 3 ind. Molstadkroken, Østre Toten, 02.06., 1 syngende hann ved Elgtjern 03.06. og 4 ind. samme sted 23.06., 1 syngende hann Langtjern, Gran, 23.06., 1 syngende hann ved Jensrud Armering sør for Brandbukampen, Gran, 06.07., 1 syngende hann ved Vassjøtjern, Lunner, 25.05., 07.06., 15.06. og 26.06., 1 syngende hann Hornslien, Søndre Land, 01.06., 3 ind. Dokkadeltaet 01.06. I Lillehammer er **konglebit** observert på 3 mulige hekkelokaliteter. Minst 2 ind. med sang og lokkelyder sørøst for Åltjerna 23.07., 2 ind. i Grønnbekkdalen 26.07. Disse lagret einerbær i kråsen og fløy vekk, antagelig for å mate unger og 2 ind. (hvorav 1 utfarget hann) oppunder Nevelfjell 14.08. **Kjernebiteren** er denne gang registrert med utfløyne unger både i Lillehammer og Gjøvik. Vi har disse observasjonene: 1 ind. på foringsplass i Lia, Lom, en dag i midten av april, 3 ind. i frodig gråorskog ved Vålas utløp i Lågen, Ringebu, 21.05., 1 ind. ved Reistad ovenfor Vingnes, Lillehammer, 02.05., 1 varslende ind. i frodig edellauvskog ovenfor Myggbukta på Fåberg, Lillehammer 25.05. og 2 ind. i samme område 29.05., 3 ind. Lyngstien på Vingnes, Lillehammer, 25.05., 1 ind. Bergesvevegen i Nordre Ål, Lillehammer, 29.05., observert jevnlig i Olasvevegen, Lillehammer, hvor 2 nylig utfløyne unger ble sett matet av foreldrene 07.07. og 13.07., 2 ind. i morelltre i villahage i Lillehammer 25.07., 4 ind. ved Fjerdom nord for Segalstad bru, Gausdal, 15.06., 1 ind. ved Liomseter, Gausdal, 24.06., 1 ind. ved Holsbrua kafe, Gausdal, 28.06., 1 ind. Sørbyen, Gjøvik, 10.05. og 27.05. og 2 ind. i samme område 23.05., 1 ad. med 1 – 2 utfløyne unger på Svenesvollene 06.07., 1 hannfugl Stensrud, Østre Toten, 24.05., 2 ind. Elvestua, Gran, 27.05., 1 ind. på Fagernes, Nord-Aurdal, 01.06., 1 ind. Øye, Vang, 23.07. og 1 ind. Heensgarda, Vang, 23.07.

Buskspurver

Vi avslutter med en **vierspurv** langs Mesnaelva, Lillehammer, 26.06., en art som ikke er påvist i fylket siden 2003.

TUR PROGRAMMET

for høsten 2008

Vannfugltelling:

Helga den 13. og 14. desember

Medlemmer som ikke har deltatt på dette, og som ønsker å delta – ta kontakt med Jon i god tid, slik at dette kan organiseres i god tid. (helst før 1. desember)

Kontaktperson: Jon Opheim

tlf. mobil: 90503706 og fast tlf.: 612 74305

MØTE PROGRAMMET

for høsten 2008

Meiseforskning ved Dælivannet i

Bærum:

mandag den 13. oktober

Forsker Lars Erik Johannesen kommer og holder et meiseforedrag denne kvelden. Dette kan bli spennende.

Sted: Brandbu Vidergående skole – kl. 18.30

Medlemmenes aften:

torsdag den 30. oktober

Medlemmene tar med egne bilder, det være seg lysbilder eller digitalbilder. Det vil ganske sikkert bli vist bilder fra både inn og utland. Møt opp på vårt høstmøte, med eller uten bilder. Per

Bådshaug viser blant annet bilder fra Cap Verde

Sted: Bjørns Kro på Vignes v/Lillehammer – kl. 18.30

Rørsangeren finnes spredt på enkelte lokaliteter på Hadeland. (Foto fra Hadeland ved: Geir O. Pedersen)

**B-post abonnement
Returadresse:
NOF avd. Oppland
Postboks 18
2880 Dokka**

